CATEDRALA NEAMULUI

Zahu PANĂ

Pe data de 5 Februarie, la Bucureşti, în Piaţa Unirii a fost sfinţit locul viitoarei Catedrale a Mântuirii Neamului.

Ceremonia specială de sfinţire prevăzută de Moliftelnic, a fost făcută de Patriarhul Teoctist împreună cu Înalţii ierarhi ai Sfântului Sinod şi membrii Adunării Naţionale Bisericeşti din toată ţara. În Hrisovul care va fi îngropat la temelia viitoarei ctitorii, pe lângă patriarh şi înalţii ierarhi, şi-au pus semnătura şi Preşedintele Emil Constantinescu, Radu Vasile, Ion Diaconescu, Petre Roman, Nicolae Noica, Valeriu Stoica, Valeriu Tabără... Ion Iliescu şi alţii.

Iată-ne dar în faţa unui fapt îndeplinit. Ce va urma vom vedea. Cum s'a ajuns la hotărîrea ca această construcţie să fie în Piaţa Unirii, nu ştim, pentrucă înainte cu o zi, consilierii din Consiliul General al Municipiului Bucureşti au votat împotriva atribuirii în folosinţă gratuită a terenului destinat Catedralei Patriarhale. Specialiştii au argumentat că Piaţa Unirii nu corespunde realizării unui astfel de proiect, dar au fost de acord pentru construirea Catedralei pe alt amplasament.

O Catedrală a Neamului sau a Mântuirii Neamului, cum este numită în prezent, a fost dorinţa exprimată încă din 1878, când România şi-a câştigat Independenţa, drept mulţumire lui Dumnezu că a scăpat de sub suzeranitatea turcească. Era acest obicei înrădăcinat la marii noştri domnitori, în frunte cu Ştefan cel Mare care ridica un locaş sfânt după fiecare bătălie câştigată, în multele pe care le-a avut pentru apărarea Moldovei.

După Primul Război Mondial, regele Ferdinand a reluat ideea, de data aceasta România întregită având nevoie de o adevărată catedrală, drept mulţumire adusă Domnului pentru ajutorul dat la Reîntregire. Moartea prematură a regelui Ferdinand şi crizele politice prin care a trecut România, au împiedicat realizarea acestui vis frumos, dar grupul de arhitecţi şi ingineri dela *Ideea Românească*, au lucrat înainte de-al Doilea Război Mondial la planurile şi amplasamentul viitoarei Catedrale din Capitală.

Locul ales a fost pe cornişa Dâmboviţei din Uranus, în locul fostului Arsenal al Armatei, care a fost mutat în afara Bucureştiului. A venit însă al Doilea Război Mondial şi construcţiile fostului Arsenal au fost transformate mai întâi în cazarmă, apoi în Tribunal Militar şi închisoare pentru a deveni sub comunişti locul de anchete şi teroare la dispoziţia Securităţii. În loc de rugăciuni, anchete; în loc de alinare, frângere de oase; în loc de cântări, gemete de chinuiţi; în loc de poarta spre rai, o prăpastie de iad. Nu ştim în ce măsură Ceauşescu a cunoscut planul celor dela *Ideea*

Continuare în pag. 4

CITIŢI ÎN ACEST NUMĂR
articole semnate de următorii colaboratori din România:

R. IORDACHE	pagina 1
C. CROITORU	pagina 2
Roland C. PENA	pagina 3
Prof. A.I. HOSSU	pagina 5
Andrei BĂDIN	pagina 5
Viorel PALTIN	pagina 6
Prof.Gh. BUZATU	pagina 7
Alex.COSTA	pagina 7
F.O. SĂLCEANU	pagina 7
Bogdan COSTEA	pagina 10
Prof. T.B. ŞUŢEANU	pagina 11
Dan E. ROŞCA	pagina 15
Paul ŞTEFAN	pagina 19
Dan BITU	pagina 23

ISSN 0705-8365

Preţul unui abonament anual 35 $ / 55 DM

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 25 NR.268 - MARTIE 1999 PUBLICAŢIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULAŢIE IN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVEŢIA, GERMANIA, GRECIA, FRANŢA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZEELANDA

PROGRAMUL ANTICRIZĂ

Eugen BÂRSAN

Am intrat în anul 1999. Adică în ultimele trei luni ale programului anticriză, demarat de Premierul Radu Vasile. Care a promis că în şase luni ţara va recupera reformele promise şi pierdute din 1996 încoace. În fapt pierdute prin politica de punere a carului înaintea boilor. Dar şi prin trecerea lor prin sita Domnului Roman. A promite este uşor, însă a face este mai greu. Cu deosebire într'un mediu complexat de comunism, care se opune tuturor reformelor democratice veritabile.

Radu Vasile s'a ridicat să spună că operaţia de reformă nu mai poate fi amânată, căci numai aşa se poate salva ţara din starea ei de agonie prelungită, lăsată moştenire de regimul Iliescu. Dar în timp ce se vorbeşte de închiderea întreprinderilor de stat cu mari pierderi, se pare că aşa-zisul program anticriză nu are o structură bine alcătuită. Numai aşa se poate explica că se bâjbâie. Pe de o parte Radu Vasile vorbeşte hotărît iar pe de alta dă semne de reţinere. Uneori chiar dă înapoi. Păi dacă el face acest lucru, atunci ce să mai zicem de ceilalţi din cabinet. Greu se urneşte reforma şi restructurarea dacă se bâjbâie.

Prin programul anticriză se doreşte şi urmăreşte restabilirea credibilităţii procesului de reformă. Însă tot ceea ce în realitate aduce nou acest program sunt doar nişte termene precise pentru aplicarea măsurilor programate. Un lucru care poate duce la situaţia: insuccesul măsurilor dure pe termen scurt poate însemna căderea guvernului. Şi cei care pun tot umărul posibil la acest insucces sunt criptocomuniştii, care doresc cu înverşunare perpetuarea economiei de stat. În primul rând fiindcă prin perpetuarea ei, ei pot face în continuare averi. Iar în al doilea rând fiindcă ei pot manipula în interesele lor sutele de mii de angajaţi dela întreprinderile de stat ameninţaţi de disponibilizări.

Programul anticriză al lui Radu Vasile este o mare încercare care, lovind pragul de sus, dă din colţ în colţ. Lunile au trecut repede şi reforma anunţată e cam în afară de termenele date. Este desigur greu să fie altcumva când, de câte ori se strigă în stradă *"reforma, fără disponibilizări"*, se revine asupra măsurilor *"ferme şi neinduplecate"*, ca să fie linişte în ţară. Dar linişte tot nu poate fi când lucrurile merg când înainte, când înapoi, tot vorbindu-se de aplicarea măsurilor dure de reformă.

Continuare în pagina 3

CINE SĂ-L MAI CREADĂ PE DOMNUL PETRE ROMAN ?

Roxana IORDACHE

Nu de mult, generalul Grigoraş, dela SIE, a dat un interviu unui cotidian central, în care a făcut dezvăluiri cu privire la agenţii străini care se află la vârful unor partide din România. El a confirmat, astfel, cel puţin parţial, faimoasa *"listă Severin"*, care a dus, finalmente, la demisia fostului Ministru de Externe. Aceeaşi soartă a avut-o şi generalul Grigoraş, demis cu promptitudine de către directorul Serviciului de Informaţii Externe, Cătălin Harnagea, pentru o atitudine incompatibilă cu statutul unui înalt ofiţer al serviciilor inteligente. Vorba e că generalul Grigoraş făcuse atunci, printre altele, trimitere la un agent KGB, azi lider de partid, cooptat în reţeaua Caraman din Franţa. Reamintim, ca fapt divers că, după numirea în funcţia de prim-ministru, Domnul Petre Roman l-a adus la cârma nou-înfiinţatului SIE (fostă DIE) pe respectivul Domn Mihai Caraman. Deşi generalul Grigoraş nu-l nominalizase, liderul PD s'a grăbit să dezmintă că ar fi putut fi cooptat în reţeaua franceză de agenţi sovietici, pe motiv că pregătirea pentru doctoratul dela Toulouse a făcut-o în altă perioadă decât cea menţionată şi, de afltfel, nici nu l-a cunoscut pe Mihai Caraman decât după 22 Decembrie 1989, fiindu-i prezentat de către Ion Iliescu. Nu ne permitem să-l contrazicem. Enumerăm doar nişte întâmplări care ne revin în memorie.

În 28 şi 29 Ianuarie 1990, Domnul Petre Roman incita contramanifestanţii din Piaţa Victoriei, apoi pe cei adunaţi în haite în faţa sediului central al PNŢCD, contra partidelor istorice, mai cu seamă a ţărăniştilor, strigând cu pumnul ridicat: *"S'au demascat! Singuri s'au demascat!"*. Furia mulţimii de inconştienţi incitaţi a devenit incontrolabilă, fapt pentru care Roman l-a însoţit pe Domnul Coposu într'un transportor autoblindat (cum a fost dus Ceauşescu, pe drumul spre Târgovişte). Ulterior, a declarat că el nu a incitat, ci, dimpotrivă, a calmat spiritele (spiritele, vorba vine).

La 15 Iunie 1990, pe când minerii încă mişunau pe străzile Capitalei, după barbaria din zilele precedente, Domnul Petre Roman a vizitat Facultatea de Litere şi, apostrofat de studenţi, privind urmele măcelului pe pereţi a spus: *"Acela nu-i sânge, e vopsea roşie!"* Ulterior avea să declare că în acea zi şi-a cerut iertare dela studenţi.

La sfârşitul anului 1990, prezent la Strasbourg pentru a convinge Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei să admită candidatura României şi chestionat cu privire la mineriada din Iunie, premierul de atunci a spus, fără să clipească: *"Minerii n'au bătut studenţi, doar au distrus aparate"*.

Pe 12 Decembrie 1990, la Alba Iulia, s'a produs ru-

Continuare în pag. 5

editorial

DUPĂ ULTIMA MINERIADĂ

După ultima mineriadă s'au mai limpezit apele politicii naţionale. Pasul greşit al lui Miron Cozma a dus la lichidarea unei situaţii care a fost creată de tensiunea din Valea Jiului. Elementele care au generat tulburările din Vale au fost înlăturate şi acum se negociază, într'o atmosferă de calm şi bun simţ, semnarea contractelor colective de muncă, fără agitaţii şi ameninţări.

Rezultatul anchetelor privind ultima mineriadă va aduce, se pare, multe surprize, în ceea ce priveşte consolidarea statului de drept, şi cauzele care au determinat apariţia mineriadelor. Unii îndrăznesc să spună chiar mai mult: că de data aceasta, prin scoaterea din joc a lui Miron Cozma, s'a dat o lovitură mortală conspiraţiilor şi nostalgiilor foştilor comunişti, de a reveni la situaţia anterioară, de dictatură a partidului comunist.

De data aceasta, instrumentul principal al forţelor ascunse ale fostului partid comunist, care a fost grupul permanent agitat al minerilor din Vale, a fost înfrânt definitiv. Forţele emanând din strângerea rămăşiţelor de partid, care să recâştige puterea politică în România, nu mai au nici o şansă de refacere. Ceea ce a rămas din puterea de altă dată sunt numai *"dorinţe neîmplinite"*.

In orice caz, infiltrările comuniste din administraţiile de stat, începând cu guvernările lui Iliescu, care le-a favorizat, au demonstrat încă odată cât de puternic a fost partidul comunist în România, şi mai ales, ce mare greşeală s'a făcut că nu s'a trecut la înlăturarea membrilor de partid dela conducere mai devreme, cel puţin pe temeiul art.8 din Proclamaţia dela Timişoara.

Fără infiltrarea membrilor de partid în viaţa statală ca elemente destructive şi permanent tulburătoare, ţara s'ar fi putut reface mai repede şi ar fi fost posibil să se consolideze statul de drept, care să asigure o bună administrare a bunurilor naţionale, şi să ducă la stabilitatea economică şi refacerea instituţiilor de stat.

Acţiunea fermă a Prim-ministrului Radu Vasile a demonstrat că, cu răbdare şi cu viziune de ansamblu, s'a putut opri procesul de deteriorizare completă a ţării, care puteau duce la o reîntoarcere la formele de viaţă comuniste.

Cu lichidarea ultimei mineriade s'a pus capăt dezmăţului foştilor comunişti, care au făcut o ultimă încercare de a răsturna ordinea democratică de stat, aleasă prin vot liber, nu instalată prin pumnul lui Vişinski şi prin puterea armatelor roşii, ale Sovietelor.

Este curios cum acest partid comunist, care a tiranizat şi distrus o ţară întreagă, cu toate bunurile ei materiale, care a falsificat istoria, cultura şi concepţia de viaţă, genocizând biologic fiinţa neamului, mai are curajul să iasă la suprafaţă ca să ia din nou frânele puterii politice, după ce a umplut pământul ţării cu milioane de morminte. Cu o încăpăţânare uluitoare, dintre aceşti membri de partid cramponaţi astăzi pe poziţii inalte, nici unul nu a avut curajul moral să-şi facă mea culpa, pentru participarea la dezastrul ţării. Ne gândim în special la foştii utecişti, care erau prea tineri ca să fi fost dominaţi radical de ideologia marxistă. Aceşti utecişti au pătruns în zone de acţiune politică statală, administraţie TV şi presă (ziare şi reviste) şi monitorizează opinia publică, atacă mişcările naţionale, culturale şi ideile specific româneşti, care fac parte din concepţia de viaţă a poporului român. Ei astăzi fac şi stabilesc ierarhiile de valori ale culturii naţionale şi introduc elemente eterogene în cultura ţării. Este absolut imperios să se facă o purificare a tuturor sectoarelor de conducere naţionale de către aceste elemente nocive, vitriolante, care vor să întunece viitorul ţării.

Să nu se uite că în 1945, când au venit comuniştii la putere, au făcut *"tabula rasa"* în societatea românească. Nu au avut milă şi nici respect de nimic. Totul a fost aruncat la coş.

Până acum, nu s'a legat nimeni de ei, pentrucă *"victimele"* care au suferit rigorile, terorismul şi temniţele cu tragediile lor, impuse şi instaurate de partidul comunist, nu s'au gândit la nici un fel de răzbunare. Dar, este prea mult, ca foştii membri de partid să continue să împiedice periodic, prin orice mijloace, refacerea ţării.

Plaga politică a ţării este fostul FSN, deghizat astăzi în PDSR şi PD. Guvernările lui Iliescu au favorizat infiltrările comuniste. Aceste guvernări au acoperit, au risipit sume enorme de bani şi ele au promovat mineriadele. Atât Iliescu cât şi, în special, Petre Roman au blocat până acum toate drumurile de refacere a ţării, aplicarea legilor şi restaurarea statului de drept.

Acest Iliescu, are curajul să meargă în America, să vorbească despre dezastrul ţării de azi, şi încă să spere la un scaun prezidenţial, după imensul rău pe care l-a făcut României. Este o mare neobrăzare.

George BĂLAŞU

MIRON COZMA ŞI SUBMINAREA STATULUI DE DREPT

Cătălin CROITORU

FAPTELE

Debutul lui 1999 a fost furtunos pentru România. Începând cu 12 Ianuarie, am putut asista la o demonstraţie de forţă în Valea Jiului care a sfârşit prin confruntările violente dela Costeşti, între forţele de ordine şi ortaci. Timp de aproape două săptămâni, opinia publică naţională şi mondială a asistat la un marş - aproape triumfal - al minerilor, dirijaţi de liderul lor, Miron Cozma, către Bucureşti. Mass-media a monitorizat evenimentele cu obstinaţie, legând în felul acesta o ţară întreagă de Valea Jiului. Reacţia organelor statului a fost palidă şi incoerentă. S'a încercat, iniţial, stoparea celor aproape 20.000 de manifestanţi în Defileul Jiului, dar blocada a fost pur şi simplu pulverizată de mulţimea isterizată. România anului 1999 a trăit o nouă Posada, trupele de jandarmi şi scutieri fiind încercuite, scoase din luptă sau chiar capturate. Unele grupuri de mineri au atacat frontal, în timp ce altele mult mai mari acţionau pe flancuri. Ocupând locurile aflate pe crestele colinelor din jurul barajului format din forţele de ordine, minerii au prins ca într'un cleşte circa 1.500 de scutieri. Tactica minerilor l-a făcut pe purtătorul de cuvânt al Guvernului, Răzvan Popescu, să declare că mişcarea nu a fost haotică, ci organizată după criterii militare. Sătenii au pactizat cu minerii, aruncând şi ei cu pietre în forţele de ordine. Poliţia a folosit atât de multe fumigene, încât a provocat o adevărată debandadă printre jandarmi şi scutieri. A fost luat ostatec, pentru o oră şi jumătate, prefectul oraşului Râmnicu Vâlcea, Nicolae Curcăneanu. Acesta a declarat că a fost bătut iniţial de Miron Cozma, apoi de alţi ortaci şi că a fost la un pas de a fi linşat. Mai mulţi reporteri şi operatori de televiziune au fost agresaţi. Intrarea minerilor în Râmnicu Vâlcea a fost primită cu multă bucurie de localnici.

A urmat pacea dela mânăstirea Cozia, unde Primul ministru Radu Vasile şi *"Luceafărul Huilei"* au purtat discuţii aprinse timp de patru ore. Ortacii s'au îmbarcat imediat după aceea în autobuze şi au plecat la Petroşani. S'a vehiculat ideea că minerii au fost drogaţi, cadrele medicale din spitalul Horezu găsind la minerii internaţi după confruntările dela Costeşti pastile marcate L-452, care au efecte halucinogene.

În raportul preliminar al MI, Ministrul de Interne Constantin Dudu Ionescu a precizat că pagubele înregistrate în cadrul evenimentelor din 18-22 Ianuarie 1999 se ridică la suma de 130 miliarde de lei. Pe de altă parte, Costin Georgescu, directorul SRI, a afirmat că acţiunile violente din Ianuarie constituie ameninţări la adresa siguranţei naţionale a României.

ARESTAREA LUI COZMA ŞI A ŞASEA MINERIADĂ

Întrecând aşteptările, Curtea Surpemă de Justiţie l-a condamnat pe 15 Februarie pe Miron Cozma la 18 ani de închisoare pentru *"instigare la subminarea puterii de stat"*. Sentinţa făcea referire la venirea minerilor la Bucureşti în Septembrie 1991 şi răsturnarea guvernului Roman.

La aflarea sentinţei definitive pronunţată asupra liderului lor, minerii - de data aceasta într'o formaţiune mai restrânsă, circa 3.000 de oameni - au plecat chiar a doua zi spre Bucureşti. În drumul spre oraşul-ţintă, au trecut foarte uşor de Craiova, fiind opriţi la Stoeneşti.

Trupele Ministerului de Interne şi-au luat revanşa în dimineaţa de 17 Februarie. Războiul-fulger organizat de Miron Cozma a eşuat la podul de pe Olt din localitatea Stoeneşti, unde în mai puţin de două ore, minerii au fost puşi pe fugă. La ora 9.30, Miron Cozma şi Romeo Beja au fost prinşi în timp ce încercau să fugă din zona de conflict. Aproape toţi minerii capturaţi de forţele de ordine erau plini de sânge. În drum până la dube, ortacii erau escortaţi sub o ploaie de lovituri de bastoane de cauciuc, de şuturi şi de pumni, ca o răzbunare pentru bătaia dela Costeşti.

Deşi iniţial, în Ianuarie, liderul Partidului România Mare (PRM) Corneliu Vadim Tudor, îşi exprimase aprobarea faţă de acţiunile în forţă ale lucrătorilor din subteran, imediat după arestarea lui Cozma el şi-a schimbat radical punctul de vedere. Alături de preşedintele Partidului Democraţiei Sociale din România (PDSR), Ion Iliescu, Vadim Tudor a fost singurul susţinător al revendicărilor minerilor, iar când revolta a luat o turnură evident politică, a aprobat zgomotos forţele dezlănţuite ale lui Cozma, în drumul lor spre Bucureşti. Aşa cum aminteam, după arestarea liderului, Vadim Tudor a declarat că *"dacă aş fi fost în locul lui Cozma, m'aş fi supus legii"*.

REZULTATELE

Dincolo de aparenţe, conflictele din Valea Jiului au rădăcini mult mai adânci, încă de pe vremea regimului lui Nicolae Ceauşescu. Să amintim că în vara anului 1977 în Vale exista o situaţie inedită pentru acele timpuri, dar şi dramatică în context: minerii intraseră în grevă. A fost nevoie ca însuşi dictatorul să coboare în subteran, la negocieri, pentru a fi aplanat incidentul. Condiţiile proaste de muncă şi salariile mizere (comparativ cu munca grea depusă) i-au determinat pe mineri să *"spargă"* tiparele unei societăţi declarate a fi umană. Ceauşescu a intuit atunci puterea maselor şi a preferat să facă un compromis decât să riste o situaţie similară celei din Ungaria anului 1968.

Treisprezece ani mai târziu, în vara anului 1990, Ion Iliescu, primul preşedinte ales al României după revolta din Decembrie '89, îi invita pe mineri la Bucureşti, *"pentru a apăra valorile fragilei noastre democraţii"*. Prin acest gest, Iliescu le conferea deja titlul de *"poliţie minieră a României"*. Iar tot ce a urmat, a fost în spiritul acestei idei.

Revenirea în Bucureşti din Septembrie 1991 s'a soldat cu căderea guvernului condus de Petre Roman. A fost încă un punct marcat de cei conduşi de Miron Cozma. Iar anunţata închidere a câtorva exploatări din Valea Jiului, făcută în Decembrie 1998 de către Ministrul Industriilor, Radu Berceanu, a provocat din nou proteste de masă, cu rezultatele binecunoscute.

În fapt, multe din exploatările din zonă erau nerentabile, aducând pagube la Bugetul de Stat de zeci de miliarde de lei lunar. Calitatea lignitului sau huilei extrase era, de multe ori, sub normele de calitate admise, România fiind nevoită să importe materii prime. Deci, închiderea unora dintre exploatările nerentabile era o necesitate firească. Până la Radu Berceanu, nimeni nu şi-a asumat responsabilitatea luării unei astfel de decizii. Motivul era cât se poate de simplu: frica de o eventuală revoltă.

Deşi *"pacea dela Cozia"* prevedea creşteri salariale de circa 30 la sută pentru mineri, după arestarea lui Miron Cozma datele problemei s'au schimbat. Noul contract colectiv de muncă, ratificat în prezenţa Ministrului Radu Berceanu, prevede o creştere salarială de numai 17 la sută concomitent cu reducerea pierderilor materiale (cifrată la 676 miliarde lei în 1998, iar pentru întreaga perioadă 1991-1998 acestea sunt cifrate la 4 miliarde de dolari, adică 500 milioane de dolari pe an, adică jumătate din totalul creditelor negociate între România şi FMI sau Banca Mondială anul trecut...).

Pentru anul în curs este estimată o reducere a pierderilor cu 20 la sută, iar recuperarea zilelor *"de grevă"* din perioada Ianuarie-Februarie 1999 se va face în zilele de Sâmbătă şi Duminică.

Evoluţia evenimentelor de pe Jiu, culminând cu arestarea şi condamnarea liderului Miron Cozma au arătat încă o dată valabilitatea proverbului românesc *"peştele dela cap se împute"*. Tăiat acest cap, în exploatările miniere a revenit liniştea.

V'AŢI PLĂTIT ABONAMENTUL LA "CUVÂNTUL ROMÂNESC"?

PREŢUL UNUI ABONAMENT ANUAL ESTE $ 35.00

ABONAŢI-VĂ LA ZIARUL CUVÂNTUL ROMÂNESC

Abonamentele şi reînnoirea lor, se pot face după cum, urmează:

• Din Canada şi U.S.A., se pot face *"Cec Poştal"* (Money Order) sau *"Cec Personal"*.

Din Europa şi alte continente, prin *"Mandat Poştal"* sau *"Cec Internaţional"* pe adresa ziarului:

CUVÂNTUL ROMÂNESC
P.O.Box 78010
Westcliffe Postal Outlet
Hamilton, Ontario, Canada L9C 7N5

Second Class Mail Registration Number 4133

REÎNNOIŢI-VĂ ABONAMENTUL

PRECIZĂRI REDACŢIONALE

• Nu garantăm apariţia articolelor mai lungi de 4 pagini dactilografiate la 2 rânduri. Redacţia nu doreşte să intervină cenzurând prin forţa împrejurărilor, textele supradimensionate.

• Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.

• Reproducerea articolelor este interzisă fără menţionarea sursei.

O REPETARE A ANULUI 1990?

Mihaela MOISIN

Anul 1999, cel puţin la început, pare a fi o repetare a anului 1990. În Ianuarie - mineriadă şi în 1990 şi în 1999; în Februarie - mineriadă şi în 1990 şi în 1999. Ce va aduce restul anului 1999?

Este dovedit că totul se repetă, ciclic, dar la scară de sute, mii sau milioane de ani; o repetare însă a istoriei într'un ciclu de nouă ani? Cam greu de crezut şi, totuşi, este posibil orice, dacă se foloseşte forţa.

În Martie 1990 au avut loc evenimentele sângeroase dela Tg. Mureş, instigate de Securitatea, la acea dată în toată faima ei; în Aprilie au avut loc alegerile cu succesul lui Ion Iliescu şi al lui Petre Roman, ca imediat în Iunie studenţii din Piaţa Universităţii, pe care, paşnic, o declareseră zonă necomunistă, să fie raşi de minerii lui Cozma, veniţi cu bâte şi topoare să facă *"ordine" în Capitală*, la cererea expresă a lui Ion Iliescu.

Începutul acestui an, cu cele două mineriade, ridică întrebarea: în ce măsură Ion Iliescu şi tovarăşii lui de drum au vrut să forţeze luarea puterii, folosind paternul, cu rezultate bune pentru el, din 1990? Atunci, Ion Iliescu, prin metode de destabilizare, forţă, teroare, impunerea sa la conducere, a fost cel care i-a instigat pe mineri, împotriva a tot ce se opunea comunismului; acum, prin gura celui cu care s'a bălăcărit ca la uşa cortului, Corneliu Vadim Tudor, dar cu care s'a şi pupat tot de atâtea ori, Iliescu din nou i-a manipulat pe mineri, în aceleaşi scopuri de distrugere a democraţiei şi reinstaurarea comunismului. De data asta, Iliescu nu i-a *"chemat"* la Bucureşti pe mineri, însă a aprobat acţiunile lor, condamnându-i pe cei care sunt astăzi la putere.

Infiltraţiile comuniştilor şi securiştilor în toate organele de conducere a ţării sunt, azi, încă atât de puternice încât ani de zile nu s'a putut face nimic pe calea reformelor unei ţări abia scăpată de dictatura comunistă.

Cât timp a fost la conducerea ţării Ion Iliescu, toate represaliile din timpul revoluţiei, mineriadele, înscenările Securităţii, au fost muşamalizate cu ajutorul vechilor nomenclaturişti, care au fost menţinuţi în poziţiile de conducere cheie. Au dispărut martori, dosare penale, totul s'a acoperit *"legal"*, astfel încât să nu rămână nici o urmă a implicării sale şi a acoliţilor săi în toată *"perioada de tranziţie"*. Tranziţie dela ce? Dela comunism la neocomunism, poate.

După alegerile din 1996, *"tranziţia"* tot continuă, şi din motive greu de înţeles, reforma - politică, economică, morală a bătut pasul pe loc, orice încercare fiind blocată atât de actuala opoziţie - Ion Iliescu, Vadim, plus alţii mai mititei - cât chiar şi de o parte din coaliţia guvernamentală.

Când însă a ajuns cuţitul la os, venind scadenţa datoriilor externe făcute de guvernul lui Iliescu, şi impunerea de către Occident, şi aşa prea răbdător, a implementării mult trâmbiţatelor reforme, Iliescu a încercat disperat repetarea rapidă a anului 1990, cu alegeri aniticipate cu tot. Şi asceasta, înainte ca, prin schimbările survenite nu de mult în Ministerul Justiţiei, să se trezească condamnat şi el pentru evenimentele din 1989 şi 1990. Ajutorul său de bază, Vadim, a îndemnat pe mineri să dea jos guvernul dela Bucureşti, să reinstaureze în România ceea ce a fost. *"Vom fi iarăşi ce-am fost şi mai mult decât atât"*, citează el pe Petru Rareş, actualizându-l la perioade mai recente, de factură comunistă. Bietul Petru Rareş!

Schimbările survenite în Ministerul de Interne, ca urmare a mineriadei bine organizate, militar, din luna Ianuarie 1999, condamnarea lui Miron Cozma la 18 ani închisoare, precum şi oprirea marşului minerilor spre Capitală din luna Februarie a acestui an urmată de arestarea capului lor, Miron Cozma, reprezintă primele măsuri luate după 1996 în ce priveşte instaurarea statului de drept în România.

Efectele acestor măsuri sunt receptate diferit de populaţia ţării: acelei părţi din populaţie care a votat pentru o schimbare, care se tot tergiversează de doi ani, începp să-i dea oarecare încredere în actuala guvernare; celor ce încă mai speră într'o întoarcere la *"ceea ce a fost"* însă, dar mai ales conducătorilor lor, le trec fiori reci pe şira spinării, gândind că marele Miron Cozma va claca, mai curând sau mai târziu, dezvăluind cine sunt adevăraţii responsabili ai multelor mineriade din România. Şi astfel, Miron Cozma nu se va mai simţi singur.

De aceea Vadim Tudor, cu sau fără imunitate, îşi continuă campania sa electorală permanentă; de aceea Ion Iliescu s'a dus în America pentru a-şi începe *"lobby"*-ul electoral. Amândoi speră alegeri anticipate, rapide, dacă s'ar putea în Aprilie (de ce nu, când în Aprilie 1990 Iliescu a ieşit învingător în alegeri?); ca apoi, cam prin Iunie, tot 13-15, Miron Cozma eliberat de noul guvern, să vină iarăşi în Bucureşti, să *"pună lucrurile la punct"*.

Continuarea recentelor măsuri luate de Ministerul Justiţiei, mergerea cu investigaţiile *"aşa-zişilor"* teroriştii din Decembrie 1989, precum şi a mineriadelor din 1990, până la origini, ar putea împiedica scenariul de vis al lui Ion Iliescu, Vadim Tudor etc. pentru anul 1999, precum şi al tuturor celor responsabili de aceste evenimente.

PROGRAMUL ANTICRIZĂ

Urmare din pag.1

Amânările şi indeciziile macină capitalul de încredere în promisiuni făcute şi termene date, reflectând arătarea că ţara nu are conducători care să stăpânească arta guvernării. Adică, conducători capabili să înlăture cangrena din economia şi societatea românească. În fapt, declaraţii făcute într'o asemenea privinţă nu lipsesc. Dar când e vorba de luarea taurului de coarne, intervine frica de asumarea răspunderii. Şi în loc de frică şi de acumulare de probleme politice, ţara are nevoie de coerenţa măsurilor economice anticriză. Dacă se vrea binele ţării atunci trebue mers înainte cu acestea în chip neînduplecat.

În chip de nediscutat, cheia blocajului economic sau a programului anticriză este închiderea fabricilor cu pierderi şi diminuarea birocraţiei. Dar de închiderea mamuţilor industriali Radu Vasile încă nu s'a atins. Pentrucă este îngrijorat că s'ar tulbura prea mult pacea socială, pe care el a încercat s'o asigure prin încheierea unui pact de *"neagresiune"* cu sindicatele, însă nu a reuşit.

Şi dacă guvernul Vasile va cădea, pentru neîmplinirea termenelor din programul anticriză, acest lucru va fi şi o consecinţă a faptului că România plăteşte şi va continua să plătească o grea moştenire a comunismului atât la nivel economic cât şi la alte nivele. În fond este vorba de un fel de stare de cancer care paralizează strategiile de redresare naţională. O moştenire din care face parte şi Petre Roman, partenerul duplicitar din coaliţie, care mai mult sau mai puţin are ultimul cuvânt în reforma anticriză. Un cuvânt provenit din structurile comuniste, care nu poate decât să deblocheze o economie privată. Adică, capitolul în care trebue să se pună ordine, pentru a se scoate România din ruşinea de cea mai rămasă în urmă dintre ţările est-europene.

La reforma anticriză nu s'a putut ajunge decât atunci când toată lumea s'a trezit brusc că bugetul ţării a ajuns pe fundul sacului, şi că trebue să se facă ceva şi încă urgent. Bineînţeles, în măsura în care Radu Vasile poate dispune de mijloacele necesare. Dacă anul 1998 a fost anul în care Partidul Democrat şi-a impus punctul de vedere în coaliţie şi în reformă, ne aşteptăm ca şi în 1999 să fie cam la fel. Iar dacă este, se poate aplica zicătoarea: *"Reforma a înaintat până la genunchii broaştei"*. Într'un mediu caracterizat de o altă zicătoare: *"Apa trece, întreţinerea (criptocomuniştilor) rămâne"*.

În concluzie: se pare că nici în al nouălea an dela prăbuşirea comunismului nu se reuşeşte încheierea coborîrii versantului. Căci structurile comuniste ineficiente s'au conservat, în toţi aceşti ani, aproape intacte.

Eugen BÂRSAN

LUPA SĂPTĂMÂNALĂ

Roland Cătălin PENA

1 - 7 FEBRUARIE 1999

MÂNTUIALĂ

Miron Cozma a reuşit iarăşi să irite feţele mai simandicoase cu anunţul său că nu se va prezenta în faţa Justiţiei. Cu muşchii umflaţi de isprăvile dela Bumbeşti şi Costeşti, acelaşi derbedeu politico-sindical a aruncat o nouă provocare organelor abilitate să apere legea: *"Să vină la Petroşani să mă aresteze, dacă au curaj!"*. Ce a vrut să spună voinicul nostru cu *"dacă au curaj"* este foarte clar după modul în care s'au comportat forţele de ordine în faţa hoardei ortacilor, însă de ce crede el ca trebue *"să vină"* cineva la Petroşani să-l aresteze merită niţel analizat. După ştiinţa noastră Petroşaniul n'a fost niciodată demilitarizat. Acolo, ca în oricare altă localitate din ţară, există, cel puţin cu numele, Poliţie. Există poliţişti care îşi iau lefurile printre altele şi pentru a-i aresta pe infractori. Or, atunci, de ce în capul lui Cozma sălăşluieşte ideea că pentru arestarea sa e nevoie să vină poliţişti de te miri unde? Iată o întrebare căreia noul ministru de interne ar trebui să-i caute răspunsul cu prioritate.

Fără jenă şi fără perdea, PDSR îl plimbă pe exjudecătorul care l-a făcut scăpat pe Cozma ca pe Sfintele Moaşte ale Justiţiei pe la comisii parlamentare, posturi de televiziune sau îi facilitează interviuri prin gazete. Chipurile, numitul Dinu Marin, că aşa se numeşte băiatul, ar fi o victimă palpabilă a Puterii şi o dovadă vie a amestecului acesteia în actul de Justiţie. Avocaţii Domnului Marin nu pregetă să inducă ideea că acesta ar fi fost forţat de Ministrul Stoica să demisioneze. Că tehnic acest lucru era imposibil, omul fiind inamovibil, nu importă. Circăria mare este, că înainte ca Dinu Marin să-şi dea demisia, iminenţa aceteia a fost anunţată pe un canal TV de chiar senatorul PDSR Radu Timofte.

Rămânând în perimetrul banditismului politic, să consemnăm că Vadim Tudor s'a dat rănit în ziua când trebuia să se prezinte în faţa Comisiei Juridice a Senatului pentru derularea procedurii privind ridicarea dragii sale imunităţi.

Parlamentarii s'au pus cu burta pe Buget, sireacu', împăcaţi cu gândul că aşa anemic şi gripat cum e, e totuşi al nostru şi, vrem nu vrem, trebue să ne ţinem de neamuri.

Ar mai fi de bifat două succese. Biserica Ortodoxă s'a ales cu o piatră pusă la temelia Catedralei Neamului, iar, la schimb, ţara s'a ales cu invitaţia Patriarhului adresată Papei, de a ne vizita. La fel şi Preşedintele Constantinescu a reînnoit invitaţia către *"drumul mătăsii"* de a trece şi pe la noi, că-i vom da pământ şi apă, că bani n'avem, paroi!

PD şi PDSR au fost mai iuţi şi au adus crema Internaţionalei Socialiste la Bucureşti încă de Joi. O fi bine, o fi rău, vom vedea după ce asociaţiile proprietarilor vor înştiinţa pe unii oaspeţi socialişti despre cum partidul lui Roman se codeşte ori de câte ori vine cazul să voteze legile de restituire sau vor afla despre conţinutul apelului Grupului pentru Refacerea Unităţii PD, constituit adhoc.

O uşoară nedumerire aş mai avea: în Catedrala Mântuirii Neamului vom intra simultan şi în acelaşi timp bucureşteni şi mineri? Dacă da, ne vor sparge ortacii feţele cum ne-au spart maşinile în timpul marşului spre Vâlcea? Fiindcă în ultima variantă, eu aş prefera să ne mântuim pe rând.

8 - 14 FEBRUARIE 1999

TEORETIC

Deputatul ţărănist Sturdza Popovici a convocat urgent o conferinţă de presă pentru a aduce la cunoştinţa opiniei publice că senatorul Haralambie Cotarcea (PRM), colegul său de circumscripţie Caraş-Severin, l-a ameninţat cu un ditamai cuţit chiar în Palatul Parlamentului. La imunitatea lui, Cotarcea s'a dovedit un peremist limitat, carele nu se arată în stare să meargă, pe linia partidului până la jugulara inamicului politic.

Mult mai brav fuse, şi săptămâna asta, fratele Miron de din Vale ce dădu cu ameninţările în Guvern mai ceva ca în Ianuarie. Dacă i-ar fi dat electoratul şi nitică imunitate, la câtă bătaie cunoaşte, Cozma l-ar fi făcut până acum de râsul Ronei Hartner pe însuşi Vadim, ca să nu mai vorbim de subţirele Cotarcea.

Graba cu care parlamentarii ţărănişti se năpustiră - a câta oară? - pe simplificarea procedurii de ridicare a imunităţii parlamentare ar putea strica treaba, dacă, până la ridicare în plenul celor două Camere a noului Regulament, Cotarcea nu va fi încurajat să pună brişca la gâtul a sută la sută plus unu din parlamentarii Coaliţiei Guvernamentale.

Cu sula în coaste şi finanţarea externă la pământ, Guvernul făcu minuni cu Bugetul lui Remeş. Noroc că, născut subnutrit, Bugetul poate fi strecurat prin orice portiţă, de oportunitate sau neatenţie parlamentară.

Teoretic: Remeş şi-a făcut treaba; Cozma şi-o face pe-a lui; Radu Vasile şi Victor Orban au ajuns la consens (evident, tot teoretic, cum titra *"Magyar Hirlap"*); liderii PNŢCD şi PD s'au înţeles parţial pe legile restituirii; ministrul de Interne are motive (după Costeşti) să ceară amnistierea selectivă a militarilor implicaţi în represaliile din Decembrie '89; ministrul Agriculturii ar fi bine să-şi poată duce proiectele la bun sfârşit; ApR are un program economic de să stea liberalii în coadă; iar Cozma este invitatul Occidentului pentru a se specializa în lupta sindicală.

Practic: Victor Surdu dela LUKOIL i-a pus pirostriile, după ani şi ani de peţit, Angelei Similea, preţul benzinei rămânând neconsolat.

15 - 21 FEBRUARIE 1999

IMPOZIT PE PROSTIA AFIŞATĂ

Sergiu Cunescu, la Bucureşti, şi cotidianul *"Nepszabadsag"*, la Budapesta, au mers până la originea mineriadelor, unde au dat - firesc - de Ion Iliescu. *"Nu Miron Cozma, ci Ion Iliescu ar trebui închis pentru evenimentele din 1990-1991"*, socoteşte comentatorul ziarului budapestan, în timp ce preşedintele PSDR, dovedindu-se mai scrupulos, este convins că atât Iliescu, dar şi Vadim ar merita să stea în boxă cu ex-liderul Văii Jiului. Din câte se aude dinspre sferele puterii, Iliescu n'are nici o şansă să-i mulţumească încă o dată, personal, ca dela inculpat la inculpat, minerului său de suflet, ci doar prin corespondenţă, lucru de care s'a achitat parţial prin intermediul comunicatului PDSR de după prinderea fugarului, în care se confundă acţiunea de arestare a unui infractor ce se sustrage Justiţiei cu *"practicile represive ale lui Nicolae Ceauşescu"*. Mare trebue să fie deziluzia şi confuzia în capetele unora care sperau să ajungă iarăşi ce-au fost pe mâna altei lovituri de stat!

La capitolul Vadim, alta este situaţia. Omul este în corzi rău. Cu Rona Hartner a dat-o în bară, cu imunitatea stă din ce în ce mai prost, iar Ministrul Justiţiei îi cere peste două miliarde daune morale.

Un alt personaj care a luat-o la vale în această săptămână este Viorel Cataramă ce şi-a dat demisia din PNL, spunând pa la un milion de dolari cu care cotizase la partid.

Însă, de departe, marii păguboşi ai ultimelor zile sunt cei trei lideri ai minerilor, Beja, Loiş şi Casapu. În loc să-şi vadă de treaba lor şi să mulţumească lui Dumnezeu şi Justiţiei că-i scapă de Cozma, împielitatul i-a împins să-l însoţească pe acesta pe ultimul drum spre Bucureşti. Drum la capătul căruia în loc să ajungă în vârful Ligii au ajuns la adâncul arestului. Cei trei probabil că n'au înţeles exact ce vroia să spună preşedintele cu impozitul pe bogăţia afişată şi s'au hotărît să fie primii plătitori ai impozitului pe prostia afişată.

Adoptarea Bugetului a trecut aproape neobservată, dar, pentru posteritate, e bine de reţinut că Opoziţia i-a întors spatele.

Specific româneşti nu sunt numai mineriadele, vadimii, ilieştii, ci şi alte fenomene. Doar două exemple: tanchiştii din Piteşti au ameninţat că ies cu măgăoile pe stradă dacă li se desfiinţează unitatea, iar pe piaţa românească de capital se fură acţiuni. Pus să explice cum de este posibilă o asemenea minune din moment ce sistemul de securitate al tranzacţiilor este identic cu cel folosit în Occident, unul dintre responsabilii Pieţii a oftat: *"Sistemul este acelaşi, oamenii sunt alţii"*. Corect?

22 - 28 FEBRUARIE 1999

CU OCHII ÎN SOARE

Echipa de negociatori a FMI şi-a strâns catrafusele speriată de cozile dela Bancorex, lăsându-ne în durerile noastre, până în Aprilie, cu ochii în soare. Ieşirea pe postul public de televiziune a Premierului ca şi asigurările date de guvernatorul Băncii Naţionale că Bancorex va fi salvată, n'au avut darul să-i

Continuare în pag. 5

TRIUMFUL LEGII

——George RUICAN——

După 9 ani de terorism politic, în care masa de manevră a minerilor din Valea Jiului a fost manipulată şi folosită ca o formaţie paramilitară, în scopul eliminării adversarilor politici ce stăteau în calea ascensiunii şi menţinerii lui Ion Iliescu la putere, s'a restabilit domnia Legii. Este doar un început, dar pe drumul care a fost deschis, toţi aventurierii ce au confundat ţara cu Codrii Vlăsiei vor fi aduşi în faţa instanţelor de judecată pentru a da socoteală de fărădelegile săvârşite, indiferent de poziţia pe care o ocupă în societate.

Evenimentele din lunile Ianuarie şi Februarie, care au fost intens mediatizate şi au făcut ocolul lumii, au demonstrat că acolo unde legile sunt încălcate în mod samavolnic, există pericolul instaurării haosului şi anarhiei de care pot profita pescuitorii în ape tulburi, pentru stoparea cursului ascendent spre democraţie şi preluarea Puterii printr'o lovitură de forţă.

Justiţia încremenită în vechile mentalităţi de Stat în Stat, ca o cetate inexpugnabilă în care nu pătrundea nici un aer de schimbare, părea iremediabil compromisă. Actul justiţiar se oficia în mod subiectiv şi arbitrar ca în regimul totalitar, la bunul plac al unor judecători ce proveneau din rândurile vechii magistraturi comuniste şi primeau directive din partea secretarilor de partid. Aproape toţi aveau conştiinţa încărcată de verdicte date după criterii exclusiv politice, în care oameni nevinovaţi au înfundat puşcăriile, spoliaţi de toate drepturile, în timp ce ei şi privilegiaţii regimului duceau o viaţă de huzur în locuinţele celor expropriaţi prin legi draconice.

Începutul reabilitării Justiţiei s'a făcut printr'un act de curaj în ziua de 15 Februarie 1999, când judecătorii Secţiei Penale a Curţii de Justiţie l-a condamnat pe recidivistul Miron Cozma la 18 ani de închisoare. În rechizitoriul Parchetului General, procurorul a considerat pe bună dreptate ca netemeinică schimbarea încadrării juridice efectuată de faimosul judecător Dinu Marin, cel care, sfidând cu cinism cele mai elementare noţiuni ale Dreptului Penal, a contribuit prin decizia sa arbitrară la aruncarea ţării în pragul unui război civil.

Înfrângerile şi umilinţele la care au fost supuse forţele de ordine în Defileul Jiului şi la Costeşti de bandele dezlănţuite ale minerilor, au avut efectul unui semnal de alarmă asupra celor abilitaţi să apere Instituţiile Statului de Drept şi Democraţia. Duşul rece i-a trezit la realitate pe factorii decizionali din Ministerul de Interne, care a fost zgâlţâit de un adevărat seism interior. După înlocuirea titularului, noul ministru a operat câteva schimbări inspirate, aplicând o nouă strategie în tactica păstrării ordinei publice, care a dus linişte într'o ţară răvăşită de 6 mineriade în 9 ani.

Revanşa forţelor trimise să restabilească ordinea într'o zonă explozivă, după umilinţele la care au fost supuse în urma trădării câtorva ofiţeri superiori fideli partidului extremist *"România Mare"*, a redat ţării încrederea în cei abilitaţi să vegheze asupra liniştei şi păcii sociale. Miron Cozma şi acoliţii săi au fost capturaţi şi transportaţi cu cătuşele la mâini ca nişte răufăcători periculoşi, urmând a răspunde în faţa Legii pe care au sfidat-o cu cinism aproape un deceniu.

După pronunţarea sentinţei în *"Afacerea Ţigareta 2"*, în care 19 inculpaţi au primit pedepse dela 4 la 14 ani, se pare că reforma efectuată anul trecut în Justiţie, care a debutat prin înlăturarea lui N. Cochinescu din funcţia de Procuror General, începe să dea rezultate. Dar procesul nu trebue oprit aici, este necesară aducerea în faţa Legii şi a autorilor mineriadei din 13 - 15 Iunie 1990, pentru ca vinovaţii să nu se poată sustrage dela răspundere, profitând de legile Prescripţiei.

Se ştie azi că datorită implicării unor personalităţi politice dela conducerea ţării în acea perioadă, magistraţii confirmaţi sau numiţi de Iliescu au escamotat dosarele celei mai sângeroase mineriade, în care au fost devastate cu vandalism Instituţii de Cultură, sediile partidelor din opoziţie, locuinţele unor lideri politici şi au fost maltrataţi cu o sălbăticie rar întâlnită tinerii care manifestau paşnic în Piaţa Universităţii.

Deşi cifra oficială a celor linşaţi de hoardele chemate să facă *"ordine"* în Bucureşti a fost de numai 6 persoane, la o săptămână dela plecarea minerilor cărora Iliescu le-a mulţumit pentru *"ajutorul"* dat, am vizitat personal Cimitirul *"STRĂULEŞTI 2"* dela marginea Capitalei, unde am numărat câteva zeci de morminte proaspete cu cruci uniforme de brad ieftin, pe care scria ***"NEIDENTIFICAT"***. Pentru ca procesul reabilitării Justiţiei, asupra căreia planează prezumţia de vinovăţie pentru escamotarea tuturor fărădelegilor de după Revoluţie să continue, este imperios necesar să aducă în faţa instanţei toţi vinovaţii şi autorii morali ai crimelor făptuite de cei care au frânt cu cinism aripile tinerilor în Decembrie '89, sau ale celor din *"Zona liberă de neocomunism"* din inima Capitalei în 1990.

Revenind la ultima mineriadă care s'a încheiat cu victoria forţelor de ordine, toate agenţiile de presă din străinătate au comentat evenimentul arătând că a fost clar o lovitură de Stat, cum o califică ziarul britanic *"The Economist"*. La rândul ei, Agenţia *"France Presse"* scrie că *"Înfrângerea feţelor negre din Valea Jiului care au încercat să răstoarne guvernul dela Bucureşti, este o înfrângere pentru toţi nostaligicii comunismului în România"*, iar *"Financial Times"* scrie despre dispariţia *"ultimului rege bandit"*.

Fără nici o excepţie, mass-media din întreaga lume a salutat victoria forţelor noastre de ordine ce au stopat anarhia şi haosul creat de minerii incitaţi la revoltă de unele partide din opoziţie, care nu doresc revenirea ţării la starea de normalitate.

Din păcate, în România s'au auzit unele voci ce au contrastat puternic cu cele ale observatorilor şi analiştilor politici obiectivi şi imparţiali. Astfel, Ion Iliescu a declarat că *"Puterea nu poate fi păstrată călcând peste cadavrele cetăţenilor României"* (!!). Se cunoaşte că după confruntarea dela Stoeneşti, când minerii au fugit în debandadă încercând să se sustragă dela răspundere pentru faptele lor, unul dintre ei a căzut de pe treptele unui vagon de tren ce pornise, decedând, fiind singura victimă.

Tov. Iliescu uită probabil că la *"Aplicaţia tactică din Decembrie '89"* au murit în urma directivelor sale 942 de revoluţionari şi ostaşi, iar pentru aflarea celor ucişi de ortacii chemaţi de el în luna Iunie 1990, ar trebui să facă o deplasare la Cimitirul *"Străuleşti 2"* pentru a inventaria numărul cruci lor celor ***"NEIDENTIFICAŢI"***, dacă între timp oamenii lui nu au făcut să dispară urmele acelor fărădelegi patronate de el.

Dacă memoria l-a cam părăsit, presa care a computerizat toate evenimentele, îl poate ajuta punându-i la dispoziţie materialul documentar şi date pentru cel de al 2-lea volum al său *"Revoluţie şi Reformă"*. Până atunci însă, ar trebui să răspundă la următoarea întrebare: *"Peste câte cadavre a călcat pentru a prelua Puterea din mâna revoluţionarilor în Decembrie '89 şi apoi pentru a o păstra în Iunie 1990 şi Septembrie 1991?"* De curând a declarat cu un tupeu tipic marxist că *"PNŢCD este vinovat de instaurarea violenţei în viaţa politică a ţării"*. Aşteptăm cu nerăbdare ziua în care va depune mărturie în faţa Tribunalului că a văzut PNŢCD-işti *"trăgând din toate poziţiile"*, sau *"curăţind"* Piaţa Universităţii de bandele de legionari.

Vice-preşedintele PDSR Adrian Năstase, ţinându-i isonul, a declarat la rândul său că *"ceea ce s'a întâmplat la Stoeneşti a fost o înfrângere a democraţiei"*. Poate a vrut să spună a democraţiei *"originale"* implementată de partidul său. Probabil că i s'a defectat televizorul şi nu a luat cunoştinţă de maniera în care sunt tratate în toată lumea bandele de teroriştі. Jandarmii noştri au fost nişte îngeraşi în comparaţie cu trupele speciale anti-tero din ţările civilizate, cu care nu este de glumit.

Pentru capturarea *"inamicului public nr.1 al României"*, cum a fost caracterizat Miron Cozma de postul BBC, a fost necesară intervenţia în forţă a trupelor abilitate să restabilească ordinea, acţiune în care s'a înregistrat un număr de răniţi din ambele tabere. Nu se poate vorbi însă de *"masacrul barbar al regimului Constantinescu împotriva minerilor"*, aşa cum a afirmat Vadim Tudor, cel care i-a instigat la nesupunere civică şi i-a sprijinit logistic în încercarea de răsturnare a regimului ales prin voinţa urnelor.

Cei câţiva care afirmă că hotărârea judecătorească a condamnării recidivistului Cozma a fost influenţată politic, ar trebui întrebaţi, cum se încadrează fapta magistraţilor care au ascuns dosarele Revoluţiei şi ale mineriadelor 9 ani de zile? Câţiva lideri sindicali care râvnesc la ocuparea locurilor vacante lăsate de Cozma şi acoliţii săi, declarând că minerii au acţionat *"într'o criză emoţională faţă de liderul lor"*, ar trebui căutaţi pe lista repetenţilor la cursul de logică.

Într'adevăr psihologia mulţimilor diferă de cea a individului, dar, oricât de charismatic şi persuasiv ar fi un lider, el nu poate bloca decât raţiunea unor oligofreni. Şi apoi, despre ce *"criză emoţională"* poate fi vorba, când Cozma i-a ameninţat că le desface contractul de muncă celor care nu îl vor însoţi în escapadele lui criminale? Demagogul i-a speriat spunându-le că dacă va fi arestat, Puterea va închide toate minele, ei rămânând muritori de foame. Sintagma *"înşelarea maselor"* nu le spune nimic acestor pseudo-psihologi?

Un distins şi prestigios editor al unui cotidian apreciat din Capitală, scrie într'un articol că l-au impresionat lacrimile de crocodil ale celor 11 mineri judecaţi la Craiova, care au izbucnit în plâns de uşurare la aflarea verdictului care se rezuma la plata unor amenzi în valoare de 1 milion de lei fiecare, fapt pentru care el I-A IERTAT, substituindu-se în acest fel Justiţiei. Oare i-a iertat şi pe cei care au stâlcit în bătăi studenţii din Piaţa Universităţii ale căror vieţi tinere au fost curmate cu brutalitate, iar lacrimile mamelor care îi plâng nu s'au uscat încă? Păcat pentru prestigiul acestui talentat jurnalist.

Câţiva lideri politici mai abili, au adulmecat vacuumul din Valea Jiului şi posibilitatea câştigării câtorva procente pentru capitalul lor politic destul de sărac şi au propus un proiect de lege pentru amnistierea infracţiunilor săvârşite în ultimele 2 mineriade. De ce nu a propus Dl. preşedinte al Senatului, care este iniţiatorul acestui proiect de lege şi a mineriadei din Septembrie 1991 care l-a răsturnat dela Putere şi pentru care Miron Cozma a încasat 18 ani de închisoare? Tot el a mai declarat că *"... minerii au*

Continuare în pag. 6

CATEDRALA NEAMULUI

Urmare din pag.1

Românească, dar înălţimea din mijlocul Capitalei i-a trezit apetitul pentru faraonica lucrare unde a îngropat visele, speranţele şi vieţile multor mii de Români, scoşi din casele lor după barbarele demolări de cartiere întregi.

După Revoluţia Tineretului Român (pentrucă, indiferent de ce sfori politice s'au tras, Tineretul Român a făcut o Revoluţie în 1989) setea de credinţă a oamenilor şi Biserica oprimată au ieşit la lumină. Credincioşii au pornit la construcţii de biserici în toată ţara, în special în cartierele de blocuri, unde comuniştii n'au admis nici o construcţie de biserici.

Atacată pentru supunerea înalţilor ierarhi ortodocşi faţă de comunism, Biserica a trecut şi trece încă printr'o criză greu vindecabilă. Pentru a ieşi din această criză, s'a recurs şi la această acţiune, construirea unei Catedrale a Mântuirii Neamului. Ideea a stârnit şi o puternică opoziţie în rândul foştilor comunişti, a ateilor, a *"libercugetătorilor"*, sectanţilor, dar mai cu seamă în rândul *"inteligheţiei"* mondialiste din România, care în publicaţiile ce-i stau la dispoziţie a atacat vehement.

Indiferent de câte critici i se aduc, din lipsă de fonduri, de starea de sărăcie a ţării, de inoportunitatea momentului şi altele, orice construcţie de biserici şi mai cu seamă o Catedrală a Neamului este bine venită pentru România. Din fondurile ţării aruncate pe toate nimicurile, din *"ajutoarele"* date proliferării comunismului, din jaful rusesc şi alte pierderi ale ţării s'ar fi putut de mult construi zeci de catedrale, iar numai din banii cheltuiţi cu monstruoasa îngrămădire de ziduri şi materiale care s'a vrut Casa Poporului, iar astăzi se numeşte Palatul Parlamentului, pe care nu ştiu cum să-l mai folosească conducătorii ţării, pe lângă o imensă catedrală se mai putea construi un oraş întreg. Deci nu costul construirii a fost piedica principală, ci îndărătnicia ca România să nu aibă un Monument creştinesc al ei.

Pentru o construcţie de prestigiul unei Catedrale a Neamului şi încă a Mântuirii Neamului, prima problemă este locul de amplasare, ori Piaţa Unirii este cel mai nepotrivit loc pentru o catedrală.

Catedrala Mântuirii Neamului ar fi trebuit să fie o replică dată construcţiei ateiste a lui Ceauşescu. Fenomenul este analog conflictului din Franţa secolului trecut, după ravagiile Revoluţiei Franceze, când Gustave Eiffel a construit la Paris celebrul turn care îi poartă numele, în vârful căruia n'a pus o cruce, simbolul lui fiind că ştiinţa şi raţiunea sunt mai înalte decât religia, turnul înalt de 320 metri, fiind deasupra tuturor cupolelor bisericilor din Paris. Catolicii nu s'au lăsat mai prejos şi au construit pe dealul Montmartre, celebra bazilică de Sacré-Coeur, în stil romano-bizantin care cu crucile de pe cupole, întrec în înălţime Turnul Eiffel.

În Statele Unite însă, Capitoliul din Washington înalt de 82 metri este construit pe cea mai înaltă colină din capitală şi atât în Washington cât şi pe întreg teritoriul Districtului Columbia nici o altă construcţie nu are dreptul să-l depăşească în înălţime. El este destinat Congresului American, forul cel mai înalt de unde emană toate legile ţării. Libertatea, acest simbol atât de drag Americanilor, prevăzută în mod expres în Constituţia ţării, a făcut pe Americani ca deasupra marei cupole a Capitoliului să nu fie pusă o Cruce, ci o statuie a Libertăţii.

Vedem dar că atât amplasamentul cât şi înălţimea construcţiilor cu caracter de simbol, au un rol deosebit. Care este situaţia cu Catedrala din Bucureşti?

Prima variantă de după 1989 a construirii Catedralei Neamului, a fost amplasarea ei în Parcul Carol din Bucureşti. După vandalica distrugere a frumuseţii şi originalităţii Parcului Carol de către comunişti şi ridicarea odiosului mausoleu pentru elita comunistă în mijlocul parcului acesta era destinat ca loc de veci pentru nomenclatură, cu o anumită toleranţă şi pentru folosirea sa ca loc de destindere.

În urma evenimentelor din 1989, *"locatarii"* mausoleului au fost evacuaţi, a fost adus dela Mărăşeşti *"mormântul Eroului Necunoscut"* şi pus jos de tot, la intrare, iar autorităţile au refuzat să cedeze parcul, Patriarhiei. S'a căutat un alt loc, deşi cel mai potrivit loc era dealul Văcăreştilor, în locul fostei Mănăstiri Văcăreşti, distrusă de comunişti, unde era destul teren viran, plus înălţimea dominantă asupra Bucureştiului, aşa cum este cea din Dealul Patriarhiei şi nu înţelegem de ce nu s'a optat pentru această amplasare.

Marii ctitori de biserici şi mânăstiri din România, au căutat pe cât era posibil ca locaşurile de rugăciune să fie dominante asupra aşezărilor lumeşti. Actuala Patriarhie, bisericile: Sfântul Gheorghe Nou, Sfânta Vineri, Mântuleasa, Bucur, şi Radu Vodă, pentru a enumera doar o parte din bisericile binecunoscute, au fost construite pe înălţimi. Este adevărat că se ţinea seama pe atunci şi de revărsarea Dâmboviţei care făcea câteodată ravagii, dar în general bisericile erau preferate pe locuri mai înalte, iar la satele de câmpie în centrul aşezărilor omeneşti.

În predica pe care Patriarhul Teoctist a ţinut-o la sfinţirea locului viitoarei catedrale, a spus că semnificaţia construirii acestei catedrale în Piaţa Unirii este că aici se află inima Capitalei României.

Nu cunoaştem încă planul proiectatei catedrale şi suntem curioşi cum va fi amplasată faţă de apa Dâmboviţei şi Palatul Parlamentului. Va depăşi în înălţime casa Ceauşescului sau va fi sub ea cum a fost şi ierarhia ortodoxă în timpul comunismului?

În Bucureşti s'a sfinţit locul viitoarei Catedrale a Mântuirii Neamului, iar din neamul românesc fac parte şi fraţii români uniţi cu Roma, iar apropiata vizită a Papei Ioan Paul al II-lea în România, este o veste bună care ne vine din ţară. Vor avea şi Uniţii cu Roma un paraclis cel puţin în construcţia acestei Catedrale?

Că pe Hrisovul care va fi îngropat la temelia viitoarei Catedrale şi-a pus semnătura pe lângă alţi oameni politici şi Ion Ilici Iliescu, care a declarat - preşedinte de ţară fiind - că el este liber cugetător, deci necreştin şi neortodox, parcă această îngropare la temelie, este alta decât Ana meşterului Manole.

Zahu PANĂ

CONDAMNAREA PENALĂ A LUI MIRON COZMA ESTE RĂZBUNAREA LUI PETRE ROMAN

Andrei Iuliu HOSSU

Prin declaraţia publică făcută astăzi, Petre Roman s'a demascat (sper să nu mă dea în judecată pentru plagiat; el a zis, cu obrăznicia-i tipică, Luni 29 Ianuarie 1990: *Ei s'au demascat!"*, adică ţărăniştii, când l-a luat prizonier pe preşedintele PNŢCD, Corneliu Coposu): a cerut amnistierea mineriadei din Ianuarie 1999. De ce? Fiindcă i-a adus victoria politică prin demisia (citeşte: înlăturarea) lui Gavril Dejeu.

Ce contează pentru P. Roman, care a furat Statul Român de 20 milioane dolari SUA prin afacerea Megapower, că mineriada din Ianuarie 1999 a adus pagube de 130 miliarde lei.

De ce Miron Cozma nu este condamnat penal pentru întâia mineriadă, din 28-29 Ianuarie 1990? Fiindcă a fost unealta bestială a coautorilor politici şi morali Iliescu şi Roman.

De ce Miron Cozma nu este condamnat penal pentru a doua mineriadă, din 18-19 Februarie 1990? Fiindcă a fost unealta bestială a coautorilor politici şi morali Iliescu şi Roman.

De ce Miron Cozma nu este condamnat penal pentru a treia mineriadă - cu adevărat criminală -, din 13-15 Iunie 1990? Fiindcă a fost unealta criminală a criminalilor politici şi morali Iliescu şi Roman.

De ce Miron Cozma este condamnat penal în mod brusc, intempestiv (când nici nu s'a uscat bine cerneala de pe *"protocoalele Păcii dela Cozia"*, semnate de către Premierul capitulard Radu Vasile şi teroristul Miron Cozma) pentru a patra mineriadă, din 25-29 Septembrie 1991? Fiindcă l-a înlăturat pe Roman de la putere, mai precis: din funcţia de prim-ministru.

Concluzia se impune dela sine: condamnarea penală a lui Cozma este răzbunarea politică a lui Roman.

Aştept, cu disperată încredere, ca, prin votul conştient al generaţiei tinere româneşti de astăzi, chemată să regenereze naţional, moral şi politic România de mâine, comuniştii Iliescu şi Roman să fie înlăturaţi definitiv şi ireversibil din viaţa politică a României!

Sunt convins că, aşa precum hotărîrea Curţii Supreme de Justiţie a României în condamnarea teroristului Miron Cozma este definitivă şi irevocabilă, tot astfel verdictul Istoriei Românilor în stigmatizarea comuniştilor Iliescu şi Roman va fi definitivă şi irevocabilă.

MIRON COZMA LA PUŞCĂRIE, PE CÂND ŞI PROTECTORII ŞI ACOLIŢII SĂI DIN CELE ŞASE MINERIADE?

Andrei BADIN

Cea de-a şasea mineriadă s'a sfârşit tragic pentru Miron Cozma. Dubiosul şi grandomanul lider al minerilor a ajuns în spatele gratiilor, hoardele de mineri din cea de-a 6-a mineriadă, conduse de el fiind oprite la Stoeneşti, undeva lângă Caracal. De data aceasta, forţele Ministerului de Interne au reacţionat corect, oprind înaintarea *"feţelor negre"* spre Capitală. Aceasta a şasea mineriadă a avut un clar caracter politic, fiind vorba de graţierea lui Miron Cozma de cei 18 ani de ani închisoare, daţi de Curtea Supremă de Justiţie pentru mineriada din Septembrie 1991, când Ion Iliescu l-a debarcat pe omul său de casă, Petre Roman.

Statul de drept român a reacţionat de această dată puternic şi a oprit răbufnirea de ură a minerilor. *"Celebrul"* Silviu Brucan a calificat cea de-a şasea mineriadă *"botezul statului de drept"*. La fel şi alţi analişti. Ne permitem să nu fim de acord cu aceste afirmaţii. In primul rând, condamnarea lui Miron Cozma şi oprirea minerilor în drumul lor triumfal spre Bucureşti a fost mai curând o reacţie a societăţii româneşti. Statul de drept atât de invocat va putea fi lăudat abia atunci când protectorii şi acoliţii lui Cozma din cele cinci mineriade vor ajunge alături de Cozma, sau măcar să fie judecaţi. Se ştie foarte bine că mineriadele din 1990, inclusiv măcelul din 13-15 Iunie 1990, au fost o acţiune a Puterii politice din acea vreme, reprezentată de preşedintele Ion Iliescu şi premierul Petre Roman, secondaţi de Virgil Măgureanu, Dan Iosif, Gelu Voican Voiculescu şi nu în ultimul rând de uneltele lor dela TVR, Răzvan Theodorescu şi Emanuel Valeriu. Răbufnirea de ură de atunci a fost susţinută şi în presă de unii din cei care astăzi spun că ar fi fost contra minerilor. Slabă memorie ! Unul dintre ei este astăzi senator PD, ne referim la Octavian Stireanu, şef la vremea aceea la oficiosul PD, *"AZI"*. Au mai fost şi alţii. Menţionăm acum doar pe Sergiu Adon şi Octavian Andronic.

Cozma şi trupa de şoc au fost atât în 1990 cât şi în 1991 susţinuţi moral şi logistic de Puterea Politică de atunci. Ca atare, dacă statul de drept ar funcţiona în România de astăzi, cum spune Silviu Brucan, toţi cei implicaţi trebuiau să fie în acelaşi loc cu Cozma. Nu în ultimul, rând securistul Cămărăşescu, trimis de SRI-ul lui Măgureanu să facă ordine. În cazul mineriadei din Ianuarie 1999, alături de Cozma trebue să răspundă în faţa justiţiei jalnicul tribun Vadim Tudor, ofiţerii trădători din Ministerul de Interne şi serviciile de informaţii.

Abia în momentul în care protectorii şi acoliţii lui Cozma vor plăti alături de el pentru cele şase mineriade, abia atunci se poate vorbi de *"botezul statului de drept în România"*. Tare mi-e teamă că acest lucru nu se va întâmpla prea curând !

LUPA SĂPTĂMÂNALĂ

Urmare din pag. 3

calmeze pe deponenţi. Cineva ne lucrează pe undeva, sau aşa ne-a fost nouă datu' sorţii, că prea se întâmplă ori de câte ori ne facem niţel vânt pe panta reformei să ne lovim cu capul de mantinelă. Graba cu care Moody's ne-a trântit cel mai prost calificativ corespunzător emisiunilor de titluri guvernamentale în moneda locală îi vine ca o mănuşă primei ipoteze, iar tălpile puse de liderii Coaliţiei iniţiativei primului ministru de a-şi asuma răspunderea pentru obiectivele majore ale guvernării ţin, fără tăgadă, de cea de-a doua.

Hotărîrea PDSR de a-l apăra pe Ion Iliescu *"prin toate mijloacele"* dacă-i vine legii pe chelie să-l tragă de mânecă pentru a-şi recunoaşte paternitatea mineriadelor, l-a găsit pe apărat dus în America, cu dorul de revenire la Cotroceni şi plecare, cu partid cu tot, din Parlament. Singurul pedeserist care ţine morţiş să rămână la adăpostul Legislativului, Gabriel Bivolaru, va fi aproape sigur şi singurul care va pleca, însă cu scopul precis de a ajunge după gratii.

Triţă Făniţă şi-a văzut sacii în căruţă, Senatul adoptând Legea Fermelor de Stat, dar a constatat, taman la şampanie, că ţărănistul Turianu îi găurise cu un amendament chichiţos.

Ţărăniştii, strânşi la un Comitet de Conducere, au lăsat-o mai uşor cu înţepăturile reciproce, lansând, prin inconfundabilul Galbeni, şi o candidatură proaspătă pentru viitorul preşedinte al partidului: Ion Diaconescu.

Dolarul a urcat firesc la treişpe mii; avionul lui Radu Vasile era cât p-aci să aibă la alegere posibilitatea de a se ciocni, în zbor, cu un MIG-21 ori cu un C-150, cu ocazia decolării de pe aeroportul din Bacău; iar udemeristul Verestoy i-a promis o bătaie peuneristului Ciurtin, care pe lângă c'ar fi *"bou"*, ar şi arăta ca un *"gândac de bucătărie"*.

Pe plan internaţional fala ne-a făcut-o un concetăţean care a condus spre libertate 20 de Albanezi, cu care era coleg de celulă într'o puşcărie cretană. Valori avem!

Roland Cătălin PENA

CINE SĂ-L MAI CREADĂ ?

Urmare din pag. 1

şinea huiduirii Domnului Coposu. Cum a înregistrat şi aparatul de filmat, Petre Roman, în calitate de prim-ministru, incita manifestanţii, cu braţele ridicate, pumnii strânşi şi zâmbet cu toată claviatura: atât de necontrolat încât până şi expreşedintele Iliescu s'a văzut nevoit să-l tragă de mânecă. Ulterior, Domnul Roman a declarat că n'a incitat, ci, dimpotrivă, le-a făcut manifestanţilor semne să-i calmeze.

În timpul războiului civil din Spania, Valter Roman a fost trimis ca agent sovietic. Acum Petre Roman susţine că trimisul Moscovei n'a fost agent străin, ci erou naţional. Mă rog, trecem peste, e tatăl lui.

Pe 22 Decembrie 1989 şi mult timp după aceea, Ion Iliescu şi Petre Roman et compania au spus că taman atunci s'au cunoscut. Ulterior, Domnul Petre Roman avea să recunoască faptul că se cunoşteau de mult, de pe la Editura Tehnică, unde specialistul în mecanica fluidelor şi-a publicat nişte cărţi. Domnul Iliescu a zis că îl cunoştea chiar de mititel.

Acum, liderul PD spune că nu l-a cunoscut pe Mihai Caraman înainte de 22 Decembrie 1989. Cine să-l mai creadă?

Roxana IORDACHE

If you're concerned about the **Year 2000 Bug...**

"Together, we can beat the Bug!"

No one has all the answers.

But we can help.

Your computer
When the year 2000 rolls around, your personal computer could get confused. It could start to read the year 2000 as the year 1900. Essentially, that's the Millennium Bug. Lots of other electronic devices could catch it too, but your computer is the most vulnerable. Hardware, software, operating systems, data — all could be affected. So could printers, modems, and scanners. We can show you how to test your computer for possible Year 2000 difficulties. And we can help you to find out which products and suppliers are Bug-free.

Your finances
Canada's banks, other deposit-taking institutions and related organizations such as VISA, MasterCard, and the Interac Association expect to have their technology fully prepared. They are developing back-up systems and contingency plans to deal with any unforeseen events. If you have questions, you should contact your financial institution.

Your household appliances
You probably don't have to worry about your appliances. The Bug will hit only those that depend on dates to work properly. If you can unplug an appliance and then turn it back on without having to reset anything, it should be OK.

None of your equipment should stop working altogether. But timing devices could be a problem on some VCRs, fax machines, security alarms, digital thermostats, answering machines, and video and digital cameras. We can help you to get Year 2000 information supplied by appliance retailers and manufacturers.

Your car
Manufacturers say it is highly unlikely that the Bug will cause car problems. We can show you what several of the major car manufacturers have to say about the Bug and their products.

Don't wait until you have a problem to begin finding out about the Year 2000 Bug. Start now! **Watch for the *Millennium Bug Homecheck* guide in your mailbox.** For more information call:

1-800-270-8220
TTY: 1-800-465-7735
Or visit us at:
www.canada.gc.ca

Canada

UN CIUDAT TIC VERBAL ?

Viorel PALTIN

Au politicienii - şi nu numai ei - un mod cel puţin ciudat de a pune uneori problema, răsturnând logica. Ceea ce se întâmplă în plan stilistic trădează, la nivel subliminal, un viciu de gândire. Este vorba de ticul verbal al multora de a începe cu concluzia, punând, cum se zice, carul înaintea boilor. Conclusivul *"deci"*, utilizat la începutul unei afirmaţii (declaraţii, luări de cuvânt, etc.) a devenit un tic lingvistic naţional.

Cineva spunea - cu destulă îndreptăţire - că orice propoziţie care începe cu *"Eu"* e greşită, referindu-se la defectul de a raporta întotdeauna lucrurile la propria subiectivitate, într'un fel care trădează un ego umflat peste limite (ceea ce, desigur, denotă şi un deficit de respect faţă de ceilalţi sau chiar pentru adevăr...) Prin analogie, orice argumentaţie care începe cu *"deci"* este ratată, întrucât pune în evidenţă o judecată pripită, dacă nu chiar lipsa oricărui raţionament.

S'ar putea contraargumenta, firește, că acest *"deci"*, cu care mulţi îşi încep orice declaraţie nu e - *"stricto sensu"* - conclusiv în intenţia celui care vorbeşte, ci mai degrabă o pauză de gândire, un fel de ajustare a vocii. Se poate să fie şi aşa, dar întrebarea persistă: de ce se recurge mai nou tocmai la acest adjuvant autoritar şi nu la vreo altă *"protează"* verbală care să-i ofere vorbitorului un timp de gândire, cum ar fi de plidă, *"Ei bine..."* sau *"Să vezi..."* etc. ?

Explicaţia ar putea fi dorinţa celui care vorbeşte (îndeobşte politicianul găunos, care are mereu ceva de spus fără a spune până la urmă nimic) de a instala chiar dela început, de o manieră decisivă autoritară, în mintea celui care îl ascultă, cu aerul că spune, dela prima răsuflare, lucruri fundamentale, concluzii pertinente.

Acest mod de a anticipa în chip grosolan asupra situaţiilor îi este propriu unuia dintre cei mai penibili politicieni - numitul Vadim Tudor - care nu demult a afirmat ceva de genul *"...când voi fi preşedintele României... (voi face şi voi drege)"*. Cu aproape unică şi superlativ-impertinentă lipsă de respect faţă de alegători, uzând de *"când"* pentru *"dacă"*, Vadim dă ca sigură eventualitatea sinistră căreia în ţara aceasta s'ar putea găsi în viitor destui idioţi, naivi sau răuvoitori care să-l aleagă în funcţia supremă în stat! Altfel spus nu e nici o îndoială, ci doar o chestiune de timp până când preşedintele României va deveni... Vadim Tudor !

Utilizarea lui *"deci"* în fruntea unor declaraţii politice sau, cu conotaţie iterativă, înaintea unor contexte de cea mai diversă natură prilejuieşte, însă, şi o cercetare mai profundă de înţelesuri, aşa cum a făcut-o Constantin Noica pentru *"întru"* sau, cu deosebire, o analiză a unei laturi a psihicului social actual, în maniera lui C.G. Joung. Este foarte interesant de văzut dacă nu cumva acest *"deci"* iniţial (concluzia înaintea premiselor) nu trădează, până la urmă, un anumit gen de nevroză politică şi socială, tipică pentru o tranziţie care nu se mai sfârşeşte.

Fiind vorba de o meteahnă verbală (ce pare nevinovată la prima vedere), la o analiză mai atentă putem deduce că avem de-a face cu o tresărire nervoasă inconştientă la nivel politic şi social, reflex verbal al unei dereglări psihice pe o scară destul de extinsă. Această fracturare a planului logic poate fi - după cum vom încerca să sugerăm - încă un sindrom al tranziţiei, al grabei dramatice şi furibunde cu care o generaţie încearcă să-şi asume valori radical-diferite, într'un timp cât mai scurt.

În dorinţa de-a arde etapele, de a ajunge cât mai repede la liman - sau de a *"zări lumina dela capătul tunelului"* - cum se exprimă adesea actualul prim-ministru - avem tendinţa de a transfera în plan psihic ceea ce nu poate fi imediat realizat în concretul existenţei, care se încăpăţânează să se transforme neuniform, contradictoriu şi infinit mai încet decât am dori. Aşa se face că, asemeni celui care dă înainte cu ceasul, cu iluzia că în felul acesta poate păcăli timpul real, societatea românească se autosugestionează chiar fără să vrea că rezolvări care cer îndelungi şi chinuitoare eforturi s'ar putea produce miraculos, prin simplul fapt de a le dori. Este, la nivelul subconştientului colectiv, expresia unei himere, anume că se poate trece peste perioade lungi de dospire sau gestaţie, instantaneu sau de azi pe mâine... Să ne amintim doar ce imense speranţe a iscat în mintea şi sufletul Românilor căderea regimului Ceauşescu şi cum ne-am închipuit că, odată îndepărtat acel rău capital - prin uciderea *"balaurului"* şi a *"vrăjitoarei"* - va urma o eră a prosperităţii, cinstei, adevărului şi justiţiei. Ce deziluzie a urmat! Decepţia a fost rezultatul greşelii de a-l fi pus pe *"deci"* în faţă, de a sări direct la concluzii, neglijând realitatea şi pericolele care păndeau în premisele dela care se pornea: adică un Iliescu perfid instalat printr'o abilă lovitură de stat la putere, cu oamenii lui decişi să-şi adjudece, ca nişte hiene, bogăţia întregii ţări, dar şi profunda confuzie de idei şi mentalitate a oamenilor, pervertiţi în 50 de ani de comunism.

Un rău general vine şi din faptul că a fost plantată îndelung în mintea noastră o mitologie păguboasă a soluţiilor misterioase şi miraculoase, care paralizează acţiunea tenace, bazată pe o evaluare lucidă, bărbătească a situaţiilor. Ea ni s'a inoculat şi prin poeţi, în momentele lor de exaltare (Arghezi scria despre fertilitatea solului românesc: *"...unde-şi sapă sapa locul / sare din pământ norocul"*, de parcă ar fi fost la noi vreodată destul să dai cu sapa ca să te umpli de noroc şi să scapi de sărăcie...), dar mai cu seamă de politicianismul sforăitor dinainte, din timpul şi de după comunism.

În această ordine de idei, destui au fost surprinşi să-l audă pe actualul preşedinte al României afirmând în pripă că ţara noastră a scăpat, pasă-mi-te, definitiv de complexul geo-politic chiar a doua zi după câştigarea alegerilor de către noua putere, graţie prestigiului internaţional de care s'ar bucura noii lideri şi caracterului decisiv al opţiunii democratice a poporului român. Realitatea este însă că lumea nu se dă încă în vânt după noi şi că decepţiile care au urmat unei atât de exuberante şi sentimentale aprecieri n'au întârziat să se arate: investitorii străini nu s'au prea înghesuit la poarta noastră, intrarea în NATO nu s'a produs, iar Europa continuă să fie un fel de Fata Morgana...

Sunt acestea destule motive de reflecţie, pentru a-l situa pe *"deci"* mai la urmă, când vom putea desprinde cu adevărat concluzii valabile. Societatea românească continuă să se afle şi acum într'o actuală criză de identitate, şi este cât se poate de clar că a opera cu o logică răsturnată, bazată pe dorinţele visate, luate drept realităţi, ţine mai mult de mit şi fantasme. Un fel de a ne îmbăta cu apă rece...

REÎNNOIŢI-VĂ ABONAMENTUL LA "CUVÂNTUL ROMÂNESC"

VIAŢA LA ŢARĂ ŞI PRIVATIZAREA

Radu DUNĂREANU

Unul din multele mistere ale vieţii publice româneşti de după 1989 este şi reacţia politică a celei mai numeroase pături sociale din ţară: ţărănimea.

Dacă minoritatea, zisă burgheză, în special sectorul ei intelectual, a fost fizic distrusă prin lagăre şi închisori, ţărănimea a fost, economic, anihilată datorită colectivizării.

Aspectul satelor noastre după 1944 devenea din ce în ce mai jalnic, cu toată fanfara electrificării şi a *marilor realizări* ale ţărănimii eroice, colectiviste.

Ţăranii au fost jefuiţi, expropriaţi, mutaţi din satele lor strămoşeşti, urbanizaţi într'un mod hidos, fiind obligaţi a locui în blocuri fără instalaţii sanitare şi care arătau mai rău ca barăcile din anumite lagăre de concentrare.

Dar aspectul cel mai primejdios a fost acela al dezinteresării noilor generaţii de a mai fi legaţi de proprietăţile funciare ale strămoşilor lor, proprietăţi care dispăruseră în amalgamul colectivist. Majoritatea tinerilor sperau să ajungă la oraş şi să locuiască *la bloc*, idealul de viaţă al colectivităţii comunizate.

După ce fuseseră arestaţi, torturaţi, unii exilaţi prin locuri aride, departe de casele lor de baştină, era normal să te aştepţi ca ţăranii, când li se va oferi ocazia de a-şi recăpăta demnitatea, să reacţioneze ca atare.

Cu durere trebue să constatăm că n'a fost aşa.

Când Iliescu s'a autoproclamat preşedinte şi apoi când, a doua oară, s'a uns candidat la preşedinţia ţării, cele mai multe voturi (peste cele, puţine de fapt, furate) le-a obţinut dela masa ţăranilor. Putem noi scrie zeci de cărţi, că explicaţia raţională nu o vom găsi pentru o aşa prostească eroare la scară naţională. E drept că neocomuniştii au otrăvit minţile cu propaganda că *vin moşierii şi vă iau pământurile*, dar orice om normal, chiar analfabet, putea să gândească elementar că nimeni nu poate lua ceea ce era deja furat de patru decenii. Şi totuşi...

Redarea pământurilor strămoşeşti este, ca totul în România de azi, în curs de rezolvare. Se pare că a câştigat ideea că, indiferent de suprafaţa avută anterior confiscării comuniste, fostul proprietar de pământ va primi înapoi numai maximum zece hectare. De aci dela început privatizarea la ţară a călcat cu stângul, nerespectând principiul de bază al proprietăţii private care trebue să fie sacră şi inviolabilă. Poate că viitorul proiect de lege va remedia cumva situaţia şi rata de pământ retrocedată se va ridica la 50 de hectare.

Chiar şi aşa cum este, situaţia economică a satelor e precară, de acolo provenind o treime din totalul de şomaj al ţării. În plus anul trecut a fost greu, cu inundaţii şi secetă, ceea ce a făcut ca volumul de cereale să fie numai de 14 milioane de tone, sub limita medie de 18 milioane.

Chiar dacă se va vota o lege cu restituirea pământului până la 50 de hectare, dacă adunăm totalul cererilor de pământ, vom vedea că nu există destulă suprafaţă arabilă.

Dar se uită că circa 30% din pământul arabil este încă în proprietatea statului care, cu ineficienţa ştiută din comunism, produce numai 13% din totalul produselor agricole. În acest timp, prin mecanismele controlate de guvern, majoritatea fondurilor date de către World Bank au mers tocmai către acest sector de stat.

Ce facem însă cu restul micilor fermieri, care au loturi de până la 2 hectare ? Iar aceşti fermieri, mulţi rupţi de lucrul personal al pământului, nu mai au nici experienţa necesară şi nici uneltele agricole, chiar şi rudimentare, acestea fiind confiscate în cadrul colectivizării.

Bineînţeles că cei legaţi de fosta dictatură replică în mod usual: *Vedeţi ? Ce proprietate privată? Bucăţelele de pământ nu produc, tot forma cooperatistă este bună !*

Din cauza distrugerii pământului şi a gospodăriilor şi producţia animală e în paragină. Fermele de stat, de bază lucrând în pierderi planificate, şi-au mărit planificarea, aşa încât între 1989 şi 1996 numărul de vite la fermele de stat a scăzut dela 1.14 milioane la numai 330 de mii.

Datorită loturilor mici şi dispersate pe locuri neproductive, sectorul privat şi-a redus numărul de vite dela 5,15 milioane la 3,1 milioane în aceeaşi perioadă. Iar numărul de porci, păsări, oi a scăzut cu 40%.

În faţa acestei situaţii nu prea promiţătoare pentru rata de profit şi investiţii, World Bank a îngheţat fondurile promise până când guvernul va reuşi rezolvarea privatizării agriculturii.

Bineînţeles că această *îngheţare* de fonduri în valută va face situaţia agriculturii şi mai precară.

Refuzând să înţeleagă ce înseamnă piaţa liberă, care ne-ar ajuta să intrăm în circuitul economic european, guvernul a adoptat măsura învăţată dela economia politică marxistă, aceea cu bariere vamale şi protecţioniste împotriva produselor agricole ce pot fi importate.

Incompetenţii dela putere sunt atât de orbiţi de refuzul de a recunoaşte realitatea încât, aşa cum observa un economist din Vest, de câte ori economia românească este lovită de o cât de mică criză, se aplică singura soluţie pe care aceşti marxişti o ştiu: statul să intervină.

De aceea lumea dela ţară aşteaptă încă titlurile de proprietate pentru pământurile lor legitime, de aceea sărăcia este din ce în ce mai evidentă, proporţional cu distanţa - încă enormă - până la rezolvarea definitivă a procesului de privatizare a agriculturii.

TRIUMFUL LEGII

Urmare din pag. 4

căzut pradă unor machiavelice manipulări a inocenţilor". Curat *"inocenţi"* aceste brute care au lovit cu rângi şi securi copii nevinovaţi strigând: *"loviţi la cap, să nu mai mişte unul!"* Cum de a uitat Dl. Petre Roman acele 3 zile care au zguduit lumea?

Sălbăticia, jaful, barbaria şi crimele nu se pot amnistia, decât după stabilirea responsabilităţilor individuale sau de grup, în urma unor procese cu sentinţe judecătoreşti şi atunci în urma unor motivaţii clare care să justifice actul de clemenţă. Alţi filosofi de ocazie pretind că momentul ales de Justiţie pentru definitivarea dosarului mineriadei din Septembrie 1991 nu a fost oportun şi că mai trebuia aşteptat.

Cât, domnilor specialişti în savantlâcuri politiciniste, 9 ani nu au fost de ajuns? Până acum, toată lumea s'a plâns de lentoarea actului justiţiar şi când ziua mult aşteptată a sosit, aţi sărit ca muşcaţi de şarpe pentru a cuceri bună voinţa *"inocenţilor"* mineri, în vederea obţinerii câtorva voturi în plus, care să vă asigure un loc călduţ în *"Parlamentul rusiinii"*.

Legea trebue aplicată atunci când este încălcată, iar cei care pun în pericol liniştea socială şi existenţa Statului de Drept, trebue traşi la răpundere cu circumstanţe agravante, conform Codului Penal. Ziarul german *"Die Welt"* a scris după cea de-a 6-a mineriadă că nimic nu a provocat României atât de multe pagube materiale şi imaginii ţării, ca escapadele propriilor mineri, iar ziarul belgian *"Le Soir"* a scris despre *"demagogul şi populistul personaj"* Miron Cozma şi cei 10 ani de gherilă politico-sindicală în care au terorizat ţara. Totodată aminteşte şi despre *"enigmaticul Ion Iliescu"*, cel care l-a manipulat pe Cozma pentru a-i pune la punct pe studenţii din Piaţa Universităţii şi mai apoi pentru a-l debarca pe fostul prim-ministru de atunci.

Agenţia *"France Presse"* a relatat cu lux de amănunte, prin trimisul ei special la faţa locului, despre *"feţele negre şi arestarea şefului lor"*, cel care a terorizat ţara timp de aproape un deceniu.

Justiţia care îşi pierduse complet credibilitatea, după ce anumiţi judecători corupţi moral i-au terfelit numele, are acum prilejul să purceadă la asanarea unei societăţi roase de morbul corupţiei. Pentru aceasta însă este necesară deschiderea urgentă a acţiunilor juridice împotriva celor care au transformat România, dintr'o ţară civilizată şi prosperă în cerşetorul Europei.

George RUICAN

PETROLUL NOSTRU

——Gh. BUZATU——

Aflaţi la început de Mileniu, avem în continuare multe şi mari probleme. Omenirea este, în continuare, în stare de alertă. Nu ştim *încotro* ne îndreptăm, dar avem *ce* pretinde. Între altele, spre deosebire dar şi asemănare cu oamenii lui Columb, de acum câteva sute de ani, am substituit sloganului ***Pământ! Pământ!*** un altul la fel de pasionant şi imperativ: ***Petrol! Petrol!*** Cine poate, cu adevărat, să se dispenseze astăzi la petrol? Înseamnă a renunţa la civilizaţie. Din volumul *O istorie a petrolului românesc*, apărut recent sub egida Centrului de Istorie şi Civilizaţie Europeană al Filialei Iaşi a Academiei Române şi a Universităţii din Craiova, prin grija Editurii Enciclopedice (Bucureşti, 1998, 572 p.), supunem atenţiei cititorului ***"Independentul"*** unele dintre concluziile expuse:

Din datele prezentate în lucrare se desprinde că ***producţia totală de ţiţei a României în perioada 1857-1997 a fost de 677 milioane tone.*** Dacă România, în mod sigur, ***a fost prima ţară din lume*** care ***a inaugurat statistica producţiei mondiale de ţiţei, în 1857,*** ulterior, în oricare moment al istoriei moderne, ea a rămas să ocupe ***un rol important dar nicidecum decisiv*** în bătălia *"aurului negru"* pe toate planurile. În anumite faze, mai precis în cursul conflictelor mondiale din 1914-1918 şi 1939-1945, ţara noastră a ajuns, numai prin forţa lucrurilor, să deţină un interes sporit, chiar decisiv, pentru unii dintre beligeranţi. A fost, în speţă, vorba de Germania, care, lipsită orişicând de resurse proprii de ţiţei şi supusă unei intense blocade economice de către adversari (Marea Britanie, SUA, Franţa ş.a.), nu a avut o altă ieşire decât să se orienteze ferm spre România. Pe care, mai ales din cauza petrolului, a transformat-o dintr'un posibil aliat ori partener, într'un stat subjugat, cu statut oficial de ***satelit***. Pe de altă parte, în atare context, România a devenit prntru adversarii Germaniei din război ***un obiectiv de prima mărime***. Fiind dela sine înţeles că, pentru URSS, Marea Britanie sau SUA, de pildă, zdrobirea acestui obiectiv reprezenta o lovitură majoră dată economiei şi, deopotrivă potenţialului de război în ansamblu al Germaniei şi al aliaţilor ei de moment ori de conjunctură.

Dar, în anul de graţie 1944, a survenit cu adevărat imprevizibilul: ***dominaţia germană*** în România a fost înlocuită cu ***regimul de ocupaţie*** al URSS, care avea să se prelungească până în 1958, dar, în condiţiile în care a coincis cu începuturile instalării regimului comunist la Bucureşti, va afecta pe termen lung evoluţia ţării în toate privinţele. Cu consecinţe care, astăzi, la zece ani după prăbuşirea regimului comunist, sunt şi vor fi din plin resimţite de către poporul român.

Cu totul altele au fost rolul şi locul problemei petrolului în evoluţia României pe plan intern. Dacă, în mod sigur, din punctul de vedere al derulării relaţiilor internaţionale ale României în epoca modernă *"aurul negru"* le-a afectat evident şi, uneori, chiar le-a determinat, atunci, în climatul politic, economic, militar, social şi cultural intern, rostul petrolului a fost aproape neîntrerupt ***hotărîtor în perioada 1900-1947.*** Efectele acestei situaţii s'au resimţit netăgăduit asupra politicii externe a României moderne.

În ceea ce le priveşte, clasele politice dominante şi cercurile financiar-economice dela Bucureşti au experimentat de-a lungul epocii moderne ***mai multe orientări***, reflectate în timp în diverse legi miniere şi petrolifere (1895, 1924, 1929, 1937 şi 1942). Politicile promovate au tins natural la încurajarea elementului românesc în industria petrolului, şi nu numai, dar nici un program nu s'a concretizat - în ciuda tuturor afirmaţiilor şi demonstraţiilor contrare - în măsuri cu caracter naţionalist agresiv, şi nicidecum rasist. Un rezultat important a constat, între 1918 şi 1929, în faptul că România ***a atins nivelul unei "relative independenţe" în materie de politică petrolieră.*** Cel mai adesea, din considerente primordial interne, sub presiunea extraordinară a factorilor externi în 1939 - 1944 şi 1944 - 1958, toate orientările în privinţa unei politici petroliere moderne, ferme şi ancorate în limitele stricte ale interesului naţional nu au fost de durată, cel mai adesea eşuând în contrariul lor. Istoria noastră - sperăm - a reflecat aceste evoluţii şi inovaţii spectaculoase.

O problemă deosebită, care a preocupat şi preocupă cercurile politice şi financiar-economice româneşti, şi nu numai, a fost/ este aceea privind ***evaluarea rezervelor noastre de ţiţei.*** Problema respectivă s'a impus dela sine de vreme ce veacul nostru a devenit eminamente ***un veac al petrolului.*** Şi, mai cu seamă, după ce, în anul 1970, peste 45% din consumul mondial de energie se baza pe petrol, pentru a decade, în 1982, la 40%. Dintre multiplele evaluări, în 1988 rezervele mondiale de ţiţei au fost limitate la circa 121 miliarde de tone. Relativ la România, M.N. Constantinescu a stabilit în 1943 că, între 1857 şi 1940, România realizase ***3,36% din producţia mondială de ţiţei***, comparativ cu SUA (68,84%), Rusia/URSS (12,01%), America de Sud (8,48%), Asia (4,37%), Oceania (2,79%) şi Africa (0,15%). Tot pe atunci, acelaşi specialist a apreciat rezervele de ţiţei ale României ca fiind *"cele mai însemnate"* dintre ţările europene, adică aproximativ 2/3 din cele cunoscute. În mod concret, la 1925 inginerul de mine A. Rabischon a stabilit resursele potenţiale de ţiţei ale ţării după datele obţinute dela prestigiosul Institut Geologic al României: 1.530.000.000 tone. Ulterior, reputaţi specialişti (G. Macovei ş.a.) au avansat cifre mai mult ori mai puţin optimiste. În prezent, situaţia se prezintă astfel: ***rezerva iniţială de ţiţei a României*** (1857) a fost de ***2,7 miliarde tone***, din care, după cum s'a precizat, s'au extras în ultimii 140 de ani *677 milioane tone*. Restul de peste două miliarde tone ar constitui ***rezerva remanentă de ţiţei, din care ar fi recuperabile doar 7%, adică aproximativ 190 milioane tone.*** În acest fel, în vreme ce în subsol ar rămâne două miliarde tone de ţiţei nerecuperabile, rezervele recuperabile ***vor asigura - la nivelul producţiei medii a ultimului deceniu (peste 65 milioane tone) - necesarul de combustibil lichid al României pe cel mult 30 - 31 de ani.***

Ajungând la anul 1947, ***Istoria*** noastră se încheie într'un moment grav pentru România, cu fapte şi constatări deosebit de triste. La 1947, nu numai petrolul nostru, ci România însăşi şi tot ceea ce avea ea mai bun - oameni, bogăţii, natură - se aflau în pragul transformării lor într'o colonie a URSS.

...Şi, astfel, după sute de ani de *"minerit"* în condiţii primitive şi după alţi 980 de ani de exploatare modernă, petrolul înceta să mai aparţină României. Pentru ***cât timp*** şi, mai ales, ***cu ce*** consecinţe? Astăzi încă, după o jumătate de veac, lucrurile nu par să-şi fi revenit. Să se adevereasc oare povestea potrivit căreia, cel mai adesea, avantajele imense ce rezultă pentru orice ţară din posesiunea râvnitelor rezerve de ***aur negru*** sunt însoţite în chip obligatoriu de urgiile vreunui blestem? Cine ar cuteza un răspuns? Este încă neîndoielnic că ***tot oamenilor pământului acestuia***, lor, celor mulţi, desemnaţi de Dumnezeu să scrie ultimele şi, probabil, cele mai frumoase pagini din epopeea petrolului românesc, le rămâne să dovedească că ***nu este nicidecum în discuţie vreo legendă!***

MIRON COZMA ÎNTR'O MINĂ PĂRĂSITĂ ?

——Alexe COSTA——

Liderii sindicali din Valea Jiului nu l-au abandonat nici o clipă pe Miron Cozma. În momentul în care acesta a fost condamnat la 18 ani de închisoare pentru mineriada din Septembrie '91, ei i-au propus condamnatului trei variante pentru a-l salva: să îi amenajeze o locuinţă cu tot confortul necesar într'o mină părăsită, unde să nu-l găsească autorităţile; să îi faciliteze plecarea (fuga) peste hotare, ajutându-l cu o sumă de bani importantă şi călăuze care să-l scoată teafăr de pe teritoriul României; să îl însoţească până la Bucureşti, unde Cozma ar fi urmat să ceară azil politic la o ambasadă la care, iniţial, s'ar fi făcut demersurile necesare şi cu ajutorul unor oameni politici.

Până la urmă, Miron nu a acceptat nici una dintre aceste şanse. El a vrut să-şi joace cartea, aceea de a ajunge triumfător la Bucureşti în fruntea trupelor sale de mineri, ridicând la grevă generală o ţară întreagă. Sfârşitul se cunoaşte. Miron Cozma a fost arestat, revolta minerilor s'a stins, iar acum răzvrătitul din Vale se află după gratii şi aşteaptă să se deruleze celelalte 4-5 procese pe care le mai are şi la care, cu siguranţă, va primi şi alte condamnări.

Ciudat este, însă, un alt lucru. Zilele trecute, mai mulţi lideri sindicali din Valea Jiului au susţinut la Bucureşti o conferinţă de presă. Despre planurile de restructurare a minelor, despre condiţiile inumane de lucru din Valea Jiului, despre salarii, despre viitorul acestei zone vitregite a ţării, dar şi despre... Miron Cozma. Şi, dovedind un ataşament fantastic faţă de o persoană care până acum a sfidat de fiecare dată legea, i-a batjocorit pe guvernanţi şi a declarat în mai multe rânduri că el nu se va supune hotărîrilor judecătoreşti, liderii sindicali au spus că sunt în continuare legaţi de Cozma. Mai mult, un ziarist a avut năstrusnica idee de a-i întreba pe mineri dacă este posibil ca Miron Cozma să conducă mişcarea sindicală din închisoare, făcând o paralelă cu Nelson Mandela, cel care era liderul mişcării anti-apartheid din Africa de Sud deşi era întemniţat. Răspunsul a şocat: *"Da, sigur că e posibil!"*. Noul *"Miron Cozma"* al Văii Jiului se numeşte Costel Postolache şi i-a succedat liderului încătuşat în funcţie de şef al Ligii Sindicatelor Miniere din Valea Jiului. El a intrat deja în rol şi se pare că - beneficiind de prevederile acordului dela Cozia - are deja simpatia ortacilor. Dar, cu siguranţă, e greu de crezut că s'ar putea ridica la nivelul lui Cozma în ceea ce priveşte puterea de ridicare a oamenilor, de adunare a lor în jurul unei idei, indiferent de natura ei.

Dacă de Miron Cozma se pare că premierul a scăpat, nu acelaşi lucru se poate spune despre mişcările sindicale. Abia au terminat minerii, când iată că celelalte mari centrale sindicale, *"CNSLR-Frăţia"*, *"Cartel Alfa"* şi alţii, au anunţat că nu sunt de acord cu acordarea vreunei perioade de calm pentru guvern şi sunt gata să pornească o grevă. *"Dacă noi facem grevă generală timp de două ore, cade şi guvernul, şi ţara, totul. Contăm pe circa patru milioane de sindicalişti şi dacă vrem, dăm jos guvernul într'o clipă"*, spun la unison, furioşi, sindicaliştii. Ce vor ei? În primul rând, ridicarea rapidă a nivelului de trai al populaţiei... Dar cum? Asta nu mai e treaba lor, ci a guvernului...

Miron Cozma nu mai e, cel puţin deocamdată, o ameninţare pentru Radu Vasile sau coaliţia dela putere. La orizont se văd, însă alte probleme, alte mişcări de stradă, alte scandaluri cu iz de bătaie. *"Eu nu am văzut în nici o ţară ca un guvern să facă treabă atunci când, din două în două săptămâni, este ameninţat cu sindicatele, cu greve, cu mişcări de stradă. Trebue să ne lăsaţi un timp pentru a putea pune lucrurile la punct!"*, spune Premierul Radu Vasile făcând apel la liderii sindicali. Până acum nu a primit ca răspuns decât noi ameninţări cu greva generală.

ROMÂNIA CA EXISTENŢĂ ÎN CARPATISM

——Florin Oprea SĂLCEANU——

Politicul nu trebue să fie doar joc de interese ci şi temei existenţial pentru o naţiune. Acesta se manifestă ca deschidere necesară către universalitatea lumii, a naţiunii, oricare ar fi ea. El se vremuieşte prin dinamismul viabil al raţiunii. Prin el socialul are de câştigat şi de împlinit ceea ce doreşte o naţiune. Astfel că politicul pentru naţiunea română, în vremuirea istorică, a fost un temei valabil şi universal, pentru a menţine stabilitatea existenţială în lume şi întru lume. Când politicul trece dincolo de centricul existenţial al firii naţionale şi lezează matricea fiinţei sale, atunci apare nevoia de a contracara efectul negativ al acesteia.

Politicul fără o existenţă întru lege şi echilibru în sinea naţiunii, atrage după sine, totdeauna degringolada existenţială, întrerupând procesul firesc al naţiunii române. Declinul politic nu este altceva, decât o acumulare negativă de forţe antinaţionale. O naţiune trăind într'o astfel de situaţie, simte nevoia de a se retrage în matricea originii sale, pentru a respinge consecinţele acţiunii negative ale politicului iraţional. De atâtea ori naţiunea română a fost lovită de pretenţiile nefondate ale politicului internaţional. Faptul că s'a opus, apărându-şi identitatea fiinţei, este o dovadă că încă îşi continuă împlinirea propriului fatum. Îşi vremuieşte existenţa într'o zonă a lumii, unde există multiple interferenţe sociale. Timpul pe care l-a trăit în *"vremelnicia comunismului"*, a fost cea mai dură experienţă de înstrăinare existenţială şi istorică. Indivizi lipsiţi de scrupule au dorit totdeauna negarea existenţei naţiunii ca identitate istorică, au căutat să întineze starea de drept în istorie, prin cele mai murdare jocuri de interese politice, prin identificarea naţiunii române cu slavismul şi balcanismul oriental.

Un adevăr: slavismul a mers în paralel cu balcanismul şi în final s'a infiltrat în existenţă acestuia. Dovada istorică: existenţa slavis-

Continuare în pag. 9

MUZICĂ - VIDEO
CĂRŢI - ZIARE

CEREŢI CATALOAGELE GRATIS:

***DE CARŢI - PESTE 1,000 DE TITLURI**
AVENTURI, ISTORIE, CARTI DE BUCATE, DICTIONARE, PARANORMAL, POLITISTE/SPIONAJ, RELIGIE/BIBLII, COPII, MANUALE SCOLARE, FILOZOFIE, COMPUTERE, BELETRISTICA, BEST SELLER, INDREPTARE, MEMORII

***CASETE/CD - PESTE 120 DE TITLURI**
CANTARETI CELEBRI DE MUZICA POPULARA ,USOARA, DE PETRECERI SI ANIVERSARI, ROMANTE, COLINDE, BISERICEASCA, CLASICA, COMICI VESTITI, POP, POVESTI PT. COPII (SPUSE DE ACTORI CELEBRI)

***VIDEO - PESTE 40 DE TITLURI**
COMICI VESTITI, TEATRU, FILME VESTITE (Dacii etc.) MUZICA SI DANSURI POPULARE, USOARA, COLINDE, POVESTI COPII, PARANORMAL, MANASTIRI, VEDERI, DOCUMENTARE, REVELION '95, REVOLUTIA '89

ABONAMENTE LA ZIARE ŞI REVISTE

CERETI FORMULARUL DE COMANDA:
Ziua, Evenimentul zilei, Romania libera, Rebus, Gazeta Sport, Lumea Magazin, Dosarele Istoriei, Femeia, Expres Magazin, Catavencu
si multe altele - La dvs. acasa prin:

ARTIMMEX INTERNATIONAL
Import-export & distribution of publications and media
3555 Don Mills Rd., Unit 6-530, Willowdale (Toronto) ONT M2H 3N3 CANADA
Tel. 416-493 4096 *FAX:416-493 7266*
PENTRU CATALOAGE: TELEFONATI SAU TRIMITETI ADRESA!

O PROBLEMĂ FUNDAMENTALĂ, DIN NOU LA ORDINEA ZILEI

Gh. NĂSTASE

În ultima vreme s'a discutat - şi probabil se va mai discuta încă - despre restituirea bunurilor imobile *"naţionalizate"* (în realitate confiscate) de statul comunist român, adică de partidul comunist român.

Problema ***restitutio in integrum*** a acestor proprietăţi este de o importanţă capitală pentru România ca stat de drept, invocat în toate ocaziile, dar care nu există încă. Această chestiune părea că a fost uitată, dacă nu înmormântată de regimul neocomunist instalat după Revoluţia din Decembrie 1989. Acesta a promovat Legea Nr.18 din 1991, care a fost şi este puternic atacată pentrucă, pe de o parte, se ocupă doar de pământurile confiscate, iar pe de altă parte prevede numai restituiri parţiale, este plină de neclarităţi şi a dus la nenumărate procese.

După alegerile din 1996 s'a sperat - şi chiar s'a crezut - că neocomunismul a luat sfârşit. Din nefericire, nu a fost aşa. Sub primul guvern Victor Ciorbea, rezultat în urma acestor alegeri, s'a iniţiat un proiect de lege în această materie, care prevedea o monstruozitate: legitimarea nelegiuitelor *"naţionalizări"* comise de P.C.R. Am spus P.C.R. pentrucă - se ştie - în statul comunist român, regula de bază era *"statul este partidul"*. Din fericire, proiectul nu a fost finalizat. Guvernul Ciorbea a căzut repede.

Actualul guvern a reluat însă vechiul proiect, sprijinit din toate puterile de Dl. profesor Valeriu Stoica, Ministrul Justiţiei, ca exponent al Partidului Naţional Liberal. Proiectul a devenit Legea Nr.213/ 1998, privind proprietatea publică.

Articolul 6 al acestei legi dispune că fac parte din domeniul public sau privat al statului sau al altor unităţi administrativ-teritoriale şi bunuri dobândite de stat între 1945 şi 1989, dacă au intrat în proprietatea statului în temeiul *"unui titlu valabil"*, adică emis cu respectarea Constituţiei, a tratatelor internaţionale practicate de România şi a legilor în vigoare la data preluării lor de către stat. Acest articol legitimează deci toate aşa-zisele *"naţionalizări"* şi *"exproprieri"* care au avut loc sub dictatura comunistă.

Textul a provocat, pe bună dreptate, largi comentarii critice şi a făcut chiar obiectul unei contestaţii la Curtea Constituţională, ca fiind în contradicţie cu prevederile Constituţiei din 1991 (Art.150). Contestaţia a fost respinsă. Există şi voci (Dl. A. Vasiliu, *R.L.*, 5.12.98) care văd în Art.6 soluţia definitivă a problemei. Dar asupra acestui aspect, vom reveni.

Subscriem criticile şi concluziile formulate de Dl. Florin Gabriel Mărculescu (*R.L., Aldine*, August-Decembrie 1998) şi Dl. senator C. Turianu (*Adevărul* din 17.11.1998 şi 7,8.12.1998) vizând acest articol, dar nu totdeauna şi argumentele invocate, întrucât socotim că problema trebue discutată într'un context mult mai larg.

Articolul 6 vorbeşte de bunuri intrate în patrimoniul statului în temeiul unui *"titlu valabil"*, adică bazat pe respectarea Constituţiei şi legilor în vigoare la data preluării acestora. Întrebarea care se pune însă, este, dacă acest titlu este cu adevărat valabil?

Să vedem cum stau lucrurile în realitate. Articolul 6 pleacă dela considerarea Constituţiei din 1948, şi a celor care au urmat, ca şi a legilor în baza cărora a fost emis titlul, ca fiind în afara oricăror discuţii. Or, tocmai aici este miezul problemei. Este valabilă baza acestui titlu? Sunt valabile Constituţiile şi legile în baza cărora s'au făcut aşa-zisele naţionalizări şi exproprieri sub regimul comunist?

Răspunsul este categoric: NU. Şi iată de ce. Toate Constituţiile, legile şi alte acte normative intervenite după 6 Martie 1945 suferă de vicii grave şi, din această cauză, toate sunt lovite de ***nulitate absolută***.

Mai întâi, există un viciu primar, care constă în modul cum a fost instalat primul guvern comunist la 6 Martie 1945. Se ştie că la această dată guvernul Petru Groza a fost impus Regelui Mihai I de către trimisul special al Moscovei, A.I. Vâşinschi, care i-a bătut cu pumnul în masă cerându-i să-l accepte pe Groza, omul comuniştilor români şi al Uniunii Sovietice, ca primministru în locul generalului Rădescu. Instalarea guvernului Groza s'a făcut sub presiune, peste şi împotriva voinţei factorului constituţional - Regele Mihai I - cât şi peste şi împotriva voinţei naţiunii, violându-se Constituţia din 1923, atunci în vigoare. Regele Mihai a fost silit prin constrângere, ameninţări şi violenţă exercitate de o putere străină, să accepte guvernul Groza. În momentele acelea, tancurile sovietice ocupau străzile principale ale Bucureştiului şi piaţa Palatului Regal. Acest guvern constituie, din punct de vedere juridic, o ***uzurpare de putere calificată***, şi nu un guvern legitim, legal şi constituţional. Din această cauză, toate actele lui sunt lovite de ***nulitate absolută***.

Al doilea viciu grav stă în faptul că alegerile din 1946 au fost, pe de o parte, organizate de un guvern ilegal, neconstituţional, nelegitim, iar pe de altă parte, aceste alegeri au fost falsificate. Pentru acest motiv, parlamentul care a rezultat nu avea nici o bază legală, constituţională, nici o legitimitate şi în consecinţă, legile adoptate de acesta nu au nici o valoare juridică, fiind ***nule de drept***.

Prin urmare, legea din 30 Decembrie 1947, prin care se înlătură monarhia, se proclamă Republica Populară Română şi se abrogă Constituţia din 1923, constituie un act lovit de nulitatea absolută, fiind emis de un organ care nu avea nici o competenţă legală, constituţională. De acelaşi viciu suferă şi Constituţia din 1948 şi cele care au urmat şi, pe cale de consecinţă, toate legile adoptate în baza acestora, astfel încât toate sunt nule de drept.

Toate legile şi alte acte normative adoptate după Decembrie 1989, vizând perioada anterioară acestei date, pornesc dela 6 Martie 1945. De ce? De ce se vorbeşte mereu de 6 Martie 1945 dacă tot ce s'a petrecut, începând cu această dată şi după aceea, a fost în regulă, cum susţine Domnul profesor şi Ministru al Justiţiei, Valeriu Stoica?

Din două una: ori guvernul Groza a adus fericirea de pe lume în România, şi în acest caz subscriem şi ne însuşim, cum face Dl. profesor V. Stoica, toate fericirile cu care acest guvern şi cele care au urmat timp de decenii au blagoslovit ţara românească; ori 6 Martie 1945 a însemnat o primă ruptură violentă a stării normale, legale şi constituţionale, guvernul Groza constituind începutul nenorocirilor ce s'au abătut asupra României, şi atunci trebue să ne dezicem de tot ce a făcut acesta şi guvernele şi parlamentele care i-au succedat, să procedăm deci la o adevărată ***restitutio in integrum***, aşa cum se impunea şi se impune cu necesitate. Aceasta înseamnă restabilirea acelui ***statu quo ante***, adică revenirea la starea normală existentă înainte de instalarea prin forţă şi violenţă a guvernului Petru Groza şi deci reactivarea Constituţiei din 1923, cu toate consecinţele fireşti imediate ce decurg din aceasta şi, în primul rând, restaurarea Monarhiei şi constatarea că toate naţionalizările şi exproprierile făcute de regimul comunist şi tot ce s'a petrecut nefiresc prin forţă, constrângere şi violenţă, prin siluirea voinţei unei naţiuni întregi, sunt acte lovite de nulitate absolută şi declarate ca atare.

Domnul senator CV. Turianu spune: *"să ne întoarcem şi să facem ceea ce trebuia făcut în 1990: constatarea că legile şi toate celelalte acte normative în baza cărora s'a făcut naţionalizarea şi exproprierea contravin principiilor Constituţiei din 1991 şi, pe cale de consecinţă, nu pot fi nicidecum legitimate"*.

Suntem de acord că nelegiuirile comise de dictatura comunistă începând cu 6 Martie 1945 nu pot fi legitimate în nici un fel. Se impune însă precizarea că în 1990 singura bază politico-juridică a unei ***restitutio in integrum*** era şi este violarea brutală şi criminală a Constituţiei din 1923 şi, în consecinţă, toate actele normative ale regimului comunist, începând cu instalarea guvernului Petre Groza şi până în Decembrie 1989, sunt lovite de nulitate absolută. Acest act salvator pentru România se impunea şi era posibil încă din 1990. Nu era nevoie nici să aşteptăm Constituţia din 1991, nici de invocarea Declaraţiei Drepturilor Omului, ori Rezoluţia 1123/97 a Consiliului Europei, care, nici ele nu sunt respectate.

Ilegitimitatea dictaturii comuniste în România a fost constatată şi condamnată de însuşi Consiliul Frontului Salvării Naţionale, prin Comunicatul către Ţară din 22 Decmbrie 1989, în care se afirmă că *"toate structurile de putere* (existente la acea dată - n.n.) *au fost dizolvate."*

Guvernele şi parlamentele care au urmat Revoluţiei din 1989 au denunţat şi condamnat regimul comunist şi au declarat că alegerile generale din 1946 au fost falsificarte. Nu s'a mers însă până la capat. Nu s'au tras concluziile necesare ce se impuneau şi anume că instalarea ilegală, neconstituţională a guvernului Groza şi falsificarea acelor alegeri au dus, în mod logic, la ilegitimitatea Parlamentului din 1946, ca rezultat al unui fals, astfel încât toate actele normative ale acestuia şi, pe cale de consecinţă, ale Parlamentelor care au urmat, sunt lovite de nulitate absolută. De ce nu au făcut-o ? Răspunsul l-am dat deja, la început.

Este de mirare că Dl. Valeriu Stoica, jurist şi profesor, trece cu uşurinţă peste realităţile istorice şi peste aspectele juridice pe care acestea le implică. Mirarea creşte şi mai mult, pentrucă poziţia Domnului ministru V. Stoica în această chestiune nu este una personală, ci a unui membru important al Partidului Naţional Liberal. Acest partid include personalităţi de înaltă ţinută şi valoare morală. S'au alăturat, oare, cu toţii susţinerilor Domnului Stoica? Ori P.N.L. a păstrat doar numele vechiului şi adevăratului partid al cărui trecut se împleteşte cu cele mai importante acte ale istoriei noastre?

Curtea Constituţională a respins contestaţia îndreptată împotriva Articolului 6 şi, prin aceasta, şi l-a însuşit. Faptul nu ne miră deloc, pentrucă aceasta nu este un organ judecătoresc, ci unul politic, şi nici nu avea rost în ordinea politico-juridică românească.

Realitatea este crudă şi dureroasă. A subscrie, a valida naţionalizările şi exproprierile efectuate de regimul comunist înseamnă, de fapt, solidarizarea cu acest regim scelerat şi cu doctrina şi practicile marxist-leniniste.

Entuziasmul D-lui A. Vasiliu faţă de articolul 6 de care aminteam mai sus îl aşează alături de Domnul profesor Stoica. Dl. A. Vasiliu crede că Articolul 6 oferă soluţia ideală în problema discutată pentrucă acum, spune domnia sa, instanţele judecătoreşti pot examina constituţionalitatea legilor dinainte de 1989. Dl. A. Vasiliu socoteşte, de fapt, Constituţia din 1948 ca valabilă. Dar restituirea bunurilor confiscate nu poate avea loc decât prin proces. În această situaţie, se ridică mai multe întrebări:

- bunurile în cauză au fost preluate de statul comunist prin proces?

Continuare în pag. 9

APEL ADRESAT PARLAMENTULUI ROMÂNIEI

Analizând proiectele de lege privind restituirea în natură sau prin echivalent a unor imobile preluate de stat după 6 Martie 1945, cât şi a celui pentru protecţia chiriaşilor, ambele publicate în presă şi aflate în dezbaterea Comisiilor Parlamentare, Asociaţia Proprietarilor cu Imobile Naţionalizate, Uniunea Veteranilor de Război şi a Urmaşilor Veteranilor, Fundaţia Mociorniţa, Asociaţia Foştilor Deţinuţi Politici din România, Propact şi Comitetul pentru Proprietate Privată îşi manifestă totala dezaprobare faţă de aceste proiecte de lege pentru următoarele motive:

Împărţirea artificială a bunurilor imobile preluate abuziv de stat în două categorii *"cu titlu"* şi *"fără titlu"* este nejustificată, deoarece toate aceste bunuri au fost preluate de stat prin violenţă, contrar prevederilor constituţionale şi a prevederilor Codului Civil în vigoare la data respectivă.

Astfel Constituţia prevedea:

- la Art.8 - *"Proprietatea particulară şi dreptul de moştenire sunt respectate şi garantate prin lege; Proprietatea particulară agonisită prin muncă şi economisire se bucură de protecţie specială"*;

- la Art.10 - *"pot fi făcute exproprieri pentru cauză de utilitate publică pe baza unei legi şi cu o dreaptă despăgubire stabilită prin justiţie"*.

Codul Civil prevede:

- la Art.481 - *"Nimeni nu poate fi silit a ceda proprietatea sa afară numai pentru cauza de utilitate publică şi primind o dreaptă şi prealabilă despăgubire"*;

- la Art.475 - *"Oricine poate dispune liber de bunurile ce sunt ale lui"*;

- la Art.480 - *"Proprietatea este dreptul ce are cineva de a se bucura şi a dispune de un lucru în mod exclusiv şi absolut însă în limitele acordate de lege"*;

- la Art.644 şi 645 care prevede strict limitativ modul de transmitere a proprietăţii, respectiv prin acte de voinţă neviciată, de vânzare, donaţie, testament etc. şi care nu include *"abuzul"*, ca generator de titlu;

- la Art.1346 - *"Dacă vânzătorul a vândut cu rea credinţă fondul altuia, el va fi dator să întoarcă cumpărătorului toate spezele ce va fi făcut."*

Drept urmare considerăm că toate confiscările au fost făcute fără titlu şi ca atare persoanele deposedate de bunuri în baza actelor normative menţionate în Anexa 1 a acestui proiect de lege, cât şi persoanele care au suferit condamnări politice la închisoare şi confiscarea averii, ca şi a persoanelor deţinute în lagăre de muncă fără a fi condamnate dar cărora li s'au confiscat bunurile, ***şi-au păstrat calitatea de proprietari avută la data preluării.***

În consecinţă şi vânzările efectuate de stat asupra acestor bunuri preluate, le considerăm ilegale, deoarece statul nu a deţinut niciodată un titlu valabil asupra acestor proprietăţi.

Dorim să reamintim legiuitorilor de astăzi declaraţia lui Corneliu Coposu, apărută în *"România Liberă"* din 25 Iunie 1991: *De asemenea considerăm toată legislaţia din timpul dictaturii comuniste ca inexistentă şi ne angajăm să o înlocuim cu măsuri legitime, în conformitate cu dorinţa şi necesităţile poporului român. Cerem o restituire integrală a tuturor drepturilor spirituale şi materiale care au fost confiscate de regimul comunist poporului român"*.

Având în vedere cele arătate mai sus, ***suntem în total dezacord cu cele două proiecte de lege numite fals "restituire şi protecţia chiriaşilor"***, aflate în dezbatere.

O problemă care împiedică rezolvarea restituirii imobilelor preluate de stat fără nici un drept, este problema asigurării unor spaţii locative corespunzătoare pentru persoanele care astăzi locuiesc în acestea, cu excepţia abuzurilor comise, şi care nu poate fi rezolvată decât prin intervenţia statului, care a creat problema, prin demararea unui program de construcţie de locuinţe care să fie puse la dispoziţia chiriaşilor într'un timp rezonabil şi nu realizată pe seama proprietarilor de drept.

Solicităm în calitate de reprezentanţi ai intereselor proprietarilor, care constituie un important segment al societăţii civile, elaborarea unei legi pentru anularea tuturor actelor normative emise de statul comunist prin care s'au preluat abuziv bunuri de orice fel şi restituirea pe cale administrativă a acestor bunuri. Prin recentele majorări excesive ale impozitului pe proprietate, guvernul demonstrează că în timpuri grele proprietarii sunt cei pe care pot conta să ajute ţara.

La elaborarea acestei legi considerăm normal a fi consultaţi, înaintea supunerii spre dezbatere în Parlamentul României.

Înlăturarea totală a abuzului cât şi a efectelor acestuia, trebue făcută prin restituirea integrală în natură acolo unde bunul există, dreapta despăgubire putând interveni numai în cazul în care bunul nu mai există fizic. Acest act legislativ trebue să fie precis, obiectiv, fără posibilitate de interpretare tendenţioasă împotriva proprietarului.

Din partea proprietarilor, propunem spre vot în Parlamentul României următorul proiect de lege:

"Toate bunurile trecute în posesia statului în perioada dintre 23 August 1944 şi prezent vor fi retrocedate proprietarilor de drept în termen de 90 de zile dela publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial. Recompensa pentru bunurile distruse şi pagubele suferite va fi stabilită în conformitate cu principiile Codului Civil."

Asociaţia Foştilor Deţinuiţi Politici din România
Asociaţia Proprietarilor cu Imobile Naţionalizate
Comitetul Adevărul despre România
Comitetul pentru Proprietatea Privată
Fundaţia Mociorniţa
Grupul de sprijin *"Alianţa Civică"*, New York
Propact
Romanian-American Council
Uniunea Românească
Uniunea Veteranilor de Război şi a Urmaşilor

12 ÎNTREBĂRI

adresate fostului şi actualului preşedinte I.Iliescu şi E.Constantinescu, cât şi preşedinţilor de guvern P.Roman, Stolojan, Văcăroiu, Ciorbea şi R.Vasile şi miniştrilor lor

Aurel S.MARINESCU

Este ştiut că până în 1989, în întreaga armată română dela nivel de companie şi până la corp de armată, au existat mii de ofiţeri pe *"puncte"*, de fapt bănuiţi ofiţeri care se numeau *"ofiţeri politici"*, *"educatori politici"* sau pe scurt *"politruci"*, care au aparţinut de DSPA (direcţia superioară politică a armatei).

Misiunea lor era de a îmbăcsi minţile tinerilor militari cu propaganda comunistă, ideologia leninistă şi a-i recomanda pe cei apreciaţi de ei ca viitori membri de partid şi cu posibilităţi de a deveni nomenclaturişti.

Întrebarea Nr.1: Unde au dispărut politrucii care au fost buni doar de măcinat slogane în limba de lemn marxistă? Dacă au fost asimilaţi în armată ca ofiţeri de carieră este o crimă contra societăţii; ei nu au produs decât venin şi ură, nu au cunoscut decât propaganda mincinoasă. Plata salariilor lor şi a altor drepturi ar însemna o pagubă făcută bugetului ţării. Soluţia: trimişi să muncească acolo de unde au fugit să nu muncească şi recalculareа pensiilor. Ei, drojdia şi lichelele aşaziselor clase exploatate, în cursuri de 6 luni-1 an la Breaza şi în alte locuri au fost dresaţi să latre comunist, de aceea nu merită recunoştinţa statului şi nici recuperări băneşti.

Începând din 1951, în armată au funcţionat dela nivel de batalion în sus, ofiţeri C. I. (contra informaţii) adică securişti deghizaţi în ofiţeri. Şcoliţi în *"cursuri scurte"* cu grade de ofiţer generos date, ei erau *"ochii şi urechile"* Securităţii în armată, urmărind dela ultimul soldat până la comandantul unităţii pe toţi militarii. De exemplu, în unitatea în care am fost până la arestare în 1951, la Timişoara, un ţigan sergent-major reangajat a dispărut pentru câteva luni şi a apărut locotenent major C.I. El imediat a introdus cenzura corespondenţei primită şi trimisă de militari şi s'a creat o reţea proprie de informatori de toate gradele încât era la curent cu toate discuţiile dintre militari, controlând toată activitatea unităţii militare, starea de spirit, deşi din corpul ofiţeresc numai comandantul, un căpitan, provenea dinvechea armată, în rest toţi pe *"puncte"*.

Întrebarea Nr.2. Cum s'a făcut operaţia de lichidare a acestei *"profesiuni"* sau cum au fost camulfaţi aceşti pseudo-ofiţeri? Şi, dacă primesc pensii? Pentru munca lor deloc militară, sau ca buni lucrători ai poliţiei interne agresive? Românii continuă să-şi plătească opresorii? Cum s'au *"evaporat"* după 1989, unde sunt ei acum?

Este ştiut că partidul comunist român dela începutul său din 1921, a fost format din elemente ostile României, în marea lor majoritate alogeni: Evrei, Unguri, Ucraineni, Bulgari etc. Toată această adunătură a fost sub conducerea Moscovei, a servit interesele Kominternului, a militat pentru dezmembrarea ţării. De exemplu, aşa-zişii luptători antifascişti care au luptat în Spania nu au făcut-o pentru interesele României sau ale democraţiei; ci pentru interesul URSS-ului, care a dorit o bază de atac contra Europei occidentale. Cei aflaţi la Moscova ca şi cei din interiorul ţării - în total 820 -, nu au gândit şi acţionat decât ca România să devină colonie sovietică, ceea ce s'a reuşit cu ajutorul tancurilor armatei roşii.

Întrebarea Nr.3. De ce aceşti trădători de ţară, camufalaţi sub cuvântul *"ilegalişti"* şi care au contribuit la dezastrul ţării, mulţi-puţini câţi au rămas, primesc pensii dela statul român şi nu dela Rusia, ale cărei interese le-a servit. Ba mai mult, pensiile lor şi drepturile ce le au ca *"ilegalişti"* întrec cu mult pensiile actuale date unor Români cu 30 de ani vechime în producţie, învăţământ, cercetare, pe linie medicală etc. Logic şi normal ar fi să primească pensii dela Rusia, ba chiar să plece să trăiască acolo. În cel de-al Doilea Război Mondial, desigur au fost sute de mii de prizonieri de război români, în URSS. Unii, datorită condiţiilor de viaţă şi muncă au pierit în Gulagul sovietic. Alţii au avut şansa să supravieţuiască, dintre care unii au ales calea onorarei, dragostei de ţară şi a sacrificiului, refuzând colaborarea cu inamicul, în timp ce alţii au ales cealaltă cale vinovată, a dezonoarei şi au acceptat să lupte în diviziile formate de Sovietici, Tudor Vladimirescu şi Horia, Cloşca, Crişan, în uniformă sovietică, cu armament sovietic. Dacă am accepta explicaţia umană (frica de moarte în stepele ruseşti), nu există însă nici o scuză pentru comportamentul acestor divizii care au contribuit dintr'un început la comunizarea României. De fapt divizia H.C.C. a fost formată după sfârşitul războiului, nu pentru a lupta contra fasciştilor, ci ca să se implice dela început - din 1945 - în toate actele provocatoare ale comuniştilor *"români"* diriţaţi de Sovietici în drum de a acapara puterea. Aceşti trădători la început, în majoritate cadre ofiţereşti ale noii armate obediente partidului, au constituit în largă proporţie DSPA-politruci, au făcut parte din structurile MAI, în aparatul administrativ.

Întrebarea Nr.4. De ce şi azi trădarea lor, activităţile lor de subjugarea României de către URSS, este răsplătită? De ce primesc pensii militare sau civile, oare în România de azi trădarea de ţară este socotită virtute? Şi, dacă da, aşa sunt educate generaţiile viitoare? Deci, dacă devii agentul unei ţări duşmane României şi acţionezi în interese străine eşti recompensat, ba chiar cu pensie mare şi decoraţii, ca luptător în cel deal Doilea Război Mondial. În Asociaţia Veteranilor de război, ei, care au contribuit la bolşevizarea ţării şi formarea gulagului românesc, stau cot la cot cu luptătorii/ prizonierii Gulagului sovietic. În regimul burghezomoşieresc exista o Casă a Pensiilor şi a Ocrotirilor Sociale, unde contribuiau băneşte funcţionarii de stat şi particulari pentru a-şi asigura bătrâneţea prin pensii. După luarea puterii de comunişti, sistemul s'a desfiinţat. Ce s'a întâmplat şi cât a fost de mare acest fond, este **Întrebarea Nr.5.**

Întrebarea Nr.6. Ce s'a întâmplat cu fondurile CGM, UTC, PCR şi ale altor organizaţii comuniste? Cât de mari au fost valoric, inventarul mobil, bunurile imobiliere şi de ce nu s'a dat un comunicat, o explicaţie despre ele, cunoscând faptul că erau *"bunuri ale întregului popor"* ?

Întrebarea Nr.7. Fondul funciar şi imobil al DSS a fost gigantic. De ce nu s'a comuniucat oficial inventarul în posesia DSS, ferme, proprietăţi, fonduri, întreprinderi. Cum s'au volatilizat toate aceste sume, toate aceste proprietăţi şi cine sunt profitorii? Oare poporul atât de exploatat nu are voie să ştie de fermele MAI de câte 15.000 ha dela Salcia şi Luciu Giurgieni şi câte altele?

Întrebarea Nr. 8. Malaxorul de vieţi omeneşti - Securitatea - a avut la dispoziţie din buget şi surse proprii sume uriaşe în lei şi valută pentru operaţii în interior şi străinătate. De ce nu s'a dat şi nu se dă nici o explicaţie; cât au fost de mari, dacă au existat imediat după revoluţie, şi cine le-a preluat? Sau să se spună că s'au volatilizat.

Întrebarea Nr.9. România a avut bogate zăcăminte de uraniu, printre care localităţile Băiţa, Ciudanoviţa au fost vestite. Ruşii au ras munţii, şi au cărat zi şi noapte trenuri de minereuri de uraniu de o calitate pură pe care o transportau în Nord, în Ucraina Subcarpatică. De ce nu se comunică oficial ce cantitate au luat, la ce preţ şi cum au plătit Sovieticii? Care este paguba adusă ţării?

Întrebarea Nr.10. Se cunoaşte că în timpul Războiului al Doilea Mondial, în anul 1943, guvernul român a ascuns într'o peşteră tezaurul de peste 4 vagoane de aur în lingouri, după care peştera a fost ziditâ la intrare. Era în Oltenia, fie la Tismana sau Horezu şi atunci foarte puţini din conducere au cunoscut secretul. Şi totuşi, după câteva luni dela 23 August 1944, Sovieticii au aflat şi au ridicat tezaurul despre care nu s'a mai vorbit nimic, nici că ar fi plată în contul armistiţiului, nici altceva. Dacă este adevărat sau nu şi la cât se ridică furtul? Cine a trădat locul? Poporul nu are dreptul să ştie?

PCR a justificat mincinos că îşi acoperă cheltuielile imense din cotizaţiile încasate. Dacă însă socotim salariile mari ale aparatului de partid, activiştilor plătiţi de partid - zeci de mii de trădători *"îndrumători"* buni de gură şi executanţi fideli ai partidului cu salarii peste media pe ţară a salariilor, dacă avem în vedere rechizite, curentul electric, căldura, reparaţiile localurilor furate prin naţionalizare, ziare, broşuri de milioane, vizitele delegaţiilor de partid în ţară şi străinătate, vizitele în România ale aristocraţiei comuniste din lume, vacanţele lor în România sau ale fiilor poporului în străinătate, vedem că disproporţia între veniturile şi cheltuielile partidului este colosal de mare. La toate aceste cheltuieli de partid trebue adăugate cheltuielile făcute subvenţionând generos comuniştii fugiţi din ţările lor: Carillo, Passionaria, Paul Robson şi alţii şi adăugând pensiile plătite de CC al PCR soţiilor şi copiilor sovietici părăsiţi de C. Doncea, A. Bârlădeanu şi alţii. Nu putem uita ajutoarele dezinteresate *"frăţeşti"* date de PCR unor mişcări comuniste embrionice de zisă *"eliberare naţională"* de sub imperialism gen Mandella, Yasser Arafat şi celor din Angola, Guinea-Bissau, Etiopia, Mozambic şi alte multe care au primit bani şi armament gratis. La toate se adaugă sume considerabile date ajutor partidului comunist italian, celui francez (ziarul l'Humanité), tabloul nu este complet dacă nu amintim operaţiunile de instrucţie militară pentru gherilele sud-americane, angoleze, arabe, oferite gratuit de România în poligoanele dela Mănăstirea Dealului şi Măneci Ungureni, toate pe cheltuiala statului român. Aici trebue să luăm în consideraţie drumurile plătite dus-întors cu avioane TAROM, cât şi plăţile instructorilor sovietici, români sau cubanezi. Şi dacă mai adăugăm cheltuielile făcute în Coreea (cu ocazia războiului şi creşterea a câtorva sute de orfani din Coreea de Nord) cheltuielile cu copiii greci ostateci ţinuţi ani de zile în România şi alte multe cheltuieli, este clar că trădătorii de ţară aflaţi la conducerea ei au confundat bugetul ţării cu al partidului, cheltuind cât au vrut, cum au vrut, fără a da socoteală nimănui. De ce oare nu se face publică cunoaşterea acestui jaf fără precedent al ţării? Asupriţii, jefuiţii, sacrificaţii nu au voie să cunoască adevărul?

Întrebarea Nr.11 Se vorbeşte despre imobilele şi proprietăţile naţionalizate, act de furt la nivel naţional. Aceste luări de case, spre a beneficia drojdia societăţii, s'a făcut sub diferite forme: cu ocazia reformei agrare, naţionalizare, decrete speciale de expropriere, simplul bun plac al unui tovarăş, plus în urma condamnărilor politice, urmat automat de confiscarea averii. Dar cu ocazia acaparării proprietăţilor locuibile de către comunişti s'au *"naţionalizat"* (furat) şi bunurile mobile aflate în acele spaţii de locuit: mobilă rară, covoare persane, biblioteci valoroase, bronzuri, bibelouri, tablouri de clasici români şi universali etc., etc. Toate au fost preluate iniţial de Gospodăria de Partid a acelor vremuri. De ce nu se dă o situaţie a acestor furturi făcute de PCR ?

Întrebarea Nr. 12. Ce s'a întâmplat cu acele bunuri mobile care au mobilat în decursul anilor casele demnitarilor comunişti? De ce nu se publică un raport despre aceste bunuri predate? Cine au devenit posesorii lor? În acest fel s'ar şti că berbecul Doncea nu a moştenit fabuloasa avere în colecţii de artă dela tatăl său ţăran sărac din comuna Cocu-Argeş şi nu s'ar mai lupta văduva sa neconsolată să obţină restituirea lor. Este penibil de comic să vezi cum Zoe, nepoata lui Andruţa Ceauşescu, beţivul din Scorniceşti cere în justiţie 40 de tablouri şi alte obiecte de artă, proprietatea fratelui său Nicuşor.

Vor urma şi alte întrebări desigur neplăcute pentru mulţi.

O PROBLEMĂ FUNDAMENTALĂ

Urmare din pag. 8

- nu s'a gândit Dl. A.Vasiliu că astfel de procese vor fi cu zecile de mii?

- că aceste procese vor dura ani de zile?

- că ele implică enorme cheltuieli pentru reclamant, care se poate lăsa până la urmă păgubaş, din această cauză?

- în fine, dacă Parlamentul, prin Articolul 6 din legea nr.213/98 declară, implicit Constituţia din 1948 şi următoarele, ca valabile, care instanţă de judecată va decide că legile adoptate în baza acestora sunt constituţionale?

- cu ce sunt vinovaţi cei cărora li s'au confiscat bunurile pentru a-i supune unor căi întortocheate, nefireşti, costisitoare şi care nu vor duce, poate, la soluţii favorabile?

Istoria ne va judeca şi ne va condamna pentrucă atunci când starea normală de ameninţare cu forţa, de constrângere şi violenţă a dispărut, noi am rămas mai departe inerţi, schilozi, surzi şi orbi. O ***restitutio in integrum*** reală ar fi constituit un mare act istoric. Near fi îndreptat coloana vertebrală, am fi revenit la făgaşul normal al lucrurilor şi am fi recăpătat demnitatea şi libertatea adevărată. Şi aceasta era posibil încă din 1990 şi rămâne încă posibilă.

Dacă Dl. Ion Iliescu ar fi simţit marea chemare a istoriei, în 1990, şi ar fi înfăptuit acest act, ar fi rămas una din cele mai proeminente figuri ale istoriei naţionale şi universale. O putea face. Avea, atunci, în spatele său, toată ţara şi tot Occidentul. Domnia sa a ales însă calea foştilor săi înaintaşi comunişti şi, prin aceasta, şi-a asigurat doar locul unei apariţii nefaste pentru istoria poporului român.

Respingerea acestei ***restititio in integrum*** va pluti ca un blestem asupra societăţii româneşti, care rămâne bolnavă, răvăşită, dezorientată şi instabilă şi va rătăci multă vreme până îşi va regăsi echilibrul.

Gh. NĂSTASE

ROMÂNIA CA EXISTENŢĂ ÎN CARPATISM

Urmare din pag. 7

mului în Bulgaria, Serbia etc. Slavismul şi balcanismul au fost complementare şi au încercat ruperea oricăror legături cu latinitatea naţiunii române, dar totul a fost sortit eşecului.

Statornicia în sine a naţiunii române nu a fost posibilă şi nici nu va fi. Totdeauna naţiunea română, în marile degringolade istorice, s'a concentrat asupra rostului său istoric, asupra identităţii sale, având ca aspiraţie, pentru a fi identitate şi unitate, carpatismul. Puterea de manifestare a naţiunii române în obiectivitatea istoriei este atât de vie, atât de diferită faţă de slavism şi balcanism. Orice încercare de a destabiliza vremuirea destinului naţiunii române este sortită eşecului. Universalitatea carpatismului,în care trăieşte naţiunea română, este o lume a originii şi autenticităţii matricei în permanentă devenire, a schimbării, nu în sens distructiv, ci al păstrării matricei naţionale, înălţându-se mereu către lumina tinereţii spirituale, întru a fi echilibru existenţial şi moral, pace universală.

Naţiunea română locuieşte într'o matrice senină şi divină şi se identifică fără limite cu carpatismul. Nu se manifestă ca înstrăinare a matricei sale existenţiale şi nici să invadeze alte orizonturi pentru a se manifesta violent, ci îşi menţine autenticitatea fiinţei şi armonia existenţială în devenirea istoriei. Dovedeşte lumii că este universalitate în carpatism că fiinţa sa este autentică, inconfundabilă, inalienabilă şi că porneşte pe calea desăvârşirii spirituale, sociale, economice etc. Carpatismul s'a identificat total cu fiinţa naţiunii române. Aceasta respiră prin carpatism. El este centricul existenţial, obiectivitate istorică vremuitoare, ce transcende în orizontul divinităţii. De aceea, nu a fost şi nu este valabil gândul spiritului fariseic că naţiunea română este în acord cu balcanismul şi slavismul, pentrucă matricea fiinţei sale vibrează continuu, atât cât va ti naţiunea română pe pământ, cu carpatismul fixat pe mişcarea eternă a divinităţii.

F.O.SĂLCEANU

MARE ZÂZANIE ...

—Bogdan COSTEA—

Citesc în presă şi, din nou, încep să îmi pun întrebări: senatorul Viorel Cataramă, membru de seamă a Partidului Naţional Liberal, a demisionat din funcţia de vice-preşedinte pe care o deţinea în cadrul acestei formaţiuni politice şi, mai mult, a anunţat că părăseşte definitiv şi fără remuşcări gruparea condusă de Mircea Ionescu Quintus... Mai mult, la numai câteva ore dela anunţata demisie, alţi membri ai P.N.L. au anunţat că părăsesc partidul. Aşadar, un nou scandal, o nouă dezbinare, un nou motiv de răcă între cei care, din punctul nostru de vedere, ar fi trebuit să salveze ţara, după 1996, dela dezastru.

Deschid televizorul şi privesc timp de câteva ore o emisiune de comentarii politice la care sunt invitaţi mai mulţi reprezentanţi de seamă ai Partidului Naţional Ţărănesc Creştin Democrat. Moderatorul a avut grijă să îşi aleagă invitaţii din rândurile reprezentanţilor mai multor *"curente"* care există în PNŢCD. Deşi invitaţii neagă cu hotărâre faptul că ar aparţine unor tabere rivale, e cert că nu se înţeleg. Intre *"talibani"* (cum au fost porecliţi de presă cei din tabăra conservatoare, formată mai degrabă din persoanele mai în vârstă, dar nu numai) şi reprezentanţii *"grupului dela Braşov"* (cei mai tineri, consideraţi a fi reformatori) e o diferenţă mare de opinii. Cu toate că părerea unanimă e că partidul trebue revitalizat, modul în care percep unii şi alţii această reformă e diferit ca dela cer la pământ. E clar că cele două tabere conviețuiesc, încă, doar de dragul puterii. Iar pentru un observator avizat e clar că, la un moment dat, şi aici va izbucni scandalul...

Un partid aparent liniştit, Partidul Democrat e şi el sfâşiat de conflicte interne. E suficient să amintim numele lui Adrian Vilău şi Adrian Severin pentru a vă da seama că avem dreptate. Cei doi, cândva personalităţi de seamă în formaţiunea politică condusă de Petre Roman, au ajuns acum să fie marginalizaţi şi să nu se mai ştie aproape nimic de soarta lor. În rarele lor apariţii publice cei doi spun că lucrează la un proiect de democratizare, de reformare a P.D. din interior. Nici o şansă... Vilău şi Severin au pierdut şi, probabil, nu mai au nici o şansă de a reveni în forţă în Partidul Democrat.

De ce am scris toate cele de mai sus? Simplu... Nu ştiu de ce, dar în ultimii ani, de când au ajuns la putere, cei în care ne-am pus atâtea speranţe au început să ne năruie visele unul după altul. Şi totul a pornit dela ei, dela vârf... Scandalurile dintre ei, multe pentru ocuparea unui fotoliu mai călduţ în Parlament sau Guvern, au făcut ca nimic din ceea ce s'a promis să nu se realizeze. Şi, în acest timp, cei din Opoziţie construiesc liniştit, fără a avea frecuşuri şi scandaluri, marea lor contra-ofensivă.

Ceea ce ar putea fi mai rău pentru această ţară ar fi ca cei din actuala opoziţie să revină la putere. Având acum şi experienţa anilor în care au stat deoparte şi au criticat, spălându-se parcă de păcate aşa cum speli o cămaşă cu detergent, cei din opoziţie încearcă prin toate mijloacele să ne arate oameni noi, curaţi, proaspăt apretaţi. Nu e aşa. Sunt aceiaşi oameni care au început dezastrul, care şi-au umplut buzunarele şi, atunci când nu s'a mai putut, s'au dat deoparte şi au spus *"salvaţi voi ce-a mai rămas"*. Acesta e marele pericol. Ca oamenii, speriaţi de ceea ce văd că se întâmplă zilnic în PNŢCD, în PNL, în PD sau în cadrul celorlalte forţe care guvernează acum ţara, să spună că era mai bine înainte... Şi ar fi păcat ca din prostia unora care, ajunşi la putere, au uitat de unde au plecat şi pentru ce au fost ei puşi acolo, această ţară să revină la ceea ce a fost înainte de 1996. Poate că a venit momentul ca Puterea să se scuture de cei care au făcut-o de râs, care au compromis-o şi au adus-o în faţa falimentului moral, şi să înceapă o nouă ofensivă, aşa cum a făcut-o înainte de 1996. Încă nu e timpul pierdut, oamenii de calitate mai pot să-şi spună punctul de vedere, dar totul trebue făcut în cea mai mare grabă. Cei de bună credinţă, scârbiţi de mincinună şi de jocuri politiciniste, ar putea să se retragă şi atunci am lăsa ţara pe mâna mincinoşilor, a profitorilor şi a hoţilor.

MEMORIALUL VICTIMELOR COMUNISMULUI

-WASHINGTON, D.C.-

S'au primit scrisori şi telefoane întrebând de ce s'a încetinit acţiunea de elucidare a punerii în lumină a celor ce au fost distruşi fizic de regimul comunist, cei morţi sau detalii despre cei ce au suferit în puşcării.

Dorim să informăm pe toată lumea că acţiunea *Memorialul celor peste o sută de milioane de victime ale comunismului* din Washington D.C. nu s'a sistat. Ar fi imposibil, fiind o hotărâre a Senatului American. Datorită unui lung şir de probleme (cei ce se ocupă de aceasta trebue să muncească pentru propria existenţă şi pentru familiile lor) nu am reuşit să mai comunicăm la ziarele ce s'au dovedit a dori să facă cunoscut la toată lumea această perioadă neagră a ţării noastre, indiferent dacă sfera de acţiune a fost mai limitată. După cum am mai menţionat, aceste ziare din acest aşa-zis *"exil"* au ajuns la oameni ce au fost forţaţi să plece din propria lor ţară. Mulţi dintre ei sunt mai în vârstă şi nu pot să-şi amintească multe detalii (ceea ce doresc şi torţionarii şi conducătorii lor comunişti din România sau slugile lor din America sau de pretutindeni).

Apelurile făcute de noi ajung numai parţial în România; dar, şi aşa, încercăm să capacităm nu numai pe cei ce locuiesc în afara ţării, dar şi din interior. Majoritatea celor ce ne dau date sunt în vârstă şi bolnavi. Cred că nu este cazul să aşteptăm ca după albirea părului să ne şi ducem în alte sfere înainte de a spune FIECARE şi TOŢI ceea ce ştim! Acesta este APELUL de bază al nostru.

Cunoaştem că această dorinţă, de a ne *"termina"* cât mai repede, este foarte vehemenă la vechii trădători de neam şi ţară (oficiali sau acoperiţi) ca să nu mai vorbim prea mult de ce s'a petrecut în comunism.

Am considerat că este o datorie de onoare de a afla şi face cunoscut în Capitala Lumii, Washington D.C. tot ceea ce s'a petrecut în ţara noastră România. Eu, personal, ne având nici o veleitate, m'am considerat şi mă consider ca un simplu soldat împotriva comunismului de ieri sau a celor ce fac tot ce pot pentru a trece totul în *"marea uitare"*.

În urma intervenţiilor făcute de noi în cadrul comitetului care a stabilit conţinutul *Memorialului Victimelor Comunismului* din Washington D.C. s'a stabilit ca necesară existenţa unei secţii (secţiuni) în care să apară şi numele celor care au creat, întărit, consolidat şi colaborat la săvârşirea crimelor comunismului. În acest sens vom face APEL la toţi cei ce cunosc nume şi detalii despre *"caralii"*, torţionari, turnători şi conducerea lagărelor să ne trimită nominal şi în special ce *"fapte"* au făcut (eventual mici povestiri din care să reiasă caracterul indivizilor). Ştim că au fost şi cazuri izolate în care caraliii au încercat să fie pe cât posibil *"oameni"*, atrăgând după sine intrarea lor în rândurile deţinuţilor (cazul ALEXA dela Aiud, care a fost omorît ulterior).

Am primit deja informaţii privind lagăre de muncă şi puşcării.

Vom începe prin a vă informa şi a aştepta mai multe date dela Dumneavoastră privind numele cât mai exact şi cât mai multe elemente personale şi de *"comportament"*.

BAIA SPRIE

Conducerea Minei:
- Directori: -Ing. Isaicu, -Ing. Benedek
- Ingineri mineri:
- Pârvulescu Alexandru
- Toma...
- Florian...
- Maiştri Orizont 12 Est:
- Petre, Fargo, Constan., Borcoczy.
- Maiştri Orizont 12 Vest:
- Condoer, Koller, Lazăr (Brazilianul)
- Maiştri Orizont 11 şi 10:
- Kerekesz (Luter), Pălăriuţă, Stribina
- Maiştri Mecanici:
- Babici Ion, Bauer Iosif
- Medici inspectori: Sin
- Dumitriu (Baia Mare), Petrescu Cezar (MAI Bucureşti).

Conducerea Coloniei Penitenciare:
- Ofiţer politic: Lt. Alexandru Ion
- Directori administrativi:
- Lt.Maj. David, Lt. Vanciu Constantin, Lt. Zoltan.
- Ofiţeri de miliţie:
- Pintea, Cioară. Gulicran, Cascani.
- Comandanţi de Miliţieni:
- Feheir, Prunduş, Motorga.
- Miliţieni:
- Nemeşteanu, Gheorghiţă, Avram, Kiss, *"Moacă"*, Baspalin (cap de cal), Reus, Apetrei (Poşircă)
- Grefieri: Kerjy şi Şerban

Vom continua ancheta în numerele viitoare, RUGÂNDU-VĂ a transmite toate datele în completare sau nume noi cu detalii, pe adresa: Dan Novacovici, pentru *Memorialul Victimelor Comunismului* - Washington D.C., 354 Franklin Ave, Princeton, New Jersey, 08540-3929. Telefon: (609) 924 2684 sau tel/fax (609) 683 7907.

Pentru persoanele care sunt în România şi le este dificil să plătească transportul acestora, le pot expedia pe adresa: Prof. Dr. Nicolau Sebastian, Str. Dumitrache Banu, nr.10, sect.2, Bucureşti. Tel: 619-8200 România.

Cu mulţumiri,
Ing. Dan Novacovici

SIMPLĂ, DAR REGRETABILĂ COINCIDENŢĂ

MOTO :"Stalin was one of the cruelest dictators in history"
Encarta 98, Encyclopedia

—Alexandru TOMESCU—

Luna Martie era mult aşteptată de noi, pentrucă după câteva mici capricii meteorologice, ea reuşea să alunge iarna şi să pună semnul egalităţii între zi şi noapte. Scăpam de grija lemnelor de foc, iar primul buchet de ghiocei şi toporaşi era oferit mamei drept Mărţişor. În timpul iernii dormeam toţi trei într'o cămăruţă: eu cu fratele într'un pat iar mama pe o canapea lângă fereastră. Cel mai bun prieten al nostru era aparatul de radio aşezat pe şifonier, fixat pe unde scurte la *"Europa Liberă"*, *"Radio Paris"* ori *"Vocea Americii"*. Pentru acest obiect am suferit mult. Când l-au ridicat pe tata, căpitanul de Securitate, care completa formele de arestare, a menţionat expres că radioul era pe unde scurte, iar mai târziu un vecin ne-a reclamat că ascultăm *"porcii"* dela *"Europa Liberă"*. De atunci îl înveleam cu o faţă de pernă şi îl scoteam din priză, în timpul zilei, când ne puteau vizita diferite persoane, nevinovate în felul lor, ca poştaşul, încasatorul dela apă, perceptorul, personal dela spaţiul locativ, activistul străzii, sectoristul şi *"alţii"*.

Era perioada de început a anilor 1950 când teroarea stalinistă se maifesta violent chiar în grupurile de oameni apropiaţi lui. Noi, care fusesem supuşi procesului de distrugere începând imediat după război, nu mai eram afectaţi de aceste ultime măsuri. Lângă noi, pe o stradă care se înfunda, era *"casa Ruşilor"*. Aici locuiau autorităţile ruseşti care deţineau poziţii importante în toate resorturile societăţii. Acum, la început de an 1953, erau întăriţi cu o nouă pază şi maşinile GAZ care îi deserveau circulau cu mare prudenţă.

Sănătatea mentală şi fizică a lui Stalin se deteriora zilnic, iar crizele paranoice erau urmate de decizii care îngrozeau lumea. În Ianuarie, spre exemplu, a dat ordin să aresteze grupul de medici angajaţi ai Kremlinului care au fost suspectaţi de complot împotriva conducerii superioare de partid.

Începând cu acest an şcolar, aveam permisiunea să mergem o dată pe săptămână la film. Orice film începea cu jurnalul de actualităţi, redactat de Eugen Mandric, de obicei, dela studioul de filme documentare *"Al Sahia"*. Era de fapt o obligaţie să ştim ştirile fiindcă constituiau subiectul lecţiei de dirigenţie. Când soseam acasă eram contrariaţi de întrebarea *"Şi ce minciuni aţi mai văzut la jurnal?"*. Pe noi ne cam durea sufletul, dar tot dumneaei adăuga: *"Am glumit, să nu cumva să întrebaţi pe cineva aşa"*. Din ce povesteam noi, cu lux de amănunte, mama le punea în dicuţie şi prezenta nişte concluzii care pentru noi păreau stranii, şi chiar anacronice.

Cu timpul am înţeles că realitatea era intenţionat deformată, iar noi produsul unei societăţi îndoctrinate. Dispoziţiile venite din Răsărit aveau ţintă sigură: distrugerea intelectualităţii. Cei crescuţi şi educaţi în perioada interbelică erau singurii care ştiau adevărul şi aveau sarcina morală de a-l apăra.

Cu toate acestea poporul român nu a fost şi nu este naţionalist şovin. A iubit prea mult adevărul şi libertatea, pentru care s'a jertfit şi a suferit. Mentorul meu, Mihai Mihăilescu, inginer de profesie, un om cu o deosebită integritate morală, dar şi un mare talent în ale muzicii, îmi spunea: *"Trebue să tratăm individual fiecare om, ca un element al unei societăţi. Dacă societatea este bolnavă nu înseamnă că toţi oamenii sunt bolnavi"*.

Aşa, printr'o întâmplare, am auzit la *"Radio Paris"* basmul muzical *"Petrică şi lupul"* pentru narator şi orchestră de Serghei Prokofiev. A fost pentru mine primul pas în lumea fascinantă a muzicii orchestrale clasice. Ştiam bine cântecele populare, jocurile româneşti şi chiar rapsodiile enesciene. Nici o orânduire ori nici un dictator nu poate distruge acest tezaur. În clipele lor de desfătare apelau la muzica populară aşa cum Ceauşescu o obliga pe Mia Braia să-i cânte sau cum Tudor Gheorghe îl însoţea pe Iliescu în vizitele lui. Nu mă gândesc să fac vreo asemănare între cei doi. Mia Braia a fost o mare personalitate aristică, o figură reprezentativă a muzicii româneşti.

Muzica orchestrală clasică, însă, m'a obligat la disciplina sunetelor, la o mutaţie perceptivă în domeniul portativului. Serghei Prokofiev în *"Petrtică şi lupul"* a împletit frăgezimea copilăriei cu sobrietatea simfonică. Instrumentele muzicale, prin caracteristicile lor reprezentau vieţuitoarele pădurii: flautul pasărea, oboiul raţa, clarinetul pisica, cornurile lupul. Decorul este simplu, pădurea, cu lumea ei misterioasă şi plină de surprize. Aici compozitorul a creat o robustă structură muzicală folosind elemente gingaşe. Muzica lui este eterică, dar are izvor teluric, te cucereşte prin libertatea imaginaţiei.

A părăsit Rusia în 1918 şi s'a reîntors în ţara natală în 1934. El şi-a păstrat crezul lui artistic şi nu a fost în nici un fel influenţat de *"realismul socialist"*. Creaţia lui bogată şi diversă din care amintim doar baletul *"Romeo şi Julieta"*, opera *"Război şi Pace"*, Simfonia a 5-a, cantanta Alexandru Nevsky, constituie un deosebit eveniment artistic pe marile scene ale lumii.

La 5 Martie 1953, chiar în aceeaşi zi cu moartea lui Stalin, Serghei Prokofiev părăseşte cele pământeşti şi se înalţă pe evoluta nemuririi. Abia începuse repetiţiile pentru baletul *"Povestea florii de piatră"*.

El locuia nu departe de Piaţa Roşie. Media nu a publicat nimic referitor la dispariţia lui. Numai *"Vocea Americii"* a anunţat moartea marelui compozitor. Toate ziarele erau pline de necrologurile pentru Stalin, iar întregul spectru al lungimilor de undă ale radioului îi transmiteau ultimul adio. Lumea prostită plângea pe străzi, împiedicând circulaţia. Au trecut câteva zile până când s'a creat posibilitatea depunerii sicriului la Casa Compozitorilor. Tocmai el, care iubea natura aşa de mult şi în primul rând florile, nu a avut norocul să aibă o floare naturală pe sicriu, toate fiind rezervate procesiunii lui Stalin. Cei câţiva prieteni şi studenţi care nu au părăsit nici un moment corpul neînsufleţit al compozitorului au depus toate eforturile să aducă un merit tot omagiu celui care prin *"Simfonia Clasică"* a deschis drumul stilului neoclasic în muzică, ce a dominat secolul nostru. Încercările de a forma o mică grupă orchestrală care să însoţească cortegiul funeral au fost zadarnice. Un vechi magnetofon care avea înregistrat marşul funebru din *"Romeo şi Julieta"* s'a deteriorat pe drumul spre locul de veci, sfârşind într'un sunet macabru al ultimei disperate chemări fără răspuns.

Instantanee

SECURISM, SECURISTO-FOBIE ŞI LITERATURĂ DE SERTAR

T.B.ŞUŢEANU

Caut de câţiva ani o publicaţie în care să-mi pot *"spune cuvântul"* pe care - cică - şi-l doreşte (cu ardoare) oricare om care scrie (*"Scriitură"* - cum i se zice acum *"operei"* create prin cuvântul scris). *"Da, domnule,* îmi zice un tânăr gazetar, (văzându-mă *'disperat'* că - mâine-poimâine - îmi închei ciclul biologic şi n'am dat luminii tiparului nimic din geamantanele mele de manuscrise care rămân *"literatură de sertar"*.

Pe Calea 13 Septembrie la numărul 13 există revista *"Jurnalul literar"*... Iau tramvaiul şi ajung la intersecţia lui *"13 Septembrie"* cu *"Tudor Vladimirescu"* (adică la intersecţia dintre nou şi vechi - între blocurile din vale şi casele de secolul XIX dinspre Ghencea). Mă uit la numărul unei vechi prăvălii şi citesc 193... Aha!... Departe acel fatidic număr 13! O iau la vale (la propriu - fiindcă eu şi la 70 de ani fug literalmente să nu mă prindă bătrâneţea din... faţă!) şi fugi şi mergi. Până dau de *"Casa Poporului"* (clădirea Parlamentului) pe stânga şi un maidan pe dreapta, larg şi bălării uscate. În el, departe de strada asfaltată, cu o altă casă a poporului, dar mai mică şi neterminată. Construcţia mi-a apărut ca o cetate aiurea pe un câmp cu bălării în mijlocul Bucureştiului; o cetate a socialismului neterminat.

Am uitat de numărul 13, după care pornisem şi întreb o doamnă (intelectuală după înfăţişare) care venea - culmea - tocmai din această cetate neterminată: *"Doamnă, vin dela ţară şi întreb: ce-i aici"? "Aici sunt institutele academiei"*, îmi răspunde doamna cu simplitatea şi firescul prin care spunem: aici - un centru de pâine sau o farmacie. *"Da"*? mă mir ţărăneşte. *"Da"*, îmi răspunde doamna. Mă uit şi iar mă mir. *"Şi ce număr de casă este aici"? "Treisprezece"*... Mă bufneşte râsul-plânsu: *"Ia uite, domnule! Zi, aici îi"*. Şi întreb sceptic (socotind că într'o clădire neterminată poate fi vreo activitate): *"Se poate să fie aici redacţia revistei literare 'Jurnalul literar'"? "Da, desigur"*, îmi răspunde doamna. *La parter pe stânga, prima uşă pe dreapta"*. Mulţumesc şi intru'n cetatea Huramhazin printr'un tunel de scânduri (să nu cadă oamenilor ceva în cap).

În sfârşit, intru în prima cameră şi dau bună ziua unei doamne şi la patru bărbaţi care m'au primit ca pe un... (O să completaţi singuri cuvântul cerut de frază, după cele ce-au urmat). Zic: *"Sărut mâinile, doamnă, bună ziua domnilor, aici este redacţia revistei 'Jurnalul literar'"? "Da, domnule"*, mi se răspunde în cor. Apuc să mai zic: *"Domnule, de când vă caut"*, fiindcă domnul dela primul birou pe dreapta (un fel de eu mai tânăr, dar şaten, imens, cu mustăcioară ca o dungliţă aurie pe buza de sus) începe să-mi facă odiseea spaţiului de redacţie care se află aici ca toleraţi, fiindcă nu se ştie cât îi va ţine primăria, fiindcă azi aşa e: culturii - şi mai ales literaturii - nu i se acordă nci o atenţie, fiindcă peste tot sunt securişti şi cei care au lucrat cu ei şi azi se susţin unii pe alţii. Şi vin foarte multe exemple: *"securişti infiltraţi în partidele istorice", "securişti până'n jurul Domnului Raţiu", "prin redacţiile revistelor şi editurilor", "securişti până în guvern şi chiar la preşedinţie", "securişti la televiziune, peste tot". "Măi, să fie!"*, îmi zic. Şi îndrăznesc: *"Domnule, sunteţi cumva de stânga"? "Din contră!"* mi-o scurtează omul cu un debit verbal extraordinar pe care-l are Românul când dă drumul afară la năduf. *"Dumneata nu vezi că aproape peste tot sunt tot cei care au fost"?* Şi iar vin exemplele până la nominal. Pentru a mai fragmenta zicerea dezlănţuită, întreb: *"Domnilor, a existat în România o literatură de sertar"?* Se face o pauză de câteva bune secunde în care toţi întorc priviri întrebătoare spre cel care se părea a fi liderul grupului. *"N'a fost, domnule, şi nu există nici o literatură de sertar"*, mă pocneşte preopinentul cu un răspuns categoric descurajator. Mă rezem de tocul uşii să nu mă fac de râs cu vreo lipotimie şi să mă adune de pe jos. Mai întreb moale şi pentru a nu ştiu câta oară învins: *"Atunci, ceea ce am eu adunat în cinci geamantane, ce-i"? "Cine ştie"*, caută gazda un răspuns evaziv. *Poate să fie o literatură nepublicată"*. Mă ţin bine pe picioare, deoarece nu mi s'a mai spus ca în alte redacţii că *"nu tot ce scrie un om este şi valoare, domnule. Că dacă era ar fi fost imposibil să nu fi publicat Dvs. măcar un volum din cantitatea pe care ziceţi că o aveţi"*. Nu. Aici discuţia s'a mutat imediat în substanţa ei: dacă a fost sau nu o literatură de sertar - adică interzisă. Bătrânelul - adică al patrulea bărbat care şedea pe un scaun de oaspete şi-şi citea un manuscris în şpalt ridică o întrebare: *"Dar cărţile mele* (şi le dă titlurile) *de ce n'au putut fi publicate înainte de 1989"? "Asta-i altceva*, aruncă mâna în altă parte cel întrebat aruncând şi acolo răspunsul. *Literatura de sertar este aceea pe care autorul o scrie pentru a fi publicată peste ani dintr'un motiv ştiut de autor. Dezvăluirile din operă ori ar fi de neînţeles ori ar provoca mari reacţii, poate un război"*. Încurajat de celălalt oaspete mai întreb: *"Dar literatura anticomunistă, perfect nepublicată în comunism, ce-i"?* Răspunsul vine pe loc: *"Literatură anticomunistă, şi-atât. Acum publicată, citită, comentată. Deci nu mai este demult de sertar."* Tac precum porcu'n păpuşoi şi-mi rod unghiile cu: *"atunci eram 'nepublicabili' acum nu avem bani să ne putem plăti hârtia, tipografia, redactarea, difuzarea"*. Şi trec la a spune motivul principal pentru care venisem: *"Domnilor, sunteţi dispuşi să susţineţi o emisiune la televiziunea publică în care să facem procesul comunismului printr'o istorie a literaturii contemporane din 1945 şi până în prezent, adică dela Zaharia Stancu la Adrian Păunescu? În acest sens m'am şi adresat Domnului Hagi Culea, preşedintele televiziunii, cu o scrisoare"*. *"Fugi, domnule, de-aci*, mă opreşte pe loc din romantismul meu cel inimos. *Acest personaj e mână'n mână cu atâţia foşti şi actuali securişti"*. *"Dar dacă-i spunem că vrem să facem această emisiune în jurul marilor monumente literare şi mediatice în viaţă, Monica Lovinescu şi Virgil Ierunca, pe care să-i chemăm expres în ţară pentru a deschide acest mare dialog extrem de necesar pentru limpezirea neamului nostru"? "S'a mai încercat aceasta. Si rezultatul a fost dezastruos*, îmi răspunde domnul cu amărăciune. *Oamenii au plecat înapoi în Franţa dezamăgiţi şi dezgustaţi"*. Aici interlocutorul meu a fost chiar trist, tristeţe care a căpătat un motiv cu adevărat dramatic. Singura doamnă iese din birou şi se întoarce cu un fax pe care îl înmânează cu vestea sinistră: *"A murit Marian Papahagi"*. Am rămas cu toţii un minut interzişi. Domnul s'a tot uitat la hârtia aceea, a citit-o şi a rămas cu ea în mână fără mişcare. După un timp a pus hârtia pe birou, s'a uitat mare la mine şi mi-a spus cu ambele mâini pe birou, aşezându-se pe scaun în faţa mea care - după ridicarea şi plecarea invitatului - i-am luat locul: *"asta-i situaţia!... La noi... azi"... "Asta-i"*, l-am aprobat şi am scos din umila mea geantă veche o schiţă şi două poezii şi - ca la douăzeci de ani - am îndrăznit să i le dau spre publicare, încercând să debutez (a câta oară?) şi în *"Jurnalul literar"* fondat de George Călinescu şi condus acum de Nicolae Florescu, care mi se recomandă aşa la plecare, eu uitând să mă recomand nici acum. Îndată m'am gândit că nu se poate să rup acest campionat al eşecurilor. Parcă şi auzeam: *"tematica nu intră în vederile redacţiei noastre"* ori: *"conducerea editurii socoteşte lucrarea nepublicabilă"*. Numai redactora Dida Salem din editura *Albatros* mi-a spus adevărul: *"Nu mai încerca; în redacţie se cunoaşte c'ai fost exclus din partid. Asta-i situaţia"*. (Mi s'a adresat astfel deoarece la 20 de ani am fost colegi la Editura Tineretului). Eu am plecat în lume, ea a rămas pe convingerile comuniste. Asta-i situaţia.

Asta-i situaţia, mi-a mai spus la despărţire inimosul Domn Florescu, cel care mai ţine legătura ţării cu Doamna Monica Lovinescu. *Până nu scăpăm noi, generaţia asta, de securişti, nimic nu se poate face"*.

Pe stradă mi-a vâjâit multă vreme prin urechi o propozitie interogativă nebună: Să fie oare numai asta situaţia?...

Sfatul nostru

PROMOVAŢI ADEVĂRUL, ONOAREA ŞI DREPTATEA !

George BĂLTEAN

Marele om politic Corneliu Coposu a pus în fruntea PNŢCD drept chemare mobilizatoare, adevărul. *"Adevăr şi nu minciună"* se putea citi pe panouri şi placarde, şi cu drept, căci nimic nu este mai important pentru poporul român decât adevărul. Comunismul s'a bazat pe minciună, care pentru a se impune a avut nevoie de teroare. Revoluţia din Decembrie 1989 - macabra minciună, a costat vieţile a mii de tineri pentru menţinerea la putere a nomenclaturii comuniste. Domnia lui Iilescu a însemnat continuarea minciunii, în care teroarea a fost înlocuită prin organizarea distrugerii României prin haos, imoralitate, corupţie, hoţie deşănţată din averea ţării, împroprietărirea activiştilor de partid, batjocura generală şi decădere naţională inegalabilă, conform planului lui Lenin şi KGB, pentru asemenea cazuri şi în speţă, pentru a împiedica România să se ridice la nivelul ţărilor care vor fi acceptate să intre în viaţa europeană, adică în NATO şi Uniunea Europeană.

S'a sperat că după alegerile din 1996 se termină cu minciuna, că se spune adevărul, că poporul român va fi respectat, că nu va mai fi minţit, că va fi ridicat la locul de onoare pe care îl merită în rândul popoarelor civilizate ale Europei. Din păcate, nu este aşa. În primul rând, se ascunde adevărul despre Decembrie 1989, procesul mineriadelor a fost o parodie, în care marii vinovaţi au fost absolviţi de răspundere, procesul comunismului nu are loc, al Securităţii, la fel. În al doilea rând, propriile angajamente ale actualei conduceri nu sunt respectate, începând cu *"contractul cu România"*, şi continuând cu mulţimea de programe şi promisiuni cu termene, pe care nimeni nu le mai bagă în seamă, de parcă ar fi vorbe de clacă. Conducerea ţării nu se mai poate bucura astfel de încrederea poporului. Autoritatea ei a scăzut la o cotă de speriat. Se refuză reforma morală şi politică, nu se redă adevărul istoric al naţiunii române, ţara a ajuns o batjocură internaţională, iar Cotrocenii se fac că nu aud şi că nu văd. În România a fost creat un fundament şubred, pe care nu se poate crea nimic de valoare, nimic solid, iar actuala conducere refuză prin fapte să-l înlăture. Aceasta este cauza principală pentru care nici un mare investitor din Vest nu se încumetă să investească în România. Este nevoie deci de curăţenie, de adevăr, de onoare şi de dreptate.

Democraţia este un fel de turnul Babel, căci domneşte haosul şi fărădelegea, ori, fără ordine de drept (baza democraţiei), nu se poate vorbi de democraţie reală. În asemenea condiţii orice încercare de reformă economică aduce mai multe pierderi decât câştig ţării.

Prin acestea se crează ocazii pentru criticii externi, care aşteaptă justificări pentru refuzul acceptării României în NATO şi Uniunea Europeană. Este nevoie deci, ca să se facă tot ce se poate pentru înlăturarea tuturor deficienţelor ce depind de actuala conducere, înlăturare care nu costă miliarde de dolari, ci doar un minim de voinţă. Căci ce costă reforma morală şi politică? Ce costă terminarea certei cu *"dosariada"*? Ce costă reducerea birocraţiei, instaurarea ordinei de drept, spunerea adevărului, (adevărul istoric), înlăturarea minciunii, instaurarea onoarei? Iată că nu este nevoie de investiţii externe pentru a progresa, pentru a ieşi din mocirla în care se zbate ţara. Deci, se poate dacă se vrea, iar dacă nu se vrea, punem, întrebarea firească, de ce ?

Este bine să se spună adevărul şi cu primirea în NATO şi UE. Dacă ar fi să se dea crezare declaraţiilor, interviurilor şi articolelor celor răspunzători de această primire (preşedintele, prim-ministrul, ministrul de externe, ministrul integrării şi alţii) România ar fi trebuit să fie de mult în aceste organizaţii. Ori, România este amânată sine die (mai pe ţărăneşte, *"La Paştele cailor"*). Toate simpozioanele, întâlnirile la vârf, adunările internaţionale simandicoase, costă doar milioane şi milioane de dolari, dar nu aduc nimic pentru România. Primirea României nu porneşte prin aceste manifestări de salon. Occidentul este concret şi pragmatic. El vrea rezultate vizibile la nivelul ţării, iar aceste rezultate se pot obţine aşa cum am spus mai sus.

Restabilirea adevărului, onoarea şi dreptatea; faceţi reforma morală, şi politică. Toate celelate se vor rezolva în consecinţă.

CARTEA DE AUR A EXILULUI

Aşa cum s'a anunţat la "ROMFEST '98", Bucureşti, redacţia ziarului *"Cuvântul Românesc"* intenţionează să publice în anul 2000 *"CARTEA DE AUR A EXILULUI"*.

Materialul necesar pentru întocmirea acestei ample lucrări este greu de obţinut fără ajutorul întregului exil. Pentru acest motiv, rugăm pe toţi Românii din exil să trimită datele lor biografice la redacţie, şi de asemenea, în măsura în care dispun de ele, date biografice şi/sau fotografii ale altor exilaţi trecuţi în veşnicie. Fără această acţiune, mulţi dintre cei care au luptat pentru eliberarea ţării de sub comunism vor rămâne în anonimat, o cruce prăfuită într'un cimitir departe de Ţară, departe de Neam.

Vă rugăm să trimiteţi materialul pe adresa redacţiei, prin fax sau e-mail. Textul trebue concentrat la o pagină dactilografiată.

CUVÂNTUL ROMÂNESC
P.O. Box 78010 Westcliffe Postal Outlet
Hamilton, Ontario, L9C 7N5
Fax: (905)388-4651;
E-mail: mmassoc@lara.on.ca

Dorim să mulţumim celor care deja au răspuns, prin trimitere de date biografice, precum şi prin sugestiile trimise, referitoare la redactarea acestei cărţi.

Comitetul de Redacţie:

George Bălaşu — Sergiu Grossu
Eugen Bârsan — Dumitru Filip
Radu Enescu — Mihaela Moisin
Zahu Pană

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale

din exil și din țară

Psalmi din Babilon

INTRODUCERE LA VOLUMUL DE POEZII RELIGIOASE "O LUMINĂ"

-POEZII DELA DUMNEZEU, de George BĂJENARU

Vorbind de poezia religioasă românească, Preotul Academician Dumitru Stăniloae spunea că: *"poezia de cea mai profundă spiritualitate românească s'a născut în închisoare..."* Dar iată că, odată cu trecerea timpului, poezia religioasă se mai naște și în depărtări. Această poezie este cea a poetului George Băjenaru din Boston S.U.A.

Comparându-l cu marii poeți, ca Vasile Voiculescu, Nichifor Crainic și Radu Gyr, care de fapt au pus temeliile poeziei creștine moderne în literatura română, ar fi impropriu dacă l-am considera pe George Băjenaru doar un simplu continuator al acestora. George Băjenaru nu numai continuă perspectivele deschise de poeții anteriori, ba mai mult, deschide noi perspective, poezia dumnealui fiind o poezie românească religioasă scrisă în exil. Apariția acestui volum intitulat *"O LUMINĂ - Poezii dela Dumnezeu"* -, este până în prezent un fenomen singular, pentrucă nu ne este cunoscută existența unui volum de poezie religioasă românească scris în diaspora.

Ceea ce îl distinge pe poetul nostru, este faptul că, în timp ce, de pildă, Nichifor Crainic este un adânc exponent al misticismului teologiei răsăritene, George Băjenaru nu este un teolog. El este, mai degrabă, un catihet al învățăturii creștine ortodoxe, așa cum ea a fost propovăduită de către preot în biserică de-a lungul anilor. După cum Radu Gyr și Nichifor Crainic, acuzați de anti-românism, devin prizonieri în propria lor țară, George Băjenaru este un *prizonier în libertate*, cum singur ne mărturisește în *<<Destin poetic>>*, poezia dumnealui izvorînd dintr'o stare de prizonierat sufletesc, impus de depărtări. Poate că această stare de prizonierat îl obligă pe poet să-și îndrepte speranțele către Creatorul său, de unde izvorăște singura mângâiere a dorului înstrăinatului. Numai cine nu a trăit printre străini nu-l poate înțelege pe poet. Numai atunci când soarta te duce la marginile lumii, prețuiești cu adevărat ceea ce ai lăsat acasă, prețuiești cuvintele de îndemn și povață care ți-au fost spuse. Poate că așa se explică și simplitatea elementară cu care el își apără credința și identitatea de ignoranța străinilor, așa cum observăm că se întâmplă în poezia *<<Semnul Crucii>>*. *"M'au întrebat niște streini / Ce'nseamnă crucea la creștini. / S'au minunat când le-am răspuns: / E semnul răstignirii lui Iisus. // Când vrem să trecem de un hău / Crucea ne apără de rău. / Când, pribegind, cătăm un rost. / Ea ține loc de adăpost"*.

Dacă Domnul George Băjenaru a părăsit România datorită vitregiei timpului, asta nu a însemnat niciodată că a părăsit-o și sufletește. Pentru el România a însemnat dintotdeauna acea *'primă dragoste'* care *'nu se uită niciodată'*. Acele emoții represate pe care el le-a avut față de locul unde și-a lăsat inima, nu au rezistat tăcerii impuse de vitregia depărtărilor, ci au reieșit fructificându-se în frumoasele versuri ale unor poezii ca: *Scrisoarea Mamei, Amintirea Mânăstirii Voroneț, Amintirea Florilor, Amintirea Părinților, Țara poeziei, țara mea* și multe altele. Când citim aceste poezii, avem permanent sentimentul că el a depus un jurământ de credință locului de unde a plecat. Este parcă acel îndemn pe care celebrul poet grec Constantinos Cavafi îl dădea celor care, ca și el, și-au părăsit locul natal Ithaka. *"Totdeauna să ai în mintea ta Ithaka"*, îi sfătuia Cavafi pe frații săi emigranți.

Deși este destul de recent faptul că Domnul George Băjenaru scrie poezie religioasă, ceea ce scrie trădează o profundă trăire de o viață, poate chiar de atunci de când mama sa îl ducea de mână la biserică la Părintele Ducu din satul său natal. În poezia *<<Puritate>>* poetul se destăinuie spunând că *"De mic copil am învățat / Ce-i Dumnezeu și ce sunt pslamii / Căci ascultând cuvântul mamii, / Pe Dumnezeu mereu l-am lăudat"*. Această credință sădită în inimă, a fost elementul decisiv al primilor pași ai unei vieți pline de labirinturi. *"Încurcate / au fost drumurile mele"* spune poetul cu suspin. Aceste drumuri totuși nu l-au exilat pe cărări care i-ar fi mortificat întreaga sa ființă, ci, datorită mamei, l-au condus *către Domnul*, al Cărui glas îi spune chiar cu un iz predestinator: *Acesta este drumul tău*, cum citim în poezia *<<Drumurile mele>>*. Pe aceste drumuri ale vieții, chipul mamei sale l-a urmărit cu obsesie.

În poezia lui George Băjenaru figura mamei capătă dimensiuni uluitoare, până într'acolo încât începe a fi confundată cu figura Maicii Domnului. Probabil miraculoasa forță de extrovertire a poetului a fost nutrită de dorul impus de depărtări. Lacrimile, dar mai ales rugăciunile mamei, au avut acea forță miraculoasă de a-i salva originile, așa cum desprindem din poezia *<<Țara poeziei, țara mea>>*. Lacrimile mamei adapă țara poetului, pentru ca *"țara de mistere / să rămână veșnic țara mea"*.

<<Scrisoarea Mamei>> l-a ținut întotdeauna legat de această țară a poeziei. Aici, figura mamei este o adevărată voce a mitului eternei reîntoarceri, unde mama își recheamă copilul acasă. Este, dacă vrem, un strigăt disperat după anii care au trecut odată pentru totdeauna. *"Întoarce-te, fiule, / depărtarea mea cea necunoscută... / Sunt ca firul de iarbă înlăcrimat / sub brumă, / așteptând soarele... / mă tem că'ntr'o zi / fumul din ochi îmi va fi întunericul / și brazda mă va înghiți / împreună cu vorbele... / Eu trec prin lan, pustie fără tine."*

Dar strigătul mamei rămâne fără putere. Depărtarea de mamă este un destin implacabil pe care poetul îl are de înfruntat. De aceea în poezia *<<La moartea mamei mele>>* poetul nu mai poate să aducă nimic mai mult decât un bocet. *"Ai lăsat casa'mbelșugată / de multă dragoste și dor, / ai lăsat ușa descuiată / și poarta tot fără zăvor."* Totuși, în ciuda aparențelor, plecarea mamei nu este definitivă. Nu este decât o despărțire temporară, deoarece poetul, după ce *"va trece" o apă ciudată*, speră că va fi din nou cu părinții săi. *"Și dacă ceața dintre noi/ nu m'o lăsa a vă vedea,/ voi arde-o cu lumina mea,/ ca să ajung până la voi."*

• • •

Vorbind de structura tehnică a poeziilor din prezentul volum, se observă un fel de refuz în păstrarea unui singur stil. Întâlnim uneori catrene cu rime fie imperecheate, fie îmbrățișate, fie încrucișate, fie monorimă, sau chiar vers alb. Curioziatea m'a îndemnat să-l întreb de ce a procedat în acest fel. *"Fiindcă*, zice poetul, *inspirația pe care o am atunci când scriu poezie religioasă, vine exact ca o rugăciune; de aceea am și numit acest volum Poezii dela Dumnezeu"*.

Intr'adevăr, prin rugăciune ne dezvăluim suspinurile sufletului în armonia liniștii mistice a comuniunii cu Dumnezeu. Aceasta vine ca o *"muzică a sferelor"* - după cum o numeau filosofii neoplatonici - producând inspirația poetică fructificată fie în catrene ce rezonează în ritmul catrenelor de tip renascentist italian, fie prin profunzimea cuvintelor așezate în vers alb, savurând muzica ciudată a suprapunerilor de imagini.

Dar inspirația poeziei religioase vine și din lacrimi. Atunci când mintea se unește cu inima, rezultatul, în mod exclusiv, duce către o revelare a sinelui total, stare în care întreaga persoană umană își tânguiește vulnerabilitatea după nevinovăția edenică. Lacrimile atunci redau puterea unei revoluții sufletești, unde acesta redobândește imaginea primordială. Ba, mai mult, lacrimile vindecă sufletul pe care poetul preferă să-l numească *"retină"*.

• • •

În acest scurt eseu de prezentare a volumului *"O LUMINĂ - Poezii dela Dumnezeu"* este destul de dificilă păstrarea unei linii metodice, datorită varietății ce există în cadrul poeziilor, plecând dela cele mai simpliste imagini poetice ale atmosferei din biserică, până la cele mai complexe și profunde imagini de aprehensiune teologică și filosofică, și, de ce nu, de introspecție psihologică a personalității poetului.

Multe din poeziile din acest volum prezintă atmosfera din biserica ortodoxă. Într'o manieră explosivă poetul vede tot ce se petrece în biserică, simte tot și mai ales trăiește tot. Așadar, prin simpla lecturare a poeziei *<<Spovedanie>>* retrăim momentele taumaturgice ale descărcării sufletului prin Taina Mărturisirii. Poezia *<<Vecernie>>* ne crează atmosfera de retragere din zgomotul unei zile către liniștea rugăciunii de seară, unde poetul parcă rescrie într'o formă personală rugăciunea *"Învrednicește-ne Doamne în seara aceasta fără de păcat să ne păzim noi"*. Poezia *<<La Învierea lui Iisus>>* ne face să retrăim atmosfera Sfintelor Paști, după tradițiile noastre de acasă, cu ouă roșii și răsunetul salutului de *"Hristos a Înviat!"* Dar, în contextul sărbătorii Sfintelor Paști, vedem și problemele personale ale fiecărui om, cum ar fi mama care se *roagă și se închină / Pentru copiii duși printre străini*. Poezia *<<Taina Botezului>>* nu pretinde a expune explicații dogmatice, ci din nou subliniază starea de spirit a oamenilor din biserică, atunci când *un scâncet se aude în pronaos*, trezind curiozitatea celor din jur.

Este destul de dificil să selectăm poeziile cele mai tematice, poate datorită bogăției de imagini, metafore și stil. Totuși, am încercat după modestele puteri să le selectăm pe cele care reliefează anumite trăsături ce deschid perspective de interes comun.

Și, pentrucă avem de-a face cu poezie creștină, unde sensul central este mântuirea, am ales chiar poezia *<<O Lumină>>*, poezie ce expune pe deplin acest mesaj și care reprezintă de-altfel și titlul prezentului volum. (Aceasta a fost publicată pentru prima dată în Buletinul Oficial al Bisericii *"Sfânta Paraschiva"* din Boston în nr. 3/ 1998).

În poezia *<<O Lumină>>* George Băjenaru expune mesajul soteriologic așa cum a fost înțeles de teologii creștini încă dela începuturi. (Probabil nu este întâmplător nici faptul că poetul și-a intitulat prezentul volum de poezii *"O Lumină - Poezii dela Dumnezeu"*, pentrucă într'adevăr atmosfera centrală a poeziilor este aceea de reconciliere și regret față de inevitabilele fapte umane pe care Creștinismul le-a numit păcat.)

Referindu-se la timpul declanșării actului soteriologic, Apostolul neamurilor, în Epistola sa către Galateni (4,4), vorbea de *plinirea vremii* ca despre momentul în care omul putea redeveni capabil de a-și înțelege sinele, recunoscându-și astfel starea decăzută. *"Mă durea cumplit sufletul meu, / Lânțuit, rănit sub o cătușă, / Când mi-a intrat în casă Dumnezeu, / Fără să mai bată la vreo ușă."*

Așadar, numai atunci când omului i s'a trezit conștiința, recunoscându-și, ca și Fiul Risipitor din Evanghelie, degradata sa identitate spirituală, acesta începe să simtă că-l *durea cumplit sufletul* care, ba mai mult, era *lânțuit sub o cătușă*. Acesta este marele moment în care Dumnezeu declanșează actul taumaturgic, intrând în casa sufletului chiar *fără să mai bată la vreo ușă*.

Aceste versuri totuși trebuesc aprofundate cu un plus de precauție, întrucât eronat s'ar putea înțelege că poetul vorbește despre o mântuire generală și subiectivă, unde Dumnezeu mântuiește întreaga lume *ex officio*, astfel conlucrarea omului cu harul nemaifiind necesară. (Această viziune aparține strict teologiei lutherane). Dimpotrivă am dori să semnalăm că poetul a ilustrat încă dela început conștientizarea stării decăzute a omului și mai ales dorul acestuia după fericirea primordială. Această conștientizare devine mult mai vizibilă în poezia *<<Spovedanie>>*, unde poetul îl prezintă pe om ca pe unul care nu se mai ascunde de Creatorul de care odinioară Adam își ascundea fața, ci spune foarte deschis: *"Vin la tine Doamne cu păcate grele / Și dorință mare de a fi iertat"*.

De aceea nu mai există nici un dubiu în a afirma că poetul rămâne în sfera ortodoxă a înțelesului de mântuire și că într'adevăr el vorbește despre o mântuire obiectivă, unde omul se poate mântui numai în măsura conlucrării sale cu harul pe care Dumnezeu i-l dă.

De aici începe urcușul spre desăvârșire, spre asemănarea cu Dumnezeu, la care era menit să ajungă chiar înainte de cădere. Spunem aceasta pentucă, în cartea Facerii, Dumnezeu, în proiectul său creațional, plănuiește să facă om *"după chipul și asemănarea Lui"*, finalizând în a citi: *"Și a făcut Dumnezeu omul după chipul Său"* (Facere 1). De aici trebue înțeles că omul trebuia să crească spiritual până la asemănarea cu Dumnezeu.

În urcușul său către desăvârșire, omul trebue să meargă pe o singură cale, care nu este doar unică, cât mai ales îngustă și anevoioasă, asemenea celei alese de Agripina lui Gala Galaction. Această imagine a îngustimii către mântuire poetul ne-o deslușește în poezia *<<Taina Împărtășaniei>>*. Aici el spune că *"În Fața Sfântului Altar / Ne așezăm pe-un singur rând"*. Nu face absolut nici o aluzie la un rigorism disciplinar de manieră iezuită, ci mai degrabă caută să sublinieze unicitatea căii către mântuire.

În privința iubirii cosmice, poetul nu-i vede plinătatea acesteia decât în cadrul Împărtășirii cu Sfântul Trup al lui Hristos, în urma cărui act el devine parte integrantă a cosmosului. De aici, din comuniunea cu întregul cosmos, generează puterea de a iubi. Omul nu poate iubi în singurătate. Omul a fost creat de Dumnezeu tocmai pentru a nu fi singur. Aceasta este iubirea supremă, lipsită de singurătate, lipsită de suferință, lipsită de incertitudini, lipsită de barierele timpului. În acest sens observăm că iubirea nu este o noțiune abstractă, pornind și rămânând la nivelul mental, ci se revarsă prin felul în care privim, înțelegem și mai ales ne sacrificăm pentru cineva.

Dacă Sfântul Vasile cel Mare spunea că *"răul este absența binelui"*, vedem că poetul nostru ilustrează răul, ori infernul, tot printr'o absență. Este de fapt absența puterii de interacțiune cu cei din jur, este alienarea la care se referă în pozia *<<În adâncul Singurătății>>*.

Deși singurătatea este, în cele mai multe cazuri, un fenomen psihic necesar, poetul nu se referă la singurătate ca la ceva pozitiv - o eventuală retragere către liniștea hermită - ci mai degrabă vede singurătatea ca pe un adevărat infern. Este exact maniera în care Dante Alighieri prezintă Infenul din *Divina Comedie*. Privind spre infern, poetul spune că *"Până în adâncul sferelor / se întind ochii singurătății mele"*.

Continuare în numărul viitor

Marian Gh. SIMION

student în programul Master în Studii Teologice la Facultatea de Teologie Ortodoxă *"Sfânta Cruce"* din Boston, Statele Unite ale Americii.

OAMENI CARE AU FOST

NAE IONESCU

-Cincizeci şi nouă de ani dela moarte-

Nicolae ILIESCU

Un critic de literatură, de acum 170 de ani, făcea următoarea observaţie asupra raporturilor care se stabilesc între cititorul de cărţi şi cele spuse în cărţile citite. Într'una din astfel de cărţi e vorba de un preot de ţară care, pentru viaţa lui zilnică, îşi crease un ***sistem*** de comportament care-l adusese, fără mari neplăceri, la vârsta aproape venerabilă de vreo 60 de ani. Şi el era mai mult decât mulţumit de sistem. Până când... până când într'o zi, în timp ce se întorcea dela plimbarea obişnuită, la o răscruce de drumuri, în forma literei greceşti Y (ipsilon), liniştitul nostru paroh se întâlneşte cu doi indivizi, nu prea civilizaţi, care, fără bună ziua părinte şi fără alt protocol, îi spun următoarele: *"prea cucernice, dacă vrei să rămâi prea cucernic, şi dacă vrei să-ţi mai meargă bine şi de acum înainte, să nu-i căsătoreşti nici mâine nici niciodată pe Renzo şi pe Lucia. Noi, părinte dragă, ţi-am spus. Îţi urăm sănătate şi viaţă lungă."* Şi-au plecat de unde veniseră. Preotul, care-i cunoştea mai dinainte ştiia că nu glumeau. Era sigur că nu glumeau. Şi s'a născut în sufletul lui un fel de abis şi de haos. Datoria sacră de preot, taina căsătoriei, jurământul pe care liber îl făcuse, atunci când, mulţi ani în urmă, se întinsese cu faţa'n jos, pe pardoseala bisericii, ca să fie sfinţit preot al Mântuirii. Toate acestea îi năvăliseră acum în minte şi se războiau cu dorinţa lui, mai mult decât fierbinte, să fie lăsat în pace şi să trăiască liniştit cum făcuse timp aproape de şasezeci de ani. Pentrucă ştia că cei doi nu glumeau.

Dar să ne întoarcem la criticul cu care am început şi care pe la 1830, tocmai terminase de citit cartea cu popa şi cei doi. Iată observaţia pe care el o face: în faţa anumitor situaţii care tind să ne strice planurile noastre dragi, noi suntem ca preotul din acea carte; suntem, ca el, asemenea unui pui mic de găină răpită în gheare de un şoim şi ridicat la o înălţime al cărei aer nu l-a respirat niciodată. Noi şi preotul suntem dezorientaţi şi suntem luaţi cu asalt de fel şi fel de întrebări şi de spaime.

Problema e însă simplă: *"Există* - scrie renumitul poet englez T.S. Eliot, în poezia ***Cei trei sălbateci*** - *există momente şi puncte de intersecţie, între timp şi eternitate, când Dumnezeu îşi coboară mila şi gloria în mijlocul acţiunilor noastre şi ne obligă să ne schimbăm metoda de considerare a realităţii. Sfinţii sunt cei care operează radical această schimbare şi ştiu, radical, să facă alegerea cea mai folositoare. De aceea biserica îi zugrăveşte cu aureole de lumină în jurul capului: **lumen de lumine:** lumină din lumină. Cei mai mulţi oameni rămân, însă, la nivelul preotului din povestea de mai sus, chinuindu-se să fie, în acelaşi timp, şi preot şi să trăiască şi comod, după <legile> lumeşti"*. În acest fel de sistem există, din nefericire (aşa zic unii), o contradicţie care nu permite, cum se spune pregnant şi elegant în limba engleză, ***to live frozen in ambivalence***, să trăim o viaţă împietrită în echivoc.

De ce am spus toate aceste lucruri? Pentrucă, într'adevăr, la sfârşitul lecturei celor mai multe articole de ziar ale lui Nae Ionescu, cititorul se descoperă prins într'o tensiune constantă între faptele narate şi perspectiva în care faptele şi detaliile zilnice sunt definitivate de scriitor. Întâmplările dintr'un articol quotidian pot fi - cum Nae Ionescu însuşi scrie în prefaţa la volumul ***Roza vânturilor***, din 1937 - *"cronică sau material pentru un portret"*. Iar viaţa zilnică e de el definită *"o cutie de rezonanţă"* cu ecouri, deci, dincolo de cronică, în zona permanentului.

Personalitatea de gânditor a lui Nae Ionescu poate fi urmărită, de-a lungul întregei lui activităţi de ziarist şi de profesor, cu claritatea cu care se poate urmări un fir roşu într'o cusătură. Articolele lui, oricât ar fi ele de legate de un eveniment zilnic, reprezintă totuşi întotdeauna -ne spune chiar autorul lor - *"un efort disciplinat... şi dezinteresat de a privi quotidianul pentru permanenţele lui, şi de a desprinde din întâmplări sensuri şi probleme"*.

În articolul ***Şi s'a făcut om*** din 25 Decembrie 1927, omul şi viaţa sunt integraţi *"într'un singur proces: o mişcare pe o singură linie. Aşa a fost înglobat şi omul în ordinea naturală a lucrurilor, acordându-i-se, poate, în această ordine naturală, o situaţie de proeminenţă, dar dezbrăcându-l de atributele divinităţii"*.

Nae Ionescu a înţeles şi exprimat, în toate articolele sale de gazetar, apăsarea acestei închisori biologice: să mănânci, să te culci, să te scoli; să lucrezi ca să ai ce mănca; să lucrezi ca să te odihneşti; să te odihneşti ca să poţi lucra: un fel de spânzurat care începe să se învârtească la naştere şi se opreşte la moarte. Şi omul rămâne, în orice ar face cât trăieşte, nemulţumit de sine, rămâne un învins. Acesta este rezultatul final şi irevocabil atunci când omul şi viaţa sunt reduşi la nivelul concretului material imediat. Raţiunea şi ştiinţa naturală nu pot înfrânge *"cercul de fier al acestei veşnice şi întunecate robii"* citim în acelaşi articol ***Şi s'a făcut om***, din Duminica Crăciunului, 1927.

În faţa acestei dileme, pe care ştiinţa şi raţiunea n'o pot depăşi prin singurul apel la natură, Nae Ionescu face recurs la formidabila expresie a lui Tertulian, părinte strălucit al Creştinismului, şi care a trăit în sec.II şi III: ***"Credo quia absurdum"*** - reluată câteva secole mai târziu de Sf. Grigore cel Mare, sfânt şi papă din secolul al VI-lea: ***"Voi cuteza a gândi imposibilul"***. Şi alte secole mai târziu (în secolul al XII-lea) expresia lui Tertulian este reluată de alt sfânt, Sf. Anselm de Canterbury, în forma următoare ***"Credo ut intelligam"*** - cred ca să înţeleg.

Nae Ionescu îşi însuşeşte decis şi definitiv această răsturnare de planuri: credinţa în locul raţiunii şi al logicei. Logica şi raţiunea

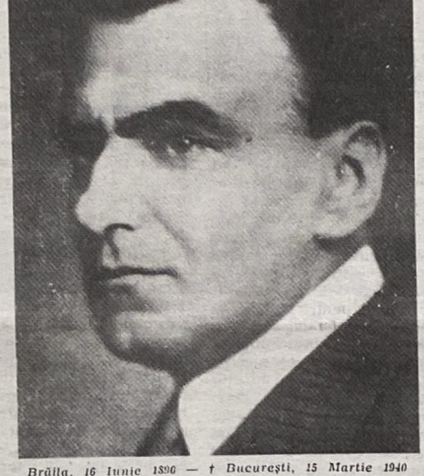

Brăila, 16 Iunie 1890 — † Bucureşti, 15 Martie 1940

devin subalternele credinţei. Şi aşa trebue să fie: în chip logic şi raţional. Pentrucă logica şi raţiunea sunt limitate la cunoştinţa şi formularea numai a unei părţi din realitatea universală: la realitatea existenţială a lumii fizice. Dar sufletul - şi raţiunea însăşi - intuesc o altă dimensiune, nevăzută şi material nepalpabilă, a realităţii. Şi către această, altă realitate, şi sufletul şi raţiunea aspiră, ca să iasă din nelinişte şi din timp.

De probleme de acest fel ziariştii, în general, nu se preocupă şi nici nu se ocupă când ele apar. Pentrucă, zic ei, şi sunt convinşi de ceea ce zic, publicul, lumea, nu cer şi, deci nu le plac astfel de probleme. Li se strică digestia, pentrucă ziarul se citeşte la micul dejun, sau după masă. Ziaristul Nae Ionescu se ocupă însă, şi aproape exclusiv, de legarea celor văzute cu cele nevăzute.

"Există - scrie el- *mai multe planuri de existenţă; şi pentru fiecare din aceste domenii noi **trebue** să avem mijloace speciale de investigaţie. Că nu putem prin raţiunea noastră să înţelegem decât ceea ce cade înlăuntrul veacului; şi pentru ceea ce este în afara lui avem nevoie de alt instrument, în speţă, al credinţei. Din această lume de dincolo de veac* (adică de timp) *face parte învierea după trup a lui Cristos; care înviere, ca şi înălţarea la cer, ca şi prezenţa în mijlocul nostru, nu sunt **minuni**, decât în ordinea veacului şi a raţiunei. Ele sunt însă realităţi şi existenţe fireşti în ordinea unei lumi deasupra raţiunei noastre"*.

În general, teme de genul acesta se discută în reviste de teologie, se pun în prezenţa seminariştilor, se propovăduesc în predici. Ziarul pe care Nae Ionescu l-a condus - ***Cuvântul*** - nu avea nici unul din aceste atribute, era ca şi ***Universul***, ca şi ***Curentul***, ca şi ziarele din strada Sărindar, un ziar politic şi laic. Prezenţa lui Nae Ionescu, profesor laic, de filosofie nu de teologie, în fruntea ziarului ***Cuvântul*** reprezintă însă, pentru timpurile şi scena politică de atunci, o caracteristică aparte, nouă, ofensatoare dacă se vrea, dar convingătoare. Ziarul ***Cuvântul*** devenea vocea religiozităţii româneşti. În mijlocul şi împotriva unei părţi a clasei politice din ţară, care încerca, în mod deliberat, să rupă în două omul şi viaţa, propagând politica pentru zilele de lucru ale săptămâni şi lăsând credinţa doar pentru slujba de Duminică, ziarul ***Cuvântul*** cerea vehement, şi în activitatea politică a partidelor, unirea trupului cu sufletul divin din noi, unirea vieţii fizice şi temporale cu viaţa eternă. Poziţia lui Nae Ionescu era atunci, ca şi cea a multora sub comunişti, plină de riscurile cele mai grave. Articolele, prin care el se străduia să introducă o notă de profundă etică românească în atmosfera politică curentă, păreau, celor mai mulţi şi mai importanţi politicieni, cuvintele unui om ieşit din minţi. Păreau cuvinte jignitoare, îndreptate împotriva raţiunei şi logicei. *"La ce bun curiozitatea"* se întreba Nae Ionescu - *"când ochii noştri au văzut crucea, la ce bun cercetarea, când noi avem cuvântul mântuirei?"*

Ce importanţă puteau să aibă asemenea cuvinte în jocul demagogic pentru putere şi afaceri de tot felul? Nici una. Dar în raport cu istoria şi cu structura de toate zilele a vieţii poporului român aceste cuvinte îndrăzneţe nu erau cuvinte nici de dogmă teoretică nici de predică. Ele ilustrau, scoteau adică în evidenţă, faptul elementar, dar esenţial, al înmănuncherii într'un singur buchet al realităţilor imediate şi concrete cu elementul ***real*** spiritual-religios. Reprezentau o cosmologie, un univers specific românesc, *"obiectivat"* - cum spunea Nae Ionescu- *"aşa de caracteristic în folclorul nostru"*. Şi - putem adăuga noi - înrădăcinat adânc în viaţa practică şi a omului dela ţară şi a celui dela oraş.

"Am văzut crucea... avem cuvântul mântuirei..." Ţăranii din părţile de unde vin eu (şi sunt sigur că şi din multe alte părţi), la sfârşitul seceratului de grâu lasă nesecerat, la capătul ultimului petec de pământ, un mănunchi de fire, pe care îl leagă în formă de cruce - CRUCEA DOMNULUI. Iar în bobul de grâu ţăranul român ***de totdeauna*** a văzut şi adorat faţa lui Cristos. În articolul ***Biserica ţăranilor*** (Sfinţii Arhangheli Mihail şi Gabriel, ***8 Noembrie, 1926***) citim următoarele: *"Iată realitatea istorică... pe ea încearcă foaia noastră* **(Cuvântul)** *să clădească mai departe... Creştinismul face parte din fiinţa noastră naţională. El închide în potenţialitate o concepţie de viaţă şi o disciplină..."* Articolul se încheie cu următoarea afirmaţie: *"Noi nu suntem conducătorii unei mişcări, ci numai reflexul unei stări de fapt"*. (Pentru evitarea oricărei suspiciuni reamintim cititorului că în 1926 Mişcarea Legionară nu exista.)

Trecând acum, pe scurt, la seria de articole politice scrise şi publicate de Nae Ionescu, observăm o continuare a liniei de gândire a lui Mihai Eminescu: preocuparea, adică, de a nu ieşi, în orientarea şi formularea politicei Statului Român, din matricea specifică naţiunei noastre. Ca şi Eminescu, Nae Ionescu scrie: *"Nu există pentru un popor civilizaţii sau culturi superioare şi inferioare, ci numai o formă de cultură: cea de care el (poporul) e capabil, în virtutea componentelor lui istorice"* ***(De ce nu e bun şovinismul***, 21 Martie, 1930). De aceea omul politic e politiceşte interesant numai *"prin valorile pe care le crează"*, iar acestea sunt valori adevărate doar pe măsura în care corespund, se integrează şi promovează trăsăturile permanente ale naţiunei. *"A fi Român"* - găsim scris într'unul din articole - *"înseamnează o stare naturală, o formulă de echilibru a existenţei din care decurg, prin însăşi desfăşurarea vieţii, anumite forme. Un bob de grâu, dacă îl îngropi în pământ, la umezeală, încolţeşte şi dă fir. Un anumit fir, cu o anumită dezvoltare, necesară, mai dinainte determinată de însăşi structura bobului de grâu. Aşa se petrece şi cu <România> noastră. A fi Român înseamnează a avea o anumită plămadă, din care decurg cu necesitate absolută anumite atitudini şi gesturi. Voinţa noastră nu are nimic de zis în această împrejurare; pentrucă noi **nu ne putem depăşi în chip normal pe noi înşine decât încetând de a mai fi înşine"*** (***A fi bun Român***, 30 Oct. 1930).

Naţiunile sunt realităţi istorice. De aceea - găsim iarăşi scris - *"A fi Român, Turc sau Englez înseamnează a sta într'un raport de apartenenţă şi participare în acelaşi timp, faţă de o realitate colectivă, naţiunea; care te depăşeşte, dar care constitue însăşi raţiunea suficientă a existenţei tale ca Român, Turc sau Englez. Realitatea asta colectivă este, după natura ei, o unitate spirituală, o comunitate de iubire (Formal - mai exact: fenomenologic, structural - există o izbitoare asemănare între naţiune şi biserica creştină)"*. (***Noi şi catolicismul***, 31 Oct., 1930).

Un ultim punct în această scurtă încercare de a-l defini pe Nae Ionescu ca ziarist român şi creştin. La începutul anilor '30 era la modă, şi în presa românească (indiferent de părerea contrară a lui Corneliu Coposu), tema internaţionalei comuniste. Gravitatea problemei nu-i fuge directorului ***Cuvântului***. Utopia socialist-comunistă e clară în mintea lui Nae Ionescu. El scrie: *"Că revoluţia rusească nu va izbuti, sau mai exact, nu va izbuti în intenţiile ei comuniste, asta o ştim. Asta o ştiam înainte de începutul ei chiar. Şi o ştia orice om care nu e prostit de gândirea pozitivist-<ştiinţifică> şi care nu poate crede în comunism, pentrucă crede în realităţile vii şi viabile"*. (***Prejudecăţi***, 28 Ianuarie, 1931). Şi adaugă: *"Dar asta nu are nimic de-a face cu inteligenţa lui Stalin"*.

Dar dacă în sine comunismul e o utopie, pericolul acestei utopii stă în capacitatea pe care o are de a perverti dezvoltarea unei naţiuni, prin atrofierea tradiţiilor şi, în consecinţă, chiar a sistemului normal de a gândi. Cum s'a văzut, introducerea de elemente străine poate pune în pericol existenţa însăşi a unei civilizaţii. Pericolul infiltraţiei de elemente eterogene şi nefolositoare fusese semnalat, cu strigăte de alarmă, deja de Mihai Eminescu. Pe aceeaşi linie se plasează şi Nae Ionescu. În articolul ***Internaţionala sub glugă*** - şi nu putea fi un titlu mai potrivit camuflajului - autorul identifică partea de falsitate şi de artificialitate a culturii moderne româneşti cu rezultatul *"încercărilor făcute la noi de a transpune* (nu de a transplanta, ceea ce însemnează altceva) *în realităţile moldo-valahe anumite forme de viaţă apuseană, care **acolo** se născuseră în adevăr în chip organic. Iar postulatul, presupoziţia acestor încercări a fost întotdeauna convingerea că formele de cultură,*

Continuare în pag. 14

PETRE ŢUŢEA

-Mă mişc între Dumnezeu şi neamul din care fac parte-

George GEORGESCU

Sinuozităţile vieţii, durata ei în timp, simţămintele de fericire sau nefericire sunt prezente în subconştientul nostru, dar în conştiinţele sfâşiate de nelinişti şi incertitudini, fără suportul moral al credinţei, reverberaţiile lor sunt mult mai profunde. Relaţia mistică dintre om şi Universul infinit, este percepută în conştiinţa noastră a fi relaţia dintre fiinţa efemeră şi veşnicia lui Dumnezeu, între lumea mărginită şi reciclabilă şi imensitatea galaxiilor cvasistelare, ce poartă în vârtejul lor destinele planetelor şi ale fiinţelor care le populează. *"Misterul,* spunea Petre Ţuţea, *este singura formă eliberatoare de neliniştile mărginirii personale, ale înlănţuirii cosmice şi ale perspectivei infinitului şi morţii".*

Universul ideatic al acestui mare gânditor ostracizat de vitregia vremurilor este atât de vast, încât rişti să te trezeşti intrând în adâncul lui ca într'un Labirint, dacă nu ai firul călăuzitor al cunoaşterii şi lumina credinţei.

Cel care alături de Mircea Eliade, Emil Cioran şi Constantin Noica au alcătuit o constelaţie de aur pe firmamentul gândirii româneşti, a fost redescoperit după Revoluţie de tinerii entuziaşti şi romantici, care l-au luat reper moral şi i-au îmbrăţişat filosofia. Petre Ţuţea, un adevărat Titan al spiritualităţii neamului nostru, s'a născut în liniştea comunei Boteni din judeţul Muscel. Tatăl său, preotul Petre Bădescu, nu le-a putut da numele lui celor opt copii pe care i-a avut cu Ana Ţuţea, deoarece dogmele Bisericii Ortodoxe interzic unui preot văduv să se recăsătorească, în schimb le-a deschis sufletul către revelaţia cunoaşterii lui Dumnezeu şi i-a părăsit trecând în nefiinţă când marele gânditor de mai târziu abia împlinise nouă ani. Petre Ţuţea, ca toţi fraţii lui de altfel, a urmat cursurile şcolii primare în satul natal, având ca învăţător pe inimosul dascăl Ioan C. Bădescu, autor al unor scenete şi poezii pentru copii. După absolvirea liceului, în anul 1923 se va înscrie la Facultatea de Drept a Universităţii din Cluj, datorită sprijinului Armatei, care îl adoptase după moartea tatălui său.

În această perioadă de formare, se va apropia de cercurile naţional-ţărăniste şi va începe colaborarea la publicaţiile lor. După obţinerea licenţei în anul 1926, îşi susţine cu brio Teza de Doctorat şi, datorită legăturilor sale destul de strânse cu fruntaşii ţărănişti, Primul Ministru Iuliu Maniu îl numeşte într'o funcţie importantă în cadrul Ministerului Economiei Naţionale, unde îl va cunoaşte pe Subsecretarul de Stat Grigore Gafencu, viitorul Ministru de Externe al României, întreţinând cu acesta relaţii cordiale.

În aceste momente se petrece prima schimbare ideatică în conştiinţa lui, datorită unor procese intime, astfel că, deşi era în foarte strânse legături cu liderii naţional-ţărănişti, a căror ideologie părea că o împărtăşise, se lasă sedus de cântecele de sirenă ale socialiştilor, îmbrăţişându-le ideologia stângistă. Era în perioada în care îşi decanta opţiunile politice, în încercarea de a se orienta către doctrina cea mai potrivită firii lui revoluţionare. În articolele pe care le publica în acele vremuri de căutări, dezvolta teze din învăţăturile comuniste, luând apărarea lui Karl Marx împotriva celor care îl condamnau pentru utopie. În viziunea lui Ţuţea, *"acesta* (Marx) *a construit din linii granitice doctrina socialismului ştiinţific".* În anul 1930, a editat chiar o revistă intitulată sugestiv *"Stânga".* Dotat însă cu o extraordinară forţă de analiză şi discernământ, a înţeles foarte repede ce se ascunde în spatele demagogicei propagande socialiste, de care s'a lepădat în anul 1940. Ca şi Panait Istrati, Petre Ţuţea a avut prilejul să cunoască în bârlogul ei această gigantică închisoare a popoarelor, în care omul se bucură de libertatea unor roboţi fără personalitate.

PETRE ŢUŢEA

Profund edificat asupra stărilor de lucruri din ţara care pretindea că este bastion al libertăţii, în care omul este cel mai preţios capital, în conştiinţa lui au survenit ultimele mutaţii, poate şi pentru faptul că Europa începuse a fi însufleţită de un curent naţionalist, ca o reacţie firească la ororile revoluţiei bolşevice. Este de presupus că în cugetul acestui mare gânditor ce se maturizase politic, a avut loc o sedimentare a conceptelor filosofice pe care le studia cu asiduitate şi care avea să-i direcţioneze acţiunile şi viaţa către un ţel nobil, ce l-a determinat să îmbrăţişeze cu toată convingerea idealurile naţionaliste, care prindeau contur în România.

Din acel moment începe să militeze altături de cei care vedeau salvarea României numai în renaşterea morală şi spirituală a conştiinţei naţionale, redactând şi dând publicităţii, prin asumarea riscului unor grave consecinţe, împreună cu alţi patru camarazi de idei, *"MANIFESTUL REVOLUŢIEI NAŢIONALE".* În acest manifest sunt atacate cu o deosebită virulenţă structurile de bază ale Statului de Drept. *"Acest contur al burgheziei apusene şi al vechililor ei, trebue dărâmat fără zăbavă şi în locul ei, pe care l-a uzurpat cu silnicie şi minciună,* scrie el, *trebue să se înalţe adevăratul Stat al Românilor în România Mare".* Era ca un vulcan plin de idei revoluţionare şi începe să colaboreze la *"CUVÂNTUL"* editat de profesorul Nae Ionescu, alături de alte condeie prestigioase ce aveau să capete în curând rezonanţa mondială, precum ilustrul Mircea Eliade, Perpessicius, Emil Cioran şi mulţi alţii care ne-au dus faima peste hotare, îmbrăţişând din convingerile idealurilor lor naţionaliste.

Periplul lui Petre Ţuţea prin cele trei cuzente politice, i-au dat prilejul unei limpeziri a cugetului său neliniştit, ce l-a ajutat la maturitate să opteze pentru ideologia cea mai potrivită temperamentului său vulcanic şi vastului orizont filosofic ce-l situa cu mult deasupra unora ce bâjbâiua în căutarea adevărului. Pentru aceasta a plătit însă un preţ deosebit de mare, alături de cei care au aderat la *"Manifest",* suportând consecinţele ce au decurs din oprimarea la care au fost supuse elitele neamului şi cei care s'au opus într'un fel sau altul transformării României în republică sovietică, după intrarea trupelor ruseşti şi preluarea puterii de către acoliţii lor.

A fost arestat în luna Aprilie 1948 şi deportat într'un lagăr de muncă, fiind eliberat în anul 1953, după 5 ani şi supus în continuare hărţuielilor de către autorităţile comuniste instalate la Bucureşti. După numai trei ani, în anul 1956 a fost arestat din nou, primind o condamnare de 10 ani închisoare pentru *"uneltire contra ordinei sociale".* În închisoare fiind, i s'a înscenat un nou proces, fiind condamnat de data aceasta la 18 ani de muncă silnică şi degradare civică, pentru aceleaşi motive, procuratura militară declarându-se nemulţumită de prima sentinţă.

După o detenţie totală de 13 ani, este eliberat în anul 1964 din faimoasa închisoare dela Aiud împreună cu Prinţul Ghica, fiind ultimii puşi în libertate, deoarece refuzaseră semnarea unui angajament de a nu mai complota împotriva noii ordini sociale. În acea închisoare cu regim de exterminare, de unde mulţi deţinuţi politici nu s'au mai întors, greutatea lui corporală s'a redus la jumătate, dela 100 Kg., la numai 50. Suportul lui moral în toată această perioadă de prizonier de conştiinţă, a fost extraordinara putere pe care i-a dat-o credinţa şi vastul lui orizont spiritual, care îi dădea libertatea de a se descătuşa din mijlocul abjecţiei umane, rătăcind în spaţiile siderale unde a găsit resurse de supravietuire. A fost ajutat enorm şi de lectura filosofilor pe care îi studiase şi la şcoala cărora se formase, începând cu Aristotel, Platon, Descartes, Hegel, Fichte, Kant, Heidegger, Nietzsche, Leibnitz, Spengler, Spinoza şi mulţi alţii, până la cei mai moderni.

După eliberare, câţiva dintre prietenii săi mai tineri i-au facilitat publicarea dialogului *"BIOS"* şi 2 acte din piesa *Întâmplări obişnuite",* pe care însă o reprezentantă fanatică a curentului proletcultist, pe nume Magda Ursache, le-a criticat vehement, obţinând întreruperea publicării lor în continuare. Cu excepţia a 2-3 eseuri filosofice publicate cu oarecare şansă în presa strict controlată şi cenzurată de politrucii timpului, a unui portret succint al filosofului Socrate şi *"O noapte cu Brâncuşi",* Petre Ţuţea nu a mai publicat absolut nimic, cufundându-se într'o tăcere impusă de situaţia conjuncturală, în care hotărârile în acest domeniu le luau activiştii politici. În felul acesta Patrimoniul Naţional a fost lipsit de posibilitatea de exprimare a unui mare gânditor, locul lui fiind luat de pseudofilosofi ce nu acceptau decât socialismul ştiinţific şi materialismul dialectic, ce reprezentau în viziunea lor concepţia despre lume a clasei muncitoare.

Opera de o inestimabilă valoare a atâtor autori marginalizaţi din cauza convingerilor filosofice sau politice ce-i distanţau de zeloşii susţinători ai *"realismului socialist în cultură",* s'a pierdut datorită ostracizării la care au fost supuşi vreme îndelungată, patrimoniul cultural fiind păgubit de lucrări de referinţă în domeniile respective. A trebuit ca străinătatea să recunoască genialitatea unor scriitori puşi la index precum Liviu Rebreanu, Lucian Blaga, Mircea Eliade şi mulţi alţii, pentru ca blocada din jurul numelui şi operei lor să fie ridicată parţial.

Din nefericire, în cazuri precum cel al lui Petre Ţuţea, aceasta s'a petrecut prea târziu, ilustrul gânditor ne mai având timp să scoată la lumină şi să dea tiparului comoara cunoştinţelor şi filosofiei sale. A lăsat neterminat un Tratat de Antropologie Creştină ce urma să cuprindă 6 volume. Ne-au rămas din fericire dela el câteva scrisori către unii din prietenii săi, pline de substanţă şi interviurile pe care le-a acordat în cei 2 ani cât a mai trăit după Revoluţia din Decembrie, care l-a redescoperit, găsindu-l plin de un optimism pe care numai credinţa ţi-l poate da.

Într'o scrisoare către Emil Cioran scria: *"...Îndrăznelile mele sunt mărginite de credinţa de care nu mă pot detaşa. Mă mişc între Dumnezeu şi neamul din care fac parte".* A fost un mare Român şi a dispreţuit din toată fibra lui comunismul. Într'un dialog cu Sorin Dumitrescu, mărturisea: *"Toate forţele de stânga violează cotidian ordinea naturală a lui Dumnezeu".* Şi într'unul cu Titus Ceica din August 1991, cu puţin timp înaintea trecerii în eternitate: *"Comunismul este ca un cancer social. Unde se instalează rămâne pustiu".* Din păcate, cea mai mare parte a operei sale din tinereţe a fost confiscată şi distrusă de Securitate, pentru a nu ajunge într'o zi în mâna celor dornici a cunoaşte căile Adevărului, pierzându-se pentru totdeauna.

După Revoluţia din Decembrie 1989, Petre Ţuţea devine o adevărată personalitate, este intens mediatizat în presă, la Radio şi T.V. şi îndrăgit de tinerii care l-au descoperit după atâţia ani de uitare. Din păcate, nu a avut şansa să se bucure prea multă vreme de recunoaşterea sa ca cel mai mare gânditor în viaţă, căci vârsta înaintată, la care s'au adăugat suferinţele îndurate timp de 13 ani în detenţie în regim de exterminare, i-au grăbit sfârşitul. A încetat din viaţă la data de 3 Decembrie 1991, deplin conştient, lucid şi senin, înconjurat de admiratori şi discipoli, strălucind de vervă şi înţelepciune.

O mare parte din tineretul care a suportat din plin efectul mineriadelor şi al infernului dela Măgurele, unde au fost transportaţi şi maltrataţi cu sălbăticie, ca o

Continuare în pag. 15

NAE IONESCU

Urmare din pag. 13

în ultimă analiză de spiritualitate, se pot transmite şi, deci importa. Eroare fundamentală, care s'a verificat pretutindeni ca atare". Nae Ionescu face o deosebire fundamentală între *"combustibil",* care e acceptabil, şi *"sământă",* care trebue să fie autohtonă.

Rezultatul înfrângerii acestei separări, eliminării acestei separări, între noţiunea de ***combustibil*** şi cea de ***sământă*** îl putem vedea cu toţii astăzi, în felul în care capacitatea de gândire a Românului, trăit atâta timp sub comunism, a fost alterată până la punctul că aproape nu se mai poate face distincţia dela real la presupus, între fals şi adevăr.

Ce însemnează a-l aminti pe Nae Ionescu, la 59 de ani dela moarte, aşa cum încercăm să facem noi acum? Însemnează a-l lua ca martor, de partea adevărului, pentru tot ceea ce noi am făcut în serviciul naţiunei române, şi pentru tot ceea ce înţelegem să facem de acum înainte. Martor, dar şi judecător. *"De când există omenirea* - scrie el, referindu-se la Eminescu - *a face politică însemnează a stăpâni, Stăpânirea în adevărata politică, aşa cum a înţeles-o şi propovăduit-o el* (Eminescu), *nu are însă nimic de-a face cu ambiţiile tiranului sau aplauzele mulţimilor".* A stăpâni, în concepţia politică a lui, însemna *"a te da sarcinei şi naţiei tale, a arde tot în slujba căreia te-ai plecat..."* (***Cuvorm asele***, 23 Feb., 1933)

Şi acum, pentru încheiere, să reluăm tema dela început: legăturile cititorului cu cărţile pe care le citeşte şi s'o transplantăm în articolul lui Nae Ionescu intitulat ***Virgula***, şi care e tot o parabolă. E vorba de un om, pe care Nae Ionescu îl stimează şi căruia îi condivide ideile. Dar nu-i poate însă urmări decât cu greu ceea ce omul spunea sau scria. Iată, textual, ce declară Nae Ionescu: *"Îl urmăream cu greu. Tema şi ideile mă interesau; dar nu puteam prinde firul argumentării. Mă dovedeam neputincios şi-mi era penibil. Aşa de penibil, încât m'am hotărît să descos tot articolul* (e vorba de ultimul articol al omului), *frază, cu frază. Nu a fost nevoe de prea multă muncă. Dela a doua pagină am descoperit cu surprindere că omul meu nu ştie să pună virgulele. Acestea ocupau locurile cele mai fanteziste... deci: înapoi la gramatică. Evident nu vom face din orice licean un Spinoza; cu siguranţă însă, din orice licenţiat un absolvent efectiv a cel puţin patru clase primare. Ceea ce va fi un câştig".*

Socotesc că acest articol - ***Virgula*** - are o mare însemnătate pentru noi Românii din exil (nu din *"lumea liberă"*). Gândirea şi expresia, ideea şi fapta, trebuesc încadrate într'un sistem clar şi obiectiv, care să poată rezista oricărei încercări de diluare a activităţii noastre, în slujba sarcinei căreia neam supus. Un sistem, în alte cuvinte, prin care să se precizeze tot adevărul esenţial şi permanent. Să ardem de vii, cum scrie Nae Ionescu, pentru înstăpânirea adevărului. Şi pentru autenticitatea creştină, ortodoxă şi greco-catolică, a neamului nostru. Pentrucă *"extra ecclesiam nula salus".* Cât priveşte dimensiunea fizico-biologică a vieţii noastre în timp, definiţia ei ne-a dat-o cu smerenie acum peste două mii de ani, poetul originei noastre latine, Horaţiu. Prietenului care i-se lăuda cu multele lui avuţii şi posibilităţi, poetul i-a dat răspunsul pe care l-ar da şi astăzi orice ţăran înţelept: *"prieten drag, nu poţi să mănânci mai mult ca mine".* Dar când a fost vorba de dimensiunea minţii şi a sufletului, acelaşi Horaţiu a explodat cu ardoare, scandând o altă realitate, anticipând, s'ar putea afirma, pe Nae Ionescu: *"Exegi monumentum aere perennius".*

Nicolae ILIESCU

ATENŢIE LA MIREASMA DE... MIGDALE AMARE!

Dan Emilian ROŞCA

Sunt unul din cei onoraţi a primi cu regularitate *"Cuvântul Românesc"*, o publicaţie veterană a Exilului. Cred că anul viitor va împlini un sfert de veac, ceea ce nu e puţin lucru, deoarece a apărut şi apare doar datorită - mă refer la aspectul financiar, bineînţeles - renunţării la o parte din relativa bunăstare a câtorva Români; Români care, siliţi a se deştăra (datorită ameninţărilor când antonesciene, când comuniste), nu lesnicios şi-au încropit o brumă de avut. În rest, *UN MARE REST*: un ardent patriotism şi un vis neîntrerupt în care apare o Românie liberă şi crescătoare în Spirit.

Multe articole din această publicaţie sunt excelente, dar unele m'au mâhnit. De ce? Am întâlnit uneori, de exemplu, pomeniţi sau citaţi Vadimul sau Funarul în sens... pozitiv. Nu i-am bănuit de parşivenie pe semnatarii acestor articole, cred mai degrabă că a lor componentă sufletească e copleşită de candoare. Parşiv e Corneliu Vadim Tudor. Acum câţiva ani, în maculatura lui şovino-comunistă, pre nume *"România Mare"*, Veceteul i-a adus un elogiu lui... Corneliu Zelea Codreanu. Cred că de-ar mai fi trăit Căpitanul - când spun *"trăit"*, mă refer acum la sensul obişnuit, mundan al verbului *"a trăi"*, nu la cel duhovnicesc - şi ar fi citit acest elogiu, probabil că s'ar fi întrebat cu îndreptăţită îngrijorare: oare unde am greşit că am ajuns de lauda acestui individ?

Nu spun Sfintele Scrieri că, de cele mai multe ori, diavolul i se înfăţişează omului ca un (şi drept un) înger al Luminii? Să nu cădem în ispită. Paracelsus spunea că RĂUL NU ESTE ALTCEVA DECÂT BINELE PERVERTIT. Demagogi abili, vadimacii, funarioţii şi verdeţii ştiu să profite de zonele de deşert tranzitate de România. Atunci, ei le oferă însetaţilor băuturi scumpe, în cupe de preţ. Şi s'ar putea ca, prea tulburaţi fiind din cauza copleşitoarelor griji de fiecare zi, să nu simţim mirosul de (atenţie!) ***migdale amare***.

DOAMNE AJUTĂ-NE!

"A merge fără credinţă nu putem, deoarce nouă, credinţa ne-a dat tot avântul în luptă" C.Z.C.

Ca întotdeauna în clipele de restrişte ale tulburatei noastre existenţe naţionale în luptă cu forţele diabolice ale răului, ne îndreptăm cu credinţă gândul spre Dumnezeu şi Biserică, spre icoană, post şi rugăciune.

Români de pretudindeni, ţara noastră este ameninţată de cavalerii apocalipsei internaţionale, România este pe punctul de a fi ştearsă din istorie. Suntem în impas. A sosit momentul să ne unim măcar acum în rugăciune; numai rugăciunea ne mai poate aduce salvare. Dumnezeu nu a abandonat niciodată poporul nostru, scoţându-l la liman, trimiţându-i oameni de care a avut nevoie pentru a-l face să renască din propria-i cenuşă.

Împreună, solidari, uniţi prin credinţă, să rugăm pe Bunul Dumnezeu să ne lumineze calea pe care o avem de urmat.

Toţi creştinii să închinăm cu smerenie o săptămână de post şi rugăciune colectivă. O săptămână care să se încheie în Sâmbăta dinaintea Floriilor iar rugăciunea să înceapă tot în acea Sâmbătă la ora 14.00.

În această zi, creştini din ţară cât şi cei de pe întreg mapamondul, să ne rugăm fierbinte din inimile şi sufletele noastre îndurerate, iar Dumnezeu care este mare şi îndurător ne va asculta şi ne va ajuta.

Ridicăm această rugăciune pentru salvarea ţării noastre de tot răul în care este cufundată, cât şi pentru odihna tuturor martirilor care s'au jertfit pentru ea.

Fie ca Învierea Domnului Nostru Iisus Hristos să aducă şi învierea ţării noastre la o viaţă mai bună.

Adresăm acest apel de rugăciune la un timp determinat tuturor parohiilor din SUA, Canada, din România şi din celelalte ţări unde Românii sunt împrăştiaţi, pentru ca prin rugăciunea comună, mila lui Dumnezeu să coboare peste poporul român. Dumnezeu să ne ajute. Amin!

PETRE ŢUŢEA

Urmare din pag. 14

reacţie de revoltă impotriva regimului cripto-comunist ce deturnase Revoluţia ucigându-le speranţele, l-au luat de model pentru activitatea lor politică. Era perioada în care se întemeiau fel de fel de organizaţii şi partide şi se căutau repere morale pentru susţinerea rezistenţei împotriva celor care, la adăpostul loviturii de Stat au închis orizontul libertăţii de gândire a tineretului. Petre Ţuţea a fost considerat de ei un exemplu de urmat, deoarece dragostea-i nemărginită pentru Neam şi Ţară le cucerise inimile lor entuziaste şi romantice.

Legendarul lider al acelui fenomen care a fost Piaţa Universităţii, Marian Munteanu, scria la numai câteva zile după moartea marelui gânditor care i-a fost mentor spiritual: - *"Exemplul excepţional al omului care a fost Petre Ţuţea, va rămâne ca un punct de maximă strălucire într'o constelaţie exemplară a spiritualităţii româneşti. Rolul şi rostul prezenţei lui Petre Ţuţea în viaţa Naţiunii Române vor fi lămurite deplin, abia după ce timpul va permite contemplarea statuii sale reale, în toate dimensiunile ei"*.

G. GEORGESCU

$11.5 billion more is a real shot in the arm for our healthcare system.

Healthcare is Canadians' most cherished program. That's why over the next five years, we're committing an additional $11.5 billion to healthcare.

This investment will provide the provincial and territorial governments with substantially more money to deal with critical healthcare concerns, such as emergency room delays and waiting lists for surgery. At the same time, we're investing $1.4 billion into other health priorities like prevention and research for new treatments and cures.

Canadians deserve a healthcare system they can depend on. We know there's still a lot of work to do, but we're committed to getting the job done, no matter what it takes.

Budget '99

A STRONG BEGINNING TO A LONG TERM PLAN

For more information about the 1999 Budget or on other Government of Canada programs and services call 1 800 O-CANADA (1 800 622-6232) TTY: 1 800 465-7735 or visit our Web site at www.canada.gc.ca

Canada

BASARABIA SI BUCOVINA

Blestemaţi să fie acei care dintr'o ţară au făcut şi mai fac două!

BASARABIA 1918 - 1999

ROMÂNIA ESTE UNA SINGURĂ ŞI INDIVIZIBILĂ

Românii de peste Prut se adresează Românilor din Regat. Către aceştia din urmă se îndreaptă în aceste vremuri de mare frământare privirile neamului românesc din Basarabia.

Peste două milioane de Români aşteaptă dincolo, de Prut cuvântul liberator al Românilor de dincoace de Prut. Români prin sânge şi tradiţii, Români prin amintiri şi aspiraţii, Români prin trecutul comun ca şi prin viitorul pe care tot comun îl vroesc, Românii basarabeni, ţin de a lor datorie să-şi spună cu glas tare cuvântul şi dorul.

Am fost şi vrem să fim Români !

Soarta vitregă şi brutalitatea muscălească ne-au răpit dela sânul patriei mame. Dar nici vitregia soartei, nici brutalitatea regimului rusesc n'au putut smulge din noi nici amintirile unui trecut de glorie şi libertate românească, nici dorul realipirii de România. Aceasta vroim s'o spunem fraţilor noştri din Regatul liber al României:

Voi nu aveţi dreptul de a nu ne asculta.

Datori sunteţi să ne ascultaţi.

Nu este şi nu poate fi Român acela, care cu inimă uşoară jertfeşte fiinţa românească a peste două milioane de Români subjugaţi...

Zamfir ARBORE

Dumnezeu ne-a ajutat să trăim şi noi clipele mari şi sfinte de astăzi. Neamul românesc, singurul moştenitor al Răsăritului împărăţiei romane, s'a zbătut aproape o mie de ani în ghearele morţii. L-au scăpat nădejdea în Dumnezeu, credinţa în menirea înaltă ce avea pe lume şi vitejia copiilor lui. Acum vine răsplata. Răsplata îndreptăţită pentru suferinţele şi luptele lui din trecut, răsplata cuvenită miilor de ofiţeri şi zecilor de mii de soldaţi care au înfruntat moartea dela Turtucaia până la Mărăşeşti, dar atât de strălucită faţă de micimea noastră a celor rămaşi, încât nu se poate să nu ne întrebăm dacă suntem cu adevărat vrednici de ea şi dacă vom putea purta greutatea clipelor înălţătoare de astăzi.

Când se apropie zilele sfinte ale bisericii, creştinul îşi pregăteşte sufletul, curăţindu-şi-l de păcate şi pocăindu-se. Tot aşa la apropierea zilelor sfinte ale neamului, trebue să ne pregătim sufletul, ca să-l facem vrednic de ele. Prăznuirea zilei mari, când Dumnezeu va da deslegare unui vis de veacuri, liniştind în morminte sufletul atâtor martiri şi viteji, trebue să ne găsească curaţi, mai puţin lacomi, mai puţin răi şi pizmaşi, mai puţin făţarnici, mai muncitori, mai închinaţi idealurilor naţionale şi umanitare, mai închinaţi datoriei.

În mijlocul Chişinăului, împrejurată de o grădină vastă, se înalţă o biserică mare, albă, cu un turn aurit. Este *"soborul"* sau catedrala. Valuri de lume se îndreaptă spre ea. E ziua de 21 Octombrie, ziua deschiderii *"Sfatului Ţării"* Basarabiei, ziua autonomiei. Românii, care nu mai sfârşeau până acum mirându-se de ce în catedrala Basarabiei se slujeşte mereu ruseşte, ardeau de nerăbdare să audă şi slujbă românească. Am auzit-o în adevăr, crezând cu greu ochilor şi urechilor. Românii de dincoace de Prut au fost mişcaţi adânc; dar parcă şi mai adânc erau mişcaţi Basarabenii, dintre care unii acum întâia oară în viaţă auzeau cuvântul lui Dumnezeu în limba părintească. Va rămâne neuitat preotul Andronic, care a rostit predica zilei. Mai mult bătrân decât tânăr, mai mult alb decât cărunt, cu faţa smerită şi cu glasul blând, într'o moldoveneasă dulce şi veche, ca a cazaniilor lui Varlaam din vremea lui Vasile Lupu al Moldovei, preotul a picurat în sufletele credinţa în dreptul Basarabenilor de a se conduce singuri şi nădejdea în zile şi mai bune.

Gimnaziul Nr.3 fusese rechiziţionat pentru şedinţele Sfatului Ţării. O clădire măreaţă, albă, în mijlocul unei grădini întinse, la marginea de Miazăzi a Chişinăului, pe dealul care stăpâneşte de o parte Chişinăul întreg; şi de alta, toată valea roditoare şi înverzită a Buicanilor.

Când intri, ai în faţă două scări de marmură: una pe dreapta, alta pe stânga. Amândouă te duc în etajul de jos. Acolo era garderoba, bufetul şi cancelaria. La al doilea etaj te sui pe o altă scară de marmură. Acolo, ca şi jos, clădirea, pe lângă partea centrală, are două aripi. În partea centrală se găseşte sala de festivităţi a gimnaziului, o sală destul de încăpătoare, cu o vedere frumoasă spre valea Buicanilor. Partea din faţă a aripei drepte a gimnaziului e formată dintr'un elegant şi aurit paraclis, unde elevii îşi făceau rugăciunile.

Se aflase că şedinţa cea mare se va ţine la orele 3 p.m. Se tipăriseră şi bilete de intrare. Cei fără bilet se opreau la poartă şi aşteptau. Încetul cu încetul aceştia au întrecut cu mult pe cei dinăuntru, ocupând toată strada şi locul liber din faţa Sfatului Ţării. Şedinţa se deschide la orele 5 p.m. Cu toată grija de a se deosebi băncile deputaţilor de ale publicului, amestecul se produce, fiindcă deputaţii moldoveni sunt bucuroşi de oaspeţi.

Prezidează Ion Inculeţ. Intrarea D-lui Al. Marghiloman şi a însoţitorilor săi dă loc la o manifestaţie entuziastă. Prezidiul anunţă că primul ministru al României are să faca o comunicare. Acesta spune:

"Problema mare şi sfântă a reîntregirii Basarabiei în sânul patriei mume, care a călăuzit toate actele unui partid politic din România, s'a pus în toată lumina în clipa în care prin energia, prin munca şi prin curajul D-voastră s'a proclamat neatârnarea Basarabiei.

In ceasul când tânărul stat a cerut ajutorul României, adevărul a răsărit în plină strălucire, căci a fost ca strigătul pruncului care în faţa primejdiei îşi cheamă în ajutor pe mama lui. Toate clasele sociale, toate partidele au râvnit spre ţinta care o arăta vocea sângelui. Astfel astăzi suntem în clipa de a culege roadele muncii D-voastră patriotice pentru mărirea întregului nostru neam.

În urma negociaţiunilor dela Bucureşti, simţind până la ce punct nu este chezăşuită integritatea Basarabiei, am venit aici în mijlocul D-voastră. Din convorbirile avute cu diferite fracţiuni şi partide, fie direct, fie prin reprezentanţii mei, am putut să-mi dau seama de cerinţele vremii şi de concesiunile ce trebue făcute obiceiurilor locului, moravurilor, libertăţilor şi drepturilor câştigate de D-voastră şi care nu sunt în contrazicere cu interesele unei Românii Mari şi unite".

...După ce vorbesc reprezentanţii tuturor grupurilor politice se începe votarea. Rezultatul: 86 voturi pentru, 36 abţineri, 3 voturi contra, 13 deputaţi absenţi.

Primul ministru intră din nou în sală şi în mijlocul unei bucurii generale şi fără margini rosteşte următoarele:

"Domnilor deputaţi, În numele poporului român şi în numele Regelui României, cu mândrie iau act de declaraţia D-voastră pentru unire şi declar că Basarabia este de acum unită pe vecie cu România una şi nedespărţită.

În aceste clipe neuitate, să ne închinăm în faţa geniului rasei noastre, care, după o despărţire de un veac întreg, găseşte singur calea firească, care să-l ducă la mântuire, calea firească arătată de istorie.

Să ne închinăm înaintea conducătorilor acestei ţări, care fără gând de mărire, din conducători ai unei ţări s'au făcut slujitori modeşti ai neamului lor.

"Am luat act de declaraţia D-voastră şi în numele guvernului declar că o primesc.

"Traiască România una şi nedespărţită".

Petre V. HANEŞ

Scrisoare deschisă adresată Parlamentului dela Chişinău

Doamnelor şi Domnilor Deputaţi,

Ne adresăm Domniilor Voastre în numele *"Pro Basarabiei şi Bucovinei"*, cu sediul la Paris şi cu peste 100.000 de aderenţi în 25 de ţări.

O Asociaţie Mondială, deci, care, conform platformei sale program, ţine de ani de zile la suprafaţă problema Reîntregirii Neamului Românesc în fruntariile sale istorice dintre Nistru, Tisa, Dunăre şi Marea Neagră.

Face acest lucru din considerentul că Basarabia, ca de altfel şi Nordul Bucovinei, plus Ţinutul Herţei Dorohoiului, este trup din trupul României rupt cu forţa armată sovietică, iar polulaţia ei - frântură de neam dezbinat.

Oricare ar fi obiecţiile pe care, eventual, aţi putea să ni le faceţi, un lucru rămâne cert: părinţii, copiii şi fraţii nu se aleg! Ei sunt aşa cum îi dă Dumnezeu!

Dovadă poate fi şi reunirea Germaniei din a cărei cauză propriu zis, plus *"dărnicia"* anglo-americană faţă de Moscova, România rămâne sfârtecată şi până în ziua de azi.

Nu pretindem că pe malul Dâmboviţei, spre deosebire de cel al Bâcului, curge lapte cu maluri de unt. Totuşi, în România salariile, după puterea lor de cumpărare, sunt de câteva ori mai ridicate decât între Prut şi Nistru. Mai ridicate şi se plătesc regulat. În România şi protecţia socială este incomparabil mai bine pusă la punct decât în Basarabia.

Şi în afara hotarelor Republica Moldova, pe care *"Pro Basarabia şi Bucovina"* nu o recunoaşte ca stat, este săracă lipită pământului. Îi avem în vedere pe bieţii ambasadori ai Chişinăului care, cum e cazul celui dela Paris, stau luni în şir fără salarii (!) fără secretare (!), fără bani de corespondenţă (!), fără maşini la dispoziţie etc (!)... Iar mai presus de toate, fără mesaje de stat ca atare, fie ele politice, economice sau culturale... Şi asta în timp ce la Paris sau Viena, să zicem, există ambasade române cu personal adecvat şi înzestrări conform uzanţelor moderne.

Singura ieşire din situaţia politică şi economică grea în care se află Basarabia este revenirea ei la România.

Înţelegem: e foarte bine să fii deputat, ministru, şef de partid, şef de guvern, şef de stat etc. Toate astea însă sunt posibile şi suportabile pentru contribuabili doar într'un stat cu adevărat potenţial economico-financiar.

Doamnelor şi Domnilor Deputaţi,

Nu aveţi dreptul moral să întoarceţi la infinit spatele Istoriei celei adevărate... E timpul să intraţi în Ea pe uşa cea mare. Aşa cum au făcut-o un Buzdugan, un Halipa, un Stere, un Nistor, un Averescu, un Flondor, un Maniu, un Mihalache, un Marghiloman etc.

Nu vă lăsaţi ademeniţi de Actul Final dela Helsinki cu pretinsa lui inviolabilitate a graniţelor de după cel de-al Doilea Război Mondial. Cu atât mai mult că un protocol adiţional al acestui Act prevede rezolvarea pe cale paşnică a unor litigii teritoriale dintre state. Deşi în cazul Basarabiei şi Nordului Bucovinei nu e vorba de litigii ci de teritorii româneşti ocupate de Sovietici în urma pactului Ribbentrop-Molotov, astăzi nul şi neavenit. Prin urmare, nule şi neavenite trebue să devină şi dezastruoasele lui consecinţe.

Dumneavoastră sunteţi cei care, urmând exemplul Divanurilor Ad-hoc dela Iaşi şi Bucureşti din 1859, puteţi pune capăt existenţei paradoxale a două state româneşti fără a se apela la referendumuri. Că doar la 1940 şi 1944 nimeni nu i-a întrebat pe basarabeni, şi nici pe bucovineni, dacă vor sau nu să se unească cu Uniunea Sovietică.

Dorim să adresăm un cuvânt aparte deputaţilor de limbă rusă. *Gospoda!* N'are de ce să vă fie frică de ţara a cărei parte componentă este şi Basarabia. România a fost şi rămâne una dintre cele mai democratice ţări europene. Ne-o dovedeşte fie şi faptul că, după 1917, Ţara Românească i-a primit fără rezerve pe toţi Ucrainenii şi Kuşii care au fugit de bolşevism. I-a primit în mod civilizat, i-a încălzit, le-a dat casă, masă, slujbe plătite fără discriminare, pensii etc.

Dacă, eventual, unii dintre Dumneavoastră nu scrieţi şi nu vorbiţi curent limba română, vina nu este a Dvs. ci a regimului sovietic şovin. O limbă poate fi învăţată la orice vârstă. Iar o limbă în plus este şi o viaţă de om în plus.

În România trăiesc *"în pace şi onor"* peste un milion de Unguri, Turci, Ţigani, Evrei şi, din câte ştim, rar cineva doreşte să se mute cu traiul în altă parte a lumii.

Cât despre Transnistria, ea nu este pământ românesc. Geopolitic ea nu are nimic comun cu ţinutul dintre Prut şi Nistru şi, logic de ce să fie făcută, artificial, piedică în calea revenirii Basarabiei la România.

Pentru Românii de dincolo de Nistru unde au fost colonizaţi de ţarism pe la 1792 şi care, eventual, ar dori să se mute dincoace, există posibilitatea schimbului de populaţii.

Să fie oare Vladimir Jirinovschi mai puţin rus decât rusofonii dela Chişinău sau din provincie când se întreabă: *"În fond, ce e Moldova? E o provincie care aparţine României, aşa cum Crimeea, în fond, este teritoriu rusesc... Sunt de părere,* continuă Jirinovschi, *că Moldova trebue împărţită între România şi Rusia: Tiraspolul Rusiei, Chişinăul cu Basarabia şi Cernăuţiul - României".*

Doamnelor şi Domnilor Deputaţi,

În lupta sa de 25 de ani pentru revenirea Basarabiei, Nordului Bucovinei, Herţei şi Insulei Şerpilor la România, *"Pro Basarabia şi Bucovina"* n'a chemat pe nimeni la arme pe Prut.

Rezolvarea problemei Reîntregirii teritoriale a Românie o vedem numai pe cale diplomatică şi parlamentară.

O cale ce ar putea fi aleasă şi de Domniile Voastre pentru readucerea la matcă a Nordului şi Sudului Basarabiei, fiind ferm convinşi că nimeni n'ar avea de pierdut ci numai de câştigat de pe urma regăsirii naţionale a fraţilor de pe cele două maluri ale Prutului.

În consecinţă, vă implorăm, Doamnelor şi Domnilor Parlamentari basarabeni, să urmaţi pilda Sfatului Ţării din 27 Martie 1918, pe cea a Germaniei din Octombrie 1989 şi Neamul Românesc vă va înscrie în Cartea de Aur a veşniciei sale.

Aşa să ne ajute Dumnezeu !

Paris-Bucureşti
De ziua Unirii Principatelor Române
24 Ianuarie 1999

Nicolae LUPAN
Animator-Fondator al "Pro Basarabiei şi Bucovinei" Mondiale

Dimitrie PARDĂU
Purtător de Cuvânt pentru România al "Pro Bsarabiei şi Bucovinei" Mondiale

DE VORBĂ CU PAN HALIPPA, DESPRE BASARABIA

Sergiu GROSSU

Acest interviu a fost realizat pe data de 7 Martie 1969; respectiv cu patru săptămâni înainte de plecarea noastră definitivă - a mea şi a soţiei mele - din ţară. Când l-am intervievat, Domnul Halippa avea 86 de ani. Astăzi nu mai este în viaţă, trecând la Domnul în ziua de 30 Aprilie 1979.

El s'a născut la 1 August 1883, în comuna Cubolta din Basarabia, care este şi comuna mea natală. Cred că nu mai este cazul să vă prezint personalitatea celui care a luptat, din fragedă tinereţe, pentru ridicarea politică, economică şi culturală a Basarabiei. I-am fost un colaborator foarte apropiat pe tărâm literar, publicând poezii, articole şi cronică în revista "Viaţa Basarabiei", înfiinţată de el, la Chişinău. Fiind în aceeaşi comună şi având preocupări apropiate în ceea ce priveşte soarta şi viitorul provinciei dintre Prut şi Nistru, Domnul Halippa vedea în mine un continuator de nădejde al activităţii sale pusă în slujba Basarabiei. "Sergiu Grossu (îi scria el lui Anton Crihan, stabilit în Statele Unite) este un Român basarabean, care ne face cinste. Are darul scrisului şi al vorbirii; şi cum cauza noastră trebue susţinută şi de aici înainte, noi avem tot interesul să-l ştim angajat..."

Păstrez în arhiva mea câteva scrisori foarte interesante, pe care ni le-a adresat în anii care s'au scurs dela plecarea noastră în Franţa, rugându-ne să nu dăm uitării locurile copilăriei şi provincia care ne-a odrăslit pe amândoi. Socotesc că interviul reprezintă un document istoric excepţional, fiind vorba de o figură fruntaşă a vieţii politice dintre cele două războaie, membru marcant al Partidului Naţional Ţărănesc şi colaborator intim al lui Iuliu Maniu. Pentru rolul pe care l-a jucat în Sfatul Ţării, Pan Halippa a fost arestat în primăvara anului 1950 şi extrădat în Uniunea Sovietică, la Chişinău, unde a fost judecat şi condamnat la cinci ani de lagăr. La expirarea pedepsei, a fost adus în România, unde a mai stat un an de zile la închisoarea din Sighet, condiţiile grele de detenţie distrugându-l trupeşte, cu toată robusteţea cu care l-a înzestrat Dumnezeu. S'a întors acasă într'un hal fără de hal. Când l-am vizitat în subsolul în care familia sa a fost obligată să trăiască (locuinţa sa din strada A. Donici fiind rechiziţionată de către statul comunist), Domnul Halippa avea memoria atât de slăbită, încât mă confunda cu fratele meu, Nicolae. În pofida tuturor încercărilor grele prin care a trecut, Pan Halippa a putut atinge frumoasa vârstă de 96 de ani, fără să se ruşineze de "urma paşilor din vale", despre care scrie profetul Ieremia. Deoarece în urma sa stă - măreaţă şi pilduitoare - o viaţă de luptă şi de demnitate luminoasă".

Sergiu Grossu: Domnule Halippa, astăzi 7 Martie 1969, îmi permit să vă iau un mic interviu neoficial, în calitate de consătean şi de fost colaborator al revistei *Viaţa Basarabiei*, interviu în care să se poată vedea întreaga Dvs. activitate culturală şi politică, pusă în slujba provinciei dintre Prut şi Nistru. Doresc ca aceste câteva cuvinte, pe care le veţi rosti, să rămână întipărite, pentru ca generaţiile viitoare să poată auzi, odată, vocea aceluia care, pe drept cuvânt, a fost tribunul Basarabiei noastre. Ce puteţi să spuneţi despre locurile copilăriei Dvs.?

Pan Halippa: Cubolta noastră - satul în care ne-am născut şi eu şi dumneata - este un sat moldovenesc ca atâtea sute şi sute de sate din Basarabia. El este aşezat pe un mal şi altul al râuşorului Cubolta, care a fost zăgăzuit de un iaz şi a format un lac foarte frumos, unde noi, în copilărie, am trăit cele mai fericite vremuri: ne scăldam, ne hârjoneam, prindeam peşte şi raci. Şi aceasta este cea mai puternică impresie care mi-a rămas şi mie şi, probabil, şi dumitale, în veci.

S.G.: Unde v'aţi făcut studiile secundare şi universitare?

P.H.: Şcoala am început-o chiar în Cubolta. Învăţătorul meu a fost Gheorghe Bârcă, care ne învăţa în limba rusească, pentrucă pe vremea aceea limba românească nu era admisă nici în şcoală, nici în biserică, nici în administraţie, nici în justiţie. Tata m'a dat la învăţătură cu gândul ca eu să ajung odată, ce vroise el în tinereţea lui - adică să ajung preot; şi de aceea, după ce am terminat şcoala din Cubolta, m'a dus la Edineţ. Edineţul avea o şcoală spirituală de 4 clase. Eu, însă, n'am reuşit în prima clasă, pentrucă nu ştiam bine ruseşte şi am fost admis numai în clasa preparatoare. După aceea, însă, am mers cu învăţătura destul de bine şi am absolvit cele patru clase. De acolo, tata m'a trimis la Chişinău, unde trebuia să studiez ştiinţele teologice, pentru ca să ajung preot. Chişinăul m'a impresionat adânc, pentrucă era un oraş aşa de mare cum nu văzusem până atunci. M'am deprins cu dânsul trăind aici şase ani, cât a durat învăţătura la seminar. Am avut ca profesori tot Ruşi; dar, printre dânşii, mai erau şi doi-trei moldoveni, care aveau conştiinţă molodovenească. Am fost bucuros să am atenţia şi prietenia lor. Însă cel care m'a influenţat mai mult a fost fratele meu, care era subinspector la acel seminar şi se ocupa, pe lângă serviciul lui şcolar, cu cercetarea documentelor din trecutul moldovenesc al Provinciei. Era secretarul şi conducătorul, de fapt, al Comisiei Arhivelor Statului. A publicat trei mari volume, care au fost foarte mult apreciate şi în provincia noastră, şi în Rusia, dar, mai ales, la noi aici, în România. Mi-aduc aminte cum stăteam eu în gazdă la fratele meu, cum primea el scrisori dela B.P. Haşdeu, dela N. Iorga, dela Alexandru Xenopol; şi aceştia îi cereau mereu să le trimită documentele pe care el le descoperea. Metoda fratelui meu era următoarea: se punea în legătură cu familiile boerilor vechi moldoveneşti, care posedau fel de fel de acte de domnie privind moşiile lor, dar care aveau şi caracter de organizare al Moldovei vechi. Toate lucrurile acestea fratele meu le studia şi făcea articole în volumele care apăreau sub egida Comisiei guberniale de studii istorice.

S.G.: Vă rog să-mi spuneţi, Domnule Halippa, când aţi început activitatea revoluţionară?

P.H.: Pe lângă studiile mele seminariale, am început să am contact cu tineretul din oraşul Chişinău şi din cercurile poporaniste ale norodnicilor ruşi, care erau foarte în vogă pe vremea aceea la Chişinău. Apoi aşa s'a întâmplat, că fratele meu s'a însurat, luând-o pe fata subinspectorului liceului întâi, Cumarnitchi. Cumnata mea - Valentina Gheorghievna - era aşa atentă faţă de mine, încât m'a introdus în vasta familie a ei şi a cunoştinţelor. Şi acolo, eu am găsit o mulţime de oameni, care erau cu totul de altă orientaţie decât eu, care până atunci eram şi credincios şi mă pregăteam în chip serios să ajung cândva preot. Dar cunoscând aceste curente de gândire politică în Rusia, mi-am dat seama că e mult mai important să te preocupe aceste probleme, decât să te duci într'un sat şi acolo să te mărgineşti la o slujbă care priveşte numai câteva sute de oameni.

S.G.: Vă rog să-mi vorbiţi puţin despre activitatea Dvs. cultural-politică legată de destinul Basarabiei.

P.H.: După ce mi-am luat hotărârea să merg la studii superioare, şi m'am dus la Drept, în Estonia, acolo am găsit curentele socialiste şi poporaniste şi mai dezvoltate decât la noi, în provincie. Şi atunci am văzut că altceva nu este de făcut decât să începem dărâmarea ţarismului şi în Rusia întreagă şi în Basarabia. Ca studenţi, noi am început să facem fel de fel de manifestaţiuni revoluţionare, încât am ajuns să influenţăm acele evenimente care au dus la prima revoluţie rusească din 1905. Eu, personal, am participat şi la greve studenţeşti şi la manifestaţiuni de altă natură, încât am reuşit să fiu şi arestat şi ţinut la închisoare, unde mi-am desăvârşit învăţăturile mele revoluţionare. Înainte de aceasta, am fost exclus dela universitate şi mi s'a fixat o viaţă anume în Basarabia, la originea mea. Pentrucă nu au găsit motive legale ca să mă condamne, mi-au dat numai domiciliu forţat.

S.G.: În perioada războiului mondial, când a avut loc actul unirii, Dvs. aţi jucat un rol primordial. Referiţi-vă, în câteva cuvinte, la Sfatul Ţării şi la unirea Basarabiei cu patria-mamă.

P.H.: Înainte de a merge cu povestirea despre Sfatul Ţării, voi spune că noi a trebuit să avem mai întâi o activitate pregătitoare. Şi, în 1906, am scos la Chişinău cel dintâi ziar moldovenesc pe care l-am intitulat ***Basarabia***. Titlul acestui ziar se scria cu litere latine, iar restul ziarului era tipărit cu buchie rusească. Acest ziar a avut o mare însemnătate în viaţa politică a noastră, a Basarabiei. Deşi a existat numai zece luni şi mereu era confiscat, el a trezit o mulţime de oameni, care au început să se intereseze de problema moldovenească, românească la drept vorbind, pentrucă între moldoveni şi români nu este nici o deosebire etnografică. Cu prilejul colaborării mele la acest ziar, pe care-l conducea Emanoil (Manolache) Gavriliţă, şi unde secretar de redacţie la început a fost Pelivan, eu am fost cu ideea organizării economice şi politice a ţărănimii. Şi de pe atunci am început să agit ideea unei ligi ţărăneşti. Acesta era începutul partidului ţărănesc, pe care mai târziu l-am organizat în toată Basarabia, şi pe care l-am şi condus tot timpul, până la cedarea Basarabiei din nou către Rusia. Povestind lucrurile prin chip natural, trebue să spun că ziarul ***Basarabia*** a fost acela care i-a trezit pe Moldoveni din somnolenţa lor. Până atunci absolut nimenea din Basarabia nu vorbea în chip liber despre existenţa, aici, a unei naţiuni româneşti. Dar când noi am scos ziarul şi când am tipărit şi imnul de deşteptare a neamului - *"Deşteaptă-te Române!"* - , atunci toată lumea a înţeles că, într'adevăr, este o problemă naţională. Ceea ce a fost interesant este că socialiştii revoluţionari, în cadrul cărora eu eram înscris, au înţeles că am perfectă dreptate: înainte de a face politică socialistă, eu trebue să fac politică naţională, deşteptându-i pe Moldoveni, pentru ca ei să participe conştient la toate domeniile vieţii. Am reuşit numai într'o măsură, pentrucă ziarul, după zece luni de existenţă, a fost închis. Eu, pentru ca să nu mă lipsesc de studii universitare, nu m'am mai dus undeva, într'un oraş universitar din Rusia, ci, pur şi simplu, am trecut Prutul. Adică m'am dus la universitatea din Iaşi şi m'am înscris la istorie, literatură şi geografie. Am avut marele noroc că acolo, pe vremea aceea, rectorul universităţii era un basarabean de-al nostru, Constantin Stere, care pe vremuri, în tinereţea lui, fusese şi el un agitator pentru cauza naţională şi ajunsese ca socialist şi ca revoluţionar în Siberia. A stat în Siberia destulă vreme, mi se pare vreo 10 ani. Dar după fuga lui din Siberia, a venit în România şi a impresionat cercurile universitare şi culturale dela Iaşi, cu o vastă pregătire în problemele şi politice şi culturale, încât desăvârşindu-şi studiile, fără ca să deie şi vreo lucrare de doctorat, a fost angajat în concurs la Facultatea de Drept şi a predat dreptul constituţional. Ei bine, Stere a fost acela care, în 1906, a venit, invitat de noi, şi ne-a ajutat să scoatem primul ziar - ***Basarabia***. Totodată, el a fost acela care ne-a ajutat, pe mai mulţi să venim la studii la Iaşi şi la Bucureşti. Eu mi-am făcut studiile la Iaşi, din 1908 şi până la 1911. Profesorul meu Alexandru Xenopol îmi propunea să rămân la universitate, ca un fel de asistent, pentru ca să-mi fac o carieră ştiinţifică. Eu, însă, i-am spus: *"Nu voi face lucrul acesta, întrucât consider mult mai important să mă întorc de unde an venit, în Basarabia, şi acolo să fac ceea ce a făcut şi fratele meu Ion Halippa."* Îi mai spuneam: *"Domnule profesor, dumneata ai fost în corespondenţă cu fratele meu şi il apreciai pentru felul său de a activa în Basarabia. Ei bine, pentru acel fel al lui de-a activa pe tărâm naţional şi cultural, el a fost scos din Basarabia şi dus în Rusia, unde a ajuns mai întâi inspector şcolar pe pământul Ekaterinoslavului, pe urmă în Taurida, şi Basarabia a rămas văduvită de un om care să se ocupe de problemele acele fundamentale ale istoriei naţionale, care trebue să steie la baza acţiunilor noastre în provincia răsăriteană a Moldovei"*. Am respins, deci, propunerea profesorului meu de istorie să rămân la Iaşi şi m'am întors în Basarabia, la Chişinău, unde în 1913 am început să scot revista şi gazeta ***Cuvânt Moldovenesc***. Dacă primul ziar a existat numai zece luni, eu am reuşit să scot şi revista şi gazeta nu numai până la a doua revoluţie, dar şi după ea. Şi pe calea acestor publicaţii am reuşit să îndemn masele populare moldoveneşti la acele acţiuni politice, care au dus provincia noastră la Sfatul Ţării.

Acest Sfat al Ţării era necesar pentru motivul că trebuia angajat un vot expres al poporului pentru un act aşa de mare ca însemnătate. Moldova fusese dărâmată de Ţarul Alexandru I. Revoluţia rusească de sub Ţarul Nicolae al II-lea nu mai exista şi atunci noi, revoluţionarii basarabeni, neam gândit că cel mai bun lucru este ca să întrebuinţăm revoluţia rusească în sensul acesta: ca să readucem provincia noastră la mama ei - România. Şi pentru organizarea acestui mare lucru am hotărît înfiinţarea unui parlament al provinciei pe care l-am numit Sfatul Ţării. El trebuia să întrunească, potrivit metodelor revoluţionare, întreaga floare cetăţenească a provinciei, luată, firește, după stările şi categoriile sociale, politice şi economice. Sfatul Ţării a fost organizat în aşa fel, încât n'a rămas nici o categorie socială şi economică, care să nu-şi aibă reprezentanţii lor în acest parlament al provinciei noastre. De bună seamă, majoritatea deputaţilor nu puteau să fie decât moldoveni, pentru motivul că ei erau băştinaşii provinciei şi erau şi majoritari. Dar şi minorităţile n'au fost câtuşi de puţin neglijate, încât Sfatul Ţării, atunci când s'a deschis, a fost recunoscut absolut de toată lumea din Basarabia. Lucrul acesta are mare însemnătate pentru motivul următor: în vara anului 1917, eu fusesem ales de Congresul Ţărănesc al Basarabiei la primul Congres al Sfaturilor populare din toată Rusia, care s'a ţinut la Petrograd. Ducându-mă acolo, eu am stat de vorbă cu conducerea Statului - cu Kerenski şi cu Ministrul Miliukov, cărora le-am spus că pe noi, firește, ne interesează mersul politic al Statului. Dar, în primul rând, pe noi trebue să ne preocupe şi problema culturală a provinciei noastre. Şi spuneam: Noi nu trebue să pierdem absolut nici o zi pentru ca să ne pregătim ca anul şcolar 1917-1918 să-l facem în limba maternă a populaţiei locale. Kerenski şi Miliukov, însă, au spus că aceasta este o chestiune foarte gravă şi că nu pot acorda atenţie multă unor probleme care nu sunt într'o glăsuire cu marea problemă a mersului războiului. Le-am atras atenţia că una cu alta se împacă foarte bine. Noi pe frontul român avem atâtea trupe şi ruseţti şi de moldoveni, şi de ce, adicătelea, n'am putea colabora cu România şi din punct de vedere cultural. Am spus aşa: *"De ce, adicătelea, noi să pierdem lunile de vară şi să nu aducem profesori şi învăţători, care să-i prepare pe ai noştri în chestiunile şcolare"*. Pe de altă parte spuneam: *"Dacă am începe să facem numai manuale şcolare, nouă ne-ar trebui, cel puţin, un an întreg. Pe când noi, dacă vrem să începem anul şcolar în limba maternă, de ce să nu ne împrumutăm cu manuale deja gata, pe care le putem găsi la Iaşi"?* Şi Kerenski şi Miliukov s'au împotrivit. Atunci eu le-am spus că eu nu mă împac cu acest punct de vedere al lor şi voi sta de vorbă cu Troţki. El era un basaraben de-al nostru, dela Teleneşti, şi mi-a spus aşa: *"Domnule, nu-ţi pierde timpul cu proştii aceştia. Ei nu înţeleg că îşi au ultimele zile de existenţă şi de conducere a Statului". "Bine, bine, dumneata aşa spui, dar eu aşi vrea, vasăzică, ca dumneata să iei şi angajamentul că nu te vei împotrivi când vei ajunge la putere"*. Troţki m'a condus la Lenin, după ce m'am înţeles nu numai cu angajamentul său de secretar al partidului, ci am şi cuvântul preşedintelui, V.I. Lenin. Şi când i-am spus eu lui Lenin problema noastră, el a dat un răspuns care m'a satisfăcut complet. El a spus aşa: *"Procedaţi cum vă dictează conştiinţa naţională şi interesul politic. Dar faceţi-o prin Sfatul Ţării al vostru, care să angajeze tot poporul provinciei voastre."* Noi aşa am şi procedat. Congresul militar s'a adresat absolut tuturor categoriilor sociale, naţionale şi economice, şi toţi şi-au prezentat delegaţii şi deputaţii lor în Sfatul Ţării, încât acest Sfat al Ţării, cu o unanimitate de voturi, a şi ales un preşedinte. Primul preşedinte a fost Nicolae Alexandri, fostul meu prieten şi colaborator la ***Cuvântul moldovenesc***. Ca preşedinte activ a fost ales, iarăşi cu unanimitate de voturi Ion Inculeţ. Eu, cu aceeaşi unanimitate de voturi, am fost ales vice-preşedinte al Sfatului Ţării, iar Ion Buzdugan a fost ales secretarul general, încât Sfatul Ţării a pornit ca un adevărat parlament, reprezentând toată provincia. Situaţia era foarte grea, pentru motivul că masele populare, fiind învecinate cu frontul, duceau lipsuri din cauza anului secetos şi, pe de altă parte, mulţi din front, plecând spre casa lor, făceau dezordine. Sfatul Ţării a fost nevoit, la un moment dat, să ia măsuri pentru paza acestui dos al frontului, a depozitelor, a căilor de comunicaţie.

Şi când am văzut că noi, cu propriile noastre puteri, nu putem face faţă, pentrucă organizaţia noastră militară era destul de primitivă, noi, iarăşi, cu votul unanim al Sfatului Ţării, am ajuns la ideea să apelăm la conducerea frontului ruso-român din Iaşi. Ne-am adresat guvernului român şi generalului Şcerbaciev, care, la rândul său, a pus

Continuare în pag. 19

FARA ARMÂNEASCĂ

"ROMÂNII DELA SUD DE DUNĂRE"

Documente, Bucureşti 1997

——Stelian BREZEANU - Gheorghe ZBUCHEA——

Urmare din numărul trecut

Putem, aşa-dar, conchide, în lumina dovezilor de care dispunem, că Vlahii balcanici şi-au păstrat identitatea în evul mediu, chiar dacă vârfuri ale lor s'au integrat şi apoi asimilat lumii bizantine şi sud-slave. Trebue, totodată, să admitem că expansiunea otomană, acolo unde ea a dislocat masele de Vlahi din habitatul lor străvechi, a grăbit procesul disoluţiei structurilor lor tradiţionale şi a pregătit terenul asimilării lor lente în secolele următoare. Acest fapt ar explica şi contrastul ce apare între ritmul asimilării Vlahilor din Vest, mai afectaţi de cucerirea Porţii, şi cel al absorbirii Vlahilor din Sud, care şi-au păstrat în bună măsură habitatul şi structurile tradiţionale în condiţiile evenimentelor din Balcani, din secolele XIV -XV.

2. Cucerirea otomană a Balcanilor nu a adus schimbări esenţiale în modul de viaţă al Vlahilor. Otomanii, acolo unde nu au întâmpinat rezistenţă, au luat în stăpânire teritoriile balcanice în temeiul unor acorduri cu comunităţile urbane şi provinciale, care le garantau sau chiar le extindeau vechile privilegii. A fost şi cazul teritoriilor populate de Vlahi. Dacă în privinţa Macedoniei nu deţinem informaţii, în cazul Thessaliei e aproape sigur că sultanul Murad II a garantat locuitorilor importante privilegii. Acest fapt ar explica prezenţa unui detaşament de Vlahi thessalioţi în armata fiului său, Mehmed II, la cucerirea Constantinopolului. În cazul Serbiei, Bosniei şi Hertzegovinei s'au păstrat tratatele care asigură cuceritorilor vechile lor autonomii. Toate aceste privilegii garantau Vlahilor, în schimbul unor obligaţii fiscale şi militare, largi autonomii în continuarea vechii lor *"legi vlahe" (jus Valachicum, Zakon Vlahon).* Obligaţiile fiscale, în natură şi în bani, erau aproape aceleaşi cu cele prezente şi în diplomele suveranilor sârbi. Ele au rămas în vigoare până în veacul al XIX-lea, când erau vărsate mamei sultanului. Sarcinile militare cuprindeau obligaţia comunităţilor vlahe de a da un număr de *palikares,* vechii *voynuci* din diplomele slave, pentru a servi în trupele otomane. Loturile palikarilor, ce apar în documentele otomane sub denumirea slavă bastina, erau asimilate timarului şi deci transmisibile din tată în fiu, odată cu obligaţiile lor militare. Dar veacul al XII-lea aduce, în condiţiile crizei militare şi politice a Porţii, un declin al statutului palikarilor şi, implicit, o scădere a puterii de atracţie pentru Vlahii sud-dunăreni.

De cealaltă parte, în Croaţia, Slovenia şi Vestul Ungariei, intrate sub stăpânirea Habsburgilor, autorităţile dela Viena au pus în practică un regim militar similar, de care se bucură Vlahii. Habsburgii au creat încă din secolul al XVI-lea un sistem defensiv *(Militärgrenze),* în care sunt cuprinşi şi Vlahii. Ei aveau condiţia unor soldaţi-ţărani dotaţi cu loturi ereditare şi cu largi scutiri fiscale, în schimbul obligaţiilor militare. Ei păstrau, totodată, şi dreptul la o cotă parte din prada de război. Documentele imperiale furnizează date importante asupra densităţii şi autonomiilor populaţiei vlahe din teritoriile de sub controlul lor. Bunăoară, un recensământ din veacul al XVII-lea ne dă un procent de aproape 15% de sate vlahe din totalul satelor de graniţă din Slovenia. Alte documente, precum *Statuta Valachorum,* garantează soldaţilor libertatea personală şi posesiunea ereditară a loturilor militare. Dar aceleaşi documente pun în lumină şi schimbările din evoluţia comunităţilor vlahe din secolele XVII - XVIII. Nobilimea maghiară şi austriacă tinde tot mai mult să-i asimileze pe Vlahi şi pe alţi membri ai regimentelor de graniţă regimului şerbilor, ceea ce provoacă revoltele militare din secolul al XVIII-lea. Prin reorganizarea acestor regimente de către Maria Thereza, membrii regimentelor primeau un nou statut ce le asigura securitatea din partea nobililor, dar cu preţul dizolvării treptate a structurilor tradiţionale ale Vlahilor din regiune.

În noile condiţii istorice, continuitatea activităţilor economice ale Vlahilor balcanici din cele două mari imperii ce-şi împărţiseră peninsula este puţin afectată. Păstoritul transhumant rămâne, cel puţin până în secolul al XVIII-lea, principala lor ocupaţie. Păstorii vlahi continuau să se bucure, în schimbul obligaţiilor lor în natură, de unele privilegii din partea noilor stăpâni, conştienţi că Vlahii asigurau o exploatare a resurselor politice din Balcani un puternic impuls. Prin unificarea politică a celei mai mari părţi a peninsulei sub dominaţia Stambulului, Otomanii au asigurat şi o luare sub control a drumurilor comerciale, folosite de kjelătorii vlahi. Transportul mărfurilor în Balcani devine un adevărat monopol al lor, iar rutele comerciale sunt jalonate de hanuri ţinute de hangii vlahi. Din veacul al XVII-lea, activităţile Vlahilor se integrează în curentele comerciale europene. La început, direcţia principală a comerţului lor era îndreptată, prin Durazzo, spre Italia şi mai ales spre Veneţia, unde exportau şi o parte importantă a produselor lor. Zeci de documente din arhivele veneţiene pun în lumină amploarea contactelor comerciale ale Vlahilor la nivelul peninsulei. După mijlocul secolului al XVIII-lea, datorită fiscalităţii excesive a Veneţiei şi a schimbărilor din politica economică a Porţii, are loc o reorientare radicală a comerţului Vlahilor spre Europa Centrală, pe ruta Belgrad-Bucureşti-Viena, care aveau să devină principalele etape ale diasporei vlahe în pragul epocii moderne.

3. Participarea tot mai activă a Vlahilor la comerţul internaţional a avut drept corolar trecerea comunităţilor vlahe dela o *"naţiune medievală"* spre o naţiune modernă. Fenomenul este legat de urbanizarea treptată a unor regiuni populate de Vlahi, precum Thessalia, Epir ori Macedonia, unde se constituie o foarte activă pătură de comercianţi şi meşteşugari încă din secolele XVI - XVII. În lumina informaţiilor din arhivele veneţiene, cele mai importante centre urbane vlahe au fost Trikkala, Kallaritai, Metsovon, Siatista, Kleissoura, Gramos, Shipska şi mai cu seamă Moscopole. În veacul al XVII-lea, rolul principal între aceste oraşe pare a fi jucat de Shipska, dar în secolul următor Moscopole devine unul dintre cele mai mari centre urbane ale Europei sud-estice. Descrierea oraşului lăsată de Pouqueville la începutul veacului trecut, rămasă clasică, prezintă bogăţiile fabuloase ale acestuia, cu cele 12.000 de case, 22 de biserici şi cu cei 40 - 60.000 de locuitori. Aici funcţiona o tipografie, o Şcoală superioară greacă şi o vestită Academie. Dar descrierea diplomatului francez înfăţişează o situaţie din anii '60 ai veacului al XVIII-lea, deoarece cariera strălucită a oraşului Moscopole a fost brutal curmată în ultimele decenii ale secolului al XVIII-lea în condiţii nu deplin elucidate. Chiar dacă nu pot fi excluse şi unele cauze de ordin economic, legate de reorientarea comerţului din Imperiul Otoman, sfârşitul precipitat al oraşului a fost consecinţa anarhiei politice din regiune provocată de atacurile bandelor unor potentaţi locali, ce au culminat cu atacurile devastatoare ale lui Ali, paşa de Ianina, ultimul din 1788, care au dus la distrugerea sa totală. Un episod local al marii confruntări dintre creştini şi musulmani ce se derula pe scena europeană în cadrul războaielor ruso-austro-otomane sau o acţiune conştientă de a sugruma în faşă un nucleu ce ameninţa să cristalizeze o viaţă statală a Aromânilor, evenimentul din 1788 a constituit şi momentul central al diasporei aromâne din veacul al XVIII-lea. Marea masă a orăşenilor s'a refugiat spre Macedonia, iar vârfurile burgheziei moscopolitane s'au aşezat în marile centre urbane din Germania, Austria, Ungaria, Serbia, Croaţia şi, nu în ultimul rând, din Principatele Române. Dar acest exod al Aromânilor a fost precedat de o implantare lentă a elementului comercial vlah, încă din secolul al XVII-lea, prilejuită de ecourile acţiunii militare a lui Mihai Viteazu, mai apoi ale propagandei veneţiene în mediile creştine din Balcani.

În noua lor patrie, Aromânii aduceau cu ei o lungă experienţă şi capitaluri pe care le-au valorificat rapid, devenind aproape pretutindeni un factor catalizator al constituirii unei burghezii comerciale şi financiare în oraşele Europei Centrale şi Sud-Estice. În Serbia, bunăoară, chiar dacă puţini numeric în raport cu elementul local, în viziunea lui Dusan Popovici, Aromânii au fost *"din punct de vedere intelectual şi artistic, infinit superiori Germanilor şi Sârbilor"... De aceea, fără îndoială, influenţa lor a fost foarte mare, mai ales asupra populaţiei dela oraşe, unde au pus bazele comerţului... Când se va face într'o zi analiza sângelui marilor noştri oameni, se va vedea că un umăr <mare> dintre ei descind din aceşti oameni".* În Serbia, ca pretutindeni de altminteri, Aromânii au figurat printre cei mai importanţi filantropi ai veacului al XIX-lea. Dar asimilarea lor de către Sârbi a fost rapidă, facilitată şi de credinţa lor comună. În Imperiul Habsburgic, cel mai important contingent al refugiaţilor aromâni pare să fie dat de orăşenii de Moscopole, printre care s'au numărat şi şi familiile Sina şi Mocioni. Aşezaţi mai întâi la Viena, apoi la Budapesta, membrii familiei Sina, intraţi în rândurile nobilimii maghiare, au devenit mari bancheri ai imperiului, alături de alţi Aromâni (Dumba, Darvari), şi printre cei mai generoşi filantropi ai capitalei maghiare. Dacă aceştia aveau să se asimileze mediului maghiar, familia Mocioni, şi ea înnobilată în imperiu, avea să se integreze Românilor din Transilvania şi să se identifice cu idealul lor de emancipare naţională. Colonii de Aromâni s'au instalat şi în oraşele din Prusia, la Leipzig, Chemnitz şi Posen (Poznan), din care descindea probabil şi faimosul dirijor Herbert von Karajan.

În spaţiul românesc, numeroase familii de negustori aromâni s'au aşezat în oraşele din Transilvania, unde au constituit companiile *"greceşti".* Eticheta de *"Greci"* sub care sunt denumiţi Românii aproape pretutindeni în Europa secolelor XVIII-XIX, ca şi mai înainte, defineşte ritul lor ortodox, dar şi apartenenţa la cultura greacă. Din rândurile acestor Aromâni ardeleni, pe lângă familia Mocioni, s'au ridicat înalţi prelaţi ca Ion Moga şi Andrei Şaguna, ori intelectuali ca Blaga, Goga şi St.O. Iosif. În Principatele Române, încă din a doua jumătate a secolului al XVIII-lea ori îndată după 1800, îşi fac apariţia numeroşi Aromâni, care au făcut o strălucită carieră, după ce au trecut şi prin Imperiul Habsburgic. Între aceştia se remarcă baronii Hagi-Moscu şi Meitani, căsătoriţi cu descendente ale boierimii muntene şi oameni de încredere ai ultimilor domni fanarioţi şi ai primilor prinţi pământeni. Lor li se adaugă familia Bellu, originară din Moscopole, intrată şi ea în rândurile aristocraţiei muntene şi care a dat României un ministru conservator. În sfârşit, mulţi Aromâni au intrat în rândurile burgheziei greceşti din Atena, Salonic şi alte oraşe elene şi au realizat mari opere de binefacere. Ei au jucat, totodată, un rol de prim plan în mişcarea de regenerare a Greciei şi mai ales în revoluţia greacă, printre ei numărându-se generalul Coletti, devenit mai târziu prim-ministru al Greciei independente.

4. Ne rămâne de lămurit însă o problemă de primă însemnătate care a provocat şi mai provoacă încă vii controverse legate de naşterea naţiunii aromâne. Locuitori ai patriei lor medievale sau risipiţi în oraşele Europei Centrale, au participat Românii balcanici la mişcarea de trezire la o viaţă naţională proprie? Şi dacă da, imboldul ei a pornit din lăuntrul lumii aromâne, ori a fost efectul unei acţiuni conştiente din afară?

Pe drept cuvânt, s'a observat că, în planul conştiinţei lor naţionale Aromânii se mişcă la răscrucea secolelor XVIII-XIX între Bizanţ şi Roma.

Bizanţul reprezintă pentru mulţi Vlahi din Grecia idealul lor politic şi cultural. Membri ai clerului ortodox, intelectuali ori negustori în oraşele elene, aşadar integraţi vârfurilor societăţii greceşti, ei leagă destinele naţiunii lor de realizarea *"Marii Idei".* Acesta este crezul generaţiei de revoluţionari aromâni dela începutul veacului al XIX-lea din Grecia şi Principatele Române, care au făcut din cauza elenă propria lor cauză. După cucerirea independenţei greceşti în 1829, atracţia acestui ideal a devenit şi mai puternică.

Continuare în numărul viitor

Ruinele Moscopolei (Foto G.Weigaud, 1893)

MOARTEA CAZINOURILOR

Paul ŞTEFAN

Statul a omorît cazinourile odată cu intrarea în vigoare a Ordonanţei de Urgenţă *"cu privire la modificarea şi completarea unor reglementări referitoare la accize şi TVA"*. În Capitală au mai rămas 2 cazinouri din 18. Patronii consideră că această *"greşeală a statului"* va duce la apariţia de stabilimente ilegale.

Pentru amatorii jocurilor de noroc, vremurile au devenit foarte triste. La ora actuală, la Iaşi nu mai există nici un astfel de loc de *"recreere"*. Cu ajutorul unei Ordonanţe de Urgenţă, care completează o alta (82/1997), Guvernul a încercat să mărească taxele percepute pe jocurile de noroc, în speranţa că vor fi vărsate sume mai mari la Buget. Din nefericire, efectul a fost cu totul altul decât cel scontat: patronii s'au văzut nevoiţi să închidă cazinourile pe motiv că dările către stat depăşeau cu mult încasările. Aşa se face că la Iaşi, unicul cazino în stare de funcţionare, cel dela *Select*, a fost închis. Uşile au fost sigilate, iar patronii localurilor care au închiriat spaţiile aşteaptă fie revenirea asupra condiţiilor impuse de ordonanţă, fie o altfel de investiţie.

STATUL CÂŞTIGA SUTE DE MILIARDE LUNAR DE PE URMA CAZINOURILOR.

Pentru a fi avizat, orice astfel de local trebue să deţină minimum opt mese de joc. Pentru fiecare masă pentru jocul de cărţi, statul percepea o taxă de 20.000 ECU pe an, iar pentru fiecare ruletă - 30.000 ECU pe an. Per total, statul câştiga, în medie, 24 de mii de dolari lunar, adică în jur de 600 de milioane de lei anual, sumă care se constituia din taxe plus impozite. Mai mult, se creaseră locuri de muncă. Numai la Cazino *"Select"* erau angajaţi 52 de oameni. După intrarea în vigoare a ordonanţei, cu începere dela 1 Octombrie a.c. taxele percepute pentru mesele de joc au fost dublate: 40 de mii, şi respectiv 60 de mii ECU pentru fiecare. Adică un vărsământ lunar global de 48.000 de dolari către stat. Cât cheltuielile au fost la jumătate, cazinoul mergea. Noapte de noapte, oameni de afaceri, studenţi străini, valutişti, *"germanişti"* sau alt gen de cetăţeni cu bani, se adunau în jurul meselor tocând sume importante. Din nefericire, decizia Executivului le-a tăiat această plăcere a vieţii. *"Noi nu suntem aici în Las Vegas,* spunea Constantin Benţa, managerul dela *Select. Ordonanţa intrată în vigoare este o mare greşeală a statului. S'au mărit taxele, dar în fapt, s'au pierdut până şi acei bani care erau adunaţi înainte, pentrucă am fost nevoiţi să închidem cazinoul"*. În plus, prin aceste jocuri de noroc statul recupera o parte din banii proveniţi din economia subterană.

Singurul care a rămas în stare de funcţionare este jocul *"Bingo"*, joc inventat de Englezi dar perfecţionat de Spanioli. Pentru acesta, majorările au fost de numai 10 la sută. Profiturile dela Bingo, într'un procent de 60%, se reîntorc în premii, şi doar 40% reprezintă cheltuieli către stat.

CEI CARE AU INVESTIT ÎN CAZINOUL DELA UNIREA, AU PLECAT ÎN ISRAEL.

La jumătatea lunii August, cazinoul ce funcţiona în cadrul Hotelului *"Unirea"* a fost închis. Toţi amatorii acestui gen de distracţie au migrat către cel dela *"Select"*. La începutul lui Octombrie, a sucombat şi acesta. Milioanele care fuseseră investite în aceste case de distracţie au rămas în aşteptarea unor vremuri mai bune. *"Numai în <Bond-Casino> dela 'Unirea', Casa de Austria, principalul investitor, a făcut dotări în valoare de milioane de dolari,* spunea Noni Trofin, managerul hotelului. *Era unul dintre cele mai frumoase cazinouri din ţară. Mesele de joc, jetoanele, camerele video de supraveghere, au fost aduse toate din străinătate. Acum au rămas în conservare"*. În opinia lui Noni Trofin, ceea ce se întâmplă acum în România ţine de o mentalitate bolnavă. Ori este rea-voinţă din partea guvernanţilor, ori nepricepere, ori, pur şi simplu, nu sunt oameni care să ştie mecanismele de a aduce bani în ţară. *"Trec banii pe lângă noi"*, mai spunea el. În Turcia au fost închise toate cazinourile, pentrucă guvernul islamist dela putere nu permite funcţionarea acestora. Toţi cei împătimiţi veneau în România. În Bucureşti, din 18 iniţiale, au mai rămas în funcţionare doar două cazinouri: *"King"* şi *"Palace"*. Acum, ei vor vărsa bani în alte ţări, ale căror economii sunt mai inteligent construite. *"Casa de Austria s'a reorientat repede, şi a deschis un cazino în oraşul israelian Ierihon - oraş care este cam cât Podu Iloaie de mare - investind 280 de milioane de dolari"*. Mai mult, crupierii români sunt apreciaţi şi căutaţi peste graniţă. Pentrucă sunt corecţi, buni meseriaşi, şi nu bagă mâna în buzunarele clienţilor. Pe lângă faptul că toţi proprietarii de jocuri de noroc sunt nemulţumiţi de situaţia existentă, Asociaţia europeană a acestora, prin deputatul ei la Consiliul Europei va înainta Guvernului român un protest, cerând revizuirea Ordonanţei. Până atunci, poarta este deschisă apariţiei de cazinouri ilegale. Orice subsol de bloc, orice domiciliu, cu dotările de rigoare, poate aduce proprietarilor milioane bune, fără prea mari riscuri şi sacrificii.

MICA PUBLICITATE

Anunţurile din această rubrică sunt redactate de solicitanţi

CĂSĂTORII

• Cetăţean american, 48 de ani, caut soră mexicană sau îngrijitoare cu experienţă, cunoscătoare a limbii engleze, vârsta până la 38 de ani, pentru căsătorie. Telefonaţi la: (612) 566 0548 USA.

• Doamnă 37 ani, bacalaureată, prezentabilă, bine situată în Elveţia, doreşte cunoştinţă pentru căsătorie cu domn intelectual 36-39 ani, maximum 1,77 m. înălţime, fără vicii, serios, sincer, prezentabil, manierat, sănătos, prolific, fără copii sau alte obligaţii. Răspunsuri serioase dela persoane corespunzătoare cu autobiografie, detalii şi fotografie color recentă pe adresa: P.O.Box 12241, 6000 Lucerne 12, Switzerland.

• Elveţian pensionar originar din România, 73 ani, 1,65 m, divorţat, fără obligaţii, prezentabil, nefumător, bun caracter, doreşte căsătorie cu doamnă cetăţean american, canadian sau al altor ţări occidentale, între 66-70 de ani, pensionară, fără obligaţii, fără vicii, prezentabilă, sănătoasă, gospodină, căreia să-i placă viaţa liniştită de familie. Răspuns numai dela persoane corespunzătoare cu fotografie pe adresa: I.G. Postfach 3030, 6002 Luzern, Switzerland.

• Cetăţean american, 33 ani, caut Romăncă, gospodină, cunoscătoare a limbii engleze, vârsta până la 35 ani, pentru căsătorie imediată. Răspunsuri la adresa: D.M. 4550 Central Ave. NE 1637, Columbia Hight, MN 55421 USA. Tel: (612) 586 9806.

CAUTĂ

• Ramura familiei Leon Decuseac din Basarabia, emigrată în Canada, este căutată de ramura familiei Cavier & Maria Decuseac din România. Rugăm cine are cunoştinţă să răspundă la: Smaranda Gheorghiu, Calea Dorobanţi, Nr.10 - 35, Sectorul 1, Bucureşti, România; sau la Florian Buchiu, 925 North California Ave. # 401, Chicago,IL 60622 USA.

• Familia Vasu Dan Vasile, caută pe Vasu V. Ionel născut în 3 Ian.1965, în com. Arpaşul de Jos, jud. Sibiu. El a emigrat în Canada în 1996, venit din Grecia. Răspundeţi la: Vasu Vasile, com. Arpaşul de Jos, Nr.192, jud. Sibiu, 2406 România.

ZODIAC
GRUP VOCAL INSTRUMENTAL
NICU POCRUIANU
International Musician

For Your Special Occasion
Please call Nicu at:
Tel: (519) 824-9948
Tel: (416) 249-6021

DE VORBĂ CU PAN HALIPPA

Urmare din pag. 18

chestiunea că el nu mai dispune de trupe, că trupele ruseşti sunt în descompunere şi atunci Şcerbaciev a apelat la guvernul român. Guvernul român ne-a pus la dispoziţie o divizie, care să ocupe Basarabia şi să ia în paza sa depozitele şi căile de comunicare. Armata română şi-a făcut datoria foarte bine. Nimeni nu putea să bănuiască în vremea aceea că bolşevicii îşi vor schimba punctul de vedere, pe care l-au avut la început; că noi, basarabenii, avem dreptul să procedăm aşa cum ne dictează conştiinţa naţională şi interesul politic. Nouă, conştiinţa naţională ne-a dictat să colaborăm cu România, care era vecina noastră, era şi mama noastră, pentrucă noi am fost rupţi din Moldova în 1812. Şi de ce, adicătelea, în 1918 ea ar fi încetat să mai fie mama noastră? Noi neam adresat poporului român într'un moment când nimeni nu mai credea că Rusia va putea să domine situaţia anarhică, care pornea în tot imperiul şi care ar fi costat pentru poporul rus 20-30 milioane de vieţi. Noi am făcut actul unirii la 27 Martie şi, pe calea aceasta, ne-am salvat situaţia în care se găsea provincia. De atunci am început să conlucrăm cu fraţii noştri de peste Prut, încât părea că lucrurile s'au organizat destul de bine. Pentru unire au votat 86 de deputaţi. Împotriva unirii au votat numai trei. Aceşti trei erau străini de neamul nostru şi noi iam înţeles că puteau fi împotriva unirii. Noi nu neam răzbunat pe dânşii. Ei au rămas în situaţia în care se găseau. Unul dintre ei a ajuns, pe urmă, chiar inspector în mişcarea cooperatistă. Dar nenorocirea a fost că acei care s'au abţinut dela vot (au fost şi de aceia), au început să agite problema că Basarabia nu poate să rămână în cadrul statului român, ci ea trebue să se întoarcă la Rusia. Lucrul acesta părea imposibil pentru motivul că Rusia nu mai exista. Că dela un timp chiar şi această Rusie a început să se organizeze şi cel mai mare organizator a fost, totuşi Partidul bolşevic, care i-a biruit pe toţi generalii albi, concentrând în mâinile lui puterea toată. Şi, la un moment dat, la 1940, Rusia Sovietică, prin glasul lui Stalin, a pretins României să părăsească Basarabia, ca să se întoarcă de unde fusese scăpată de noi, Sfatul Ţării. Conducerea de pe atunci a României, care se găsea sub dictatura regelui Carol al II-lea, a făcut marea crimă că a cedat provincia fără nici cea mai mică împotrivire. A fost un act ilegal. Noi nici până acum nu putem să-l recunoaştem. Această provincie nu poate exista fără limba maternă şi fără cultură naţională şi, de aceea, noi socotim că ziua de mâine va trebui să hotărască chestiunea aceasta numai în folosul neamului românesc. Basarabia nu poate să fie decât românească.

S.G.: Întrucât despre Dvs. s'a spus că sunteţi omul politic care va fi identificat perfect cu destinul provinciei dintre Prut şi Nistru, pe care aţi reprezentat-o în parlament, şi pentrucă tot de Dvs. s'a spus că sunteţi omul politic care în permanenţă, are obsesia provinciei pe care o reprezintă, vă rog să-mi spuneţi, în încheiere, cum vedeţi viitorul Basarabiei?

P.H.: Conştiinţa naţională se trezeşte la toate popoarele. Ne vom trezi şi noi, care am fost un popor aşa de întârziat. Noi încă astăzi putem spune că avem o conştiinţă naţională care se manifestă în chip natural foarte puternic. Şi nu numai aici, în România, ca republică socialistă. Ea se manifestă şi în R.S.S.M. Acolo avem şi şcoală în limba noastră maternă, avem o universitate, avem o politehnică, avem o academie de ştiinţe, încât conştiinţa naţională moldovenească este clară. Viitorul nu poate fi decât în folosul unirii Basarabiei cu România. Altfel, această provincie ar fi jertfită pentru nişte idei care n'au nici un rost în viaţa omenirii. Poporele trebue să trăiască aşa cum le dictează interesul, sufletul şi conştiinţa.

S.G.: Vă mulţumesc pentru caldele Dvs. cuvinte adresate provinciei noastre, provincie pe care atât Dvs., cât şi generaţia mea, cât şi generaţiile care vor veni, o dorim liberă şi prosperă.

7 Martie 1969, Bucureşti.

Sergiu GROSSU

CENTRUL CULTURAL
"NAE IONESCU"
CÂMPUL ROMÂNESC DIN HAMILTON

Aranjaţi să fiţi la
"CÂMPUL ROMÂNESC"
-HAMILTON, ONTARIO CANADA-

În săptămâna
TABEREI DE VARĂ
ASOCIAŢIA CULTURALĂ ROMÂNĂ
HAMILTON, ONTARIO, CANADA
Vă invită să petreceţi anul acesta vacanţa de vară la
CÂMPUL ROMÂNESC
18 IULIE - 25 IULIE, 1999
Aduceţi cu Dvs. corturi sau treilere pentru dormit
Pentru informaţii suplimentare, telefonaţi la:
(905) 389-0644; (905) 648-4821; (905) 387-0637

ERATĂ

Anunţăm pe cititorii noştri că în articolul D-lui Sergiu Grossu din luna Ianuarie, pagina 14 *("Semnificaţia spirituală a Exilului")* s'au strecurat câteva greşeli ortografice, care denaturează, oarecum, limpezirea adevărurilor exprimate de autor. Astfel, la coloana 5, rândul 7, se va citi: *"Evanghelia lui Hristos? Să ne aplecăm pe paginile Sfintei Scripturi şi vom recunoaşte..."* Tot aşa, la ultima coloană, rândul 3: *"şi n'am ajuns să ne reformăm, prin Duhul Sfânt..."* Lipsesc cuvintele subliniate.

ŞTIRI, ŞTIRI, ŞTIRI

ION ILIESCU NU A OBŢINUT LA WASHINGTON CEEA CE SPERA

Preşedintele Partidului Democraţiei Sociale din România, Ion Iliescu, a făcut o vizită în Statele Unite ale Americii, între 22 Februarie şi 1 Martie. Vizita a fost împărţită în două segmente: Washington şi California. Oficial, vizita a fost caracterizată de *staff*-ul PDSR ca reprezentând relaţiile externe ale partidului. Totuşi, o analiză duce la concluzia că fostul preşedinte a încercat să obţină dela Americani *"undă verde"* pentru alegerile din anul 2000, când speră să obţină cel de-al treilea mandat prezidenţial. Ce a obţinut însă Ion Iliescu la Washington?

Demn de remarcat este faptul că programul public la Washington a prevăzut doar o conferinţă la George Washington University, unde s'a referit la cei 10 ani trecuţi dela revoluţia din Decembrie 1989. În rest, Iliescu nu a avut decât întâlniri fără prea mare substanţă.

Surse bine informate din Washington ne-au precizat că întreaga vizită a lui Iliescu în capitala americană a fost *"ciudată"*. Timp de trei zile, Ion Iliescu nici nu a fost văzut în locurile publice din Washington şi nici nu a avut o întâlnire importantă. Nici la Congres şi nici în altă parte. În paralel, organizatorul vizitei, fostul ambasador american la Bucureşti, Alfred Moses, a plecat spre Europa lăsându-l să se ocupe de vizită pe Ioan Mircea Pascu, lider marcant al PDSR, fost secretar de stat în Ministerul Apărării Naţionale în perioada guvernului condus de Nicolae Văcăroiu, cu relaţii bune la Washington.

Concluzia este că Ion Iliescu nu a obţinut ceea ce ar fi dorit, în speţă nişte întâlniri publice cu reprezentanţii de marcă ai Administraţiei sau Departamentului de Stat, care i-ar fi dat o imagine bună în România. Au existat însă unele întâlniri cu oficiali americani, dar acestea s'au desfăşurat în *"spatele uşilor închise"*, Americanii nedorind să dea vizitei fostului preşedinte o nuanţă oficială.

O sursă dela Washington a spus că Americanii l-au ascultat pe Iliescu şi atât, şi nu i-au dat asigurări ferme. Iliescu spera înainte de a sosi pe malul Potomacului să obţină o declaraţie de genul celei făcute de Preşedintele Clinton în momentul când Emil Constantinescu a câştigat alegerile. Atunci, şeful Executivului american transmitea public felicitările sale pentru Ion Iliescu care a asigurat *"tranziţia paşnică a Puterii"* şi îi ura succes în continuare în viaţa politică.

Un alt aspect semnificativ al vizitei lui Iliescu la Washington îl constituie lipsa relaţiilor la înalt nivel cu Partidul Democrat.

Vizita lui Ion Iliescu a mai cuprins California, unde fostul preşedinte a fost primit la Standford University, tocmai locul unde se află, nimeni altul decât Robert Deutsch, *"creierul"* afacerii Megapower. Deutsch, fiul unui ilegalist comunist, care a studiat la Moscova cu Ion Iliescu, iar după Decembrie 1989 a fost consilier al lui Petre Roman.

Aşadar, Ion Iliescu nu a obţinut ceea ce ar fi dorit la Washington. Un observator atent al vieţii politice americane sublinia însă că fostul preşedinte a obţinut totuşi invitaţia de a merge în Statele Unite, chiar dacă nu a fost la nivel înalt. *"Americanii cântăresc cu foarte mare atenţie asemenea atitudini. De fapt nici liderii fostei Opoziţii - actuala Putere - când au fost la Washington înaintea alegerilor, nu au obţinut mai mult"*, a subliniat un comentator american. *"Ceea ce contează sunt faptele. Americanii privesc şi apreciază ceea ce se face în România pentru reformă"*, a precizat sursa citată.

Semnificativ este că Ion Iliescu a preferat această vizită la Washington tocmai când la Milano avea loc o întâlnire la vârf a partidelor social-democrate europene. Repudiat public de liderii Internaţionalei Socialiste, Iliescu a plecat în America, încercând să obţină sprijin de acolo. Nu a obţinut nimic palpabil însă. Ca atare, vizita americană a fostului preşedinte poate fi caracterizată ca *"mult zgomot pentru nimic"*.

BUGETUL DE AUSTERITATE AL LUI REMEŞ

Decebal Traian Remeş, Ministrul Finanţelor, a declarat în plenul Parlamentului, că proiectul de buget este de austeritate, dar că acest fapt este consecinţa nivelului deficitului bugetului total consolidat şi că, deşi mici, cheltuielile prevăzute în bugetul pentru 1999 pot să asigure funcţionarea normală a sectoarelor finanţate dela bugetul de stat.

Potrivit declaraţiilor sale, proiectul de buget nu interzice indexarea salariilor bugetarilor şi prevede că respectivele creşteri salariale vor trebui să fie inferioare creşterii inflaţiei. Remeş a mai opiniat că mersul reformei depinde de mobilizarea tuturor veniturilor bugetare, de folosirea lor eficientă şi de respectarea disciplinei financiare.

MINISTRUL REMEŞ ÎŞI IA PRIN SURPRINDERE PROPRIUL PARTID

Partidul Naţional Liberal a fost surprins de propunerea Ministrului Finanţelor, Decebal Traian Remeş, privind majorarea preţului la carburanţi. Preşedintele PNL, Mircea Ionescu-Quintus, a declarat că Remeş nu a informat în prealabil conducerea partidului din care face parte în legătură cu această cerere. *"El a făcut o propunere în guvern ca să pregătească terenul, dar această pregătire a terenului trebuia făcută şi la noi în partid"*, a afirmat Mircea Ionescu-Quintus. După părerea sa, nu poate fi acceptat preţul de circa 12.000 lei/litrul de benzină propus de Ministrul Finanţelor.

SUEDIA INTERESATĂ ÎN INVESTIŢII

Firma suedeză SCANIA a făcut oferte concrete pentru achiziţionarea uzinelor de automobile Roman SA Braşov şi Uzina Tractorul, în procesul de privatizare al acestora.

DATORIA EXTERNĂ A ROMÂNIEI

Din datoria de 2,9 miliarde de dolari, România a plătit în cursul lunii Februarie 212 milioane de dolari (193 milioane euro) în contul datoriei contractate în 1991 faţă de Uniunea Europeană. Acest lucru are darul de a linişti temerile privind o posibilă incapacitate de plată a serviciului datoriei externe de către România.

CINE E CONSIDERAT FOST COLABORATOR AL SECURITĂŢII

Comisia juridică a Camerei Deputaţilor a hotărît că va fi considerat colaborator al fostei Securităţi persoana care a fost retribuită sau recompensată pentru informaţiile furnizate, cea care deţinea o locuinţă conspirativă sau care a transmis informaţii Securităţii *"nemijlocit prin alte organe"*. Membrii Comisiei au modificat, astfel, textul care preciza că sunt consideraţi colaboratori cei care au fost informatori în baza unui angajament scris. Iniţiatorul proiectului, senatorul Constantin Ticu Dumitrescu, a arătat că, în foarte multe cazuri, ofiţerii de Securitate au rupt *"unele angajamente"* scrise.

BUGETUL DE STAT A FOST ADOPTAT

Camera Deputaţilor şi Senatul au aprobat după 10 zile de dezbateri, Legea bugetului de stat pe anul 1999 şi Legea bugetului asigurărilor sociale de stat. Bugetele au fost adoptate cu 260 de voturi pentru, 7 împotrivă şi 3 abţineri. Voturile pentru buget au fost acordate de parlamentarii PNŢCD, PNL, UDMR, PD şi PSDR; împotrivă au votat cei cinci senatori ai Partidului Alternativa României şi trei parlamentari independenţi. S'au abţinut dela votarea bugetelor trei senatori aparţinând partidului PUNR - aripa Funar. Opoziţia - PDSR, PUNR, PRM au părăsit sala după ce au adus critici bugetului.

APROBAREA BUGETULUI NETEZEŞTE CALEA NEGOCIERILOR CU FMI

După trecerea bugetului prin Parlament, Guvernul are acum toate atuurile pentru a continua negocierile cu Fondul Monetar Internaţional. Încheierea unui acord ar putea aduce României circa 400-500 milioane de dolari. Guvernul se prezintă la negocieri cu echipa FMI condusă de Emanuel Zervoudakis având în *"buzunar"* un deficit bugetar stabilit la doi la sută şi siguranţa suspendării facilităţilor fiscale pentru investitori şi exportatori. Adică, exact condiţiile cerute de FMI.

SINDICALISTII CRED CĂ FONDUL MONETAR INTERNATIONAL NU VA AJUTA ROMÂNIA

Sindicaliştii din Consiliul Naţional al Sindicatelor Libere din România *"Frăţia"* cred că România are puţine şanse să fie sprijinită financiar de instituţiile internaţionale. Eugen Luna, vicepreşedintele CNSLR *"Frăţia"* a precizat într'o conferinţă de presă desfăşurată la Baia Mare că *"organismele internaţionale financiare nu vor susţine România pentru a evita aducerea pe piaţă a unui nou concurent european. Fondul Monetar Internaţional şi Banca Mondială sunt conduse din umbră de câteva state ce au tot interesul de a cuceri pieţe şi a deţine monopolul acestora. România rămâne pentru ţările dezvoltate o piaţă bună de desfacere. În FMI sunt implicate şapte ţări foarte dezvoltate ce vor face întotdeauna politica economică optimă pentru acestea şi nu pentru cei care vor să se ridice. România ar trebui să apeleze la împrumuturi bancare externe, în nici un caz la FMI şi Banca Mondială"*, a fost de părere liderul sindical.

SCADE PREŢUL ENERGIEI ELECTRICE

Ministerul Industriilor şi Comerţului, prin Nicolae Stăiculescu, ministru secretar de stat, a anunţat că preţul energiei electrice va scădea cu un dolar dela 44,5 dolari/MW/h la 43,5 dolari. Noul preţ al energiei electrice va intra în vigoare *"în câteva zile"*, a mai precizat Stăiculescu.

DEFICITUL BUGETAR PE ANUL 1999

Deficitul bugetar în 1999 va fi de 8.628 miliarde lei, a decis plenul celor două Camere ale Parlamentului. Senatorii şi deputaţii au acordat, însă, un vot de principiu asupra sumei la care se cifrează anul acesta deficitul bugetar, urmând să se revină asupra votului la discutarea anexelor, în cazul în care ele vor fi modificate.

PRM RESPINGE BUGETUL PE 1999

Liderul partidului România Mare, C.V. Tudor a respins cu vehemenţă proiectul bugetului de stat pe 1999. El a criticat sumele mici alocate de buget sănătăţii şi învăţământului. Toată economia ţării se află într'un climat bolnav şi nerealist, a spus Vadim. PRM a lansat şi un program anticriză pe 1999 care conţine primele 20 de măsuri pe care le va adopta PRM când va prelua puterea.

FONDUL MONETAR INTERNAŢIONAL ŞI ROMÂNIA

Cercetătorul român Mihnea Berindei, specialist în problemele Europei de Est la Centrul Naţional de Cercetări Sociale din Franţa (CNRS), într'un interviu acordat cotidianului francez *"Le Monde"* a declarat că viitorul României depinde de decizia FMI. Potrivit lui Berindei, lumea politică românească aşteaptă mai degrabă un miracol din partea FMI, sperând că acesta va debloca o nouă tranşă de împrumut pentru România, fără de care ţara va intra în imposibilitate de plăţi. Acestă instituţie financiară (FMI) a spus Berindei, are de ales între a miza pe actuala guvernare sau a provoca, indirect, alegeri legislative anticipate.

Partidul Democrat, al preşedintelui Senatului, Petre Roman, urmează să anunţe în luna Martie dacă va participa în continuare la guvernare, în actuala coaliţie guvernamentală. Cercetătorul român, Berindei, spune că PD-ul s'ar putea retrage, dacă Fondul Monetar nu acordă tranşa de ajutor sperată, declanşând, astfel, alegeri anticipate.

Toate aceste semnale fac din decizia FMI un eveniment crucial pentru scena politică românească şi viitorul ei.

PRODUSUL INTERN BRUT A SCĂZUT ÎN 1998

Potrivit unui raport al Executivului la stadiul procesului de reformă, PIB s'a situat, pentru anul 1998, cu aproximativ 5,5 procente sub nivelul înregistrat în 1997. Această scădere se datoreşte în primul rând reducerii producţiei industriale cu peste 17%, comparativ cu anul 1997. În domeniul financiar monetar s'au înregistrat efecte încurajatoare, inflaţia lunară menţinându-se la cote considerate ca fiind *"moderate"*. Astfel, pentru 1998 inflaţia a prezentat o creştere de 40,6%, sub nivelul prognozat iniţial de 45%. De menţionat, faptul că după 1995, în 1998 s'a înregistrat cea mai redusă cotă anuală a inflaţiei.

CONDAMNAREA INCULPAŢILOR ÎN AFACEREA ŢIGARETA II

Tribunalul Militar Teritorial Bucureşti a pronunţat sentinţele în cazurile privind inculpaţii în afacerea *"Ţigareta II"*:

Comandorul Ioan Suciu a primit pedeapsa cea mai mare, de 14 ani închisoare.

Gheorghe Truţulescu a primit 7 ani închisoare.

Popescu Dumitru, 12 ani închisoare.

Negoescu Gabriel 12 ani închisoare pentru complicitate.

Valentin Vasilescu, 8 ani complicitate.

Marian Chiaţă , 8 ani complicitate.

Tănase Cătălin, 6 ani închisoare, complicitate.

Constantin Minea, 5 ani închisoare, complicitate.

Eftimie Silviu Dimitrie, 5 ani complicitate.

Aldulescu Zenovie Ioan, 7 ani.

Aldulescu Bogdan Corin, 6 ani complicitate.

Gheorghe Stelian, 6 ani şi 6 luni, complicitate.

Chahin Nizar, 11 ani, complicitate.

Jamal Al Atm, 10 ani contumacie pentru complicitate.

Hitam Silim, 9 ani complicitate.

S'a dispus instituirea sechestrului asigurator asupra bunurilor inculpaţilor.

PREŞEDINTELE ROMTELECOMULUI

Vlad Ţepelea a fost ales preşedintele Consiliului de Administraţie al noului Romtelecom. Alţi trei Români au obţinut funcţii importante în Consiliu.

CATARAMĂ A DEMISIONAT DIN PNL

Senatorul Viorel Cataramă şi-a anunţat demisia din Partidul Naţional Liberal (PNL). După declaraţiile lui, motivele plecării din PNL se datoresc divergenţelor care au existat în cadrul Biroului Parmanent Central, divergenţe care au fost numai de ordin economic. În calitate de senator independent, el va rămâne mai departe membru al Comisiei economice şi va continua să promoveze aceeaşi politică economică.

PENSIONARII DIN ROMÂNIA

La sfârşitul lunii Ianuarie s'au înregistrat 4.003.255 pensionari, iar pensia medie a fost de 488.545 lei, informează Ministerul Muncii şi Protecţiei Sociale.

GRUPAREA REFORMISTĂ DIN PNŢCD NU DOREŞTE FRACŢIONAREA PARTIDULUI

Deputatul Sorin Lepşa a declarat că cei din gruparea reformistă a Partidului Naţional Ţărănesc Creştin Democrat nu urmăresc fracţionarea partidului. Gruparea reformistă din partid simte nevoia unor clarificări ideologice şi ale programului de guvernare care pune PNŢCD în situaţia dificilă de a-şi asuma responsabilitatea unei guvernări ce se realizează prin măsuri liberale şi social-democrate. Lepşa a precizat că gruparea reformistă nu va abdica dela linia Coposu.

UNIUNEA EUROPEANĂ VA ACORDA ROMÂNIEI AJUTOR FINANCIAR

Uniunea Europeană (UE) va acorda României un ajutor financiar *"foarte sănătos"*, a declarat la Bruxelles, Comisarul European pentru Relaţii Externe, Hans van den Broek, care nu a precizat suma exactă pe care o va primi guvernul dela Bucureşti. Surse din cadrul Comisiei Europene au declarat însă la Bruxelles că anul acesta, asistenţa financiară pe care UE intenţionează să o acorde României ar putea depăşi două sute milioane Euro. *"Noi nu aşteptăm decizia Fondului Monetar Internaţional (FMI) pentru a aloca aceşti bani. Guvernul dela Bucureşti trebue să ne convingă, însă, că-i va cheltui cum trebue"*, a declarat Hans van den Broek. *Anul acesta, prioritatea noastră faţă de România este sprijinirea restructurării sale economice"*, a încheiat comisarul european.

UCRAINA ŞI INSULA ŞERPILOR

La întâlnirea care a avut loc în luna Febnruarie a.c. între miniştrii de externe român şi ucrainean, omologul lui Andrei Pleşu, Ministrul Afacerilor Externe Boris Tarasiuk a declarat: *"Insula Şerpilor este o parte integrantă a Ucrainei cu toate urmările care decurg de aici"*. Datorită faptului că Insula Şerpilor va fi declarată o zonă de rezervaţie naturală, Ucraina intenţionează să-şi mărească cu 230 de km pătraţi apele teritoriale.

ŞTIRI DIN ŢARĂ

transmise de Andrei BĂDIN

DOAR 89 HOTELURI

Numai 89 de hoteluri din cele 725 care funcţionează în România corespund standardelor occidentale de primire şi au recomandarea Autorităţii Naţionale de Turism (ANT). Cele 89 de hoteluri însumează o capacitate de cazare de circa 40.000 locuri, reprezentând 10% din totalul capacităţii de cazare a României.

Între hotelurile din Bucureşti de trei stele, sunt menţionate: Sofitel, Lebăda, Majestic, Lido, Continental şi Bucureşti. Cu patru stele: Crowne Plaza-Flora, Intercontinental, Hilton şi Aro Bussines.

RITMUL PRIVATIZĂRII ŞI AL INVESTIŢIILOR STRĂINE ABSOLUT NECESAR

Preşedintele României, Emil Constantinescu, apreciază că ritmul actual al privatizării şi al investiţiilor străine poate asigura României, pe termen scurt, o dezvoltare în domeniul economiei reale. În acest moment, sarcina autorităţilor dela Bucureşti este de a asigura bazele unei economii eficiente, cu modalităţi de depăşire a obstacolelor în calea integrării în structurile europene şi euroatlantice.

POLITICA "UŞILOR DESCHISE" A NATO-ULUI

Politica *"uşilor deschise"* ale NATO pentru candidaţii la aderare riscă să-şi piardă orice credibilitate, dacă Alianţa, la viitorul său *summit*, nu va desemna noi membri, a declarat Mînistrul român al Apărării, Victor Babiuc.

Cu ocazia unui forum pe teme de apărare, organizat la München şi în cursul căruia Germania a exclus, oficial, orice nouă invitaţie la aderare la sfârşitul lunii Aprilie, la *summit*-ul NATO dela Washington, ministrul român a cerut ca NATO să stabilească măcar un calendar în vederea aderării de noi membri şi să clarifice condiţiile impuse pentru o nouă aderare rapidă a României şi Sloveniei la Alianţa Atlantică. Cele două ţări, chiar dacă susţinute de majoritatea aliaţilor, au fost excluse în Iulie 1997 din primul val de aderare la NATO, limitat, la cererea Statelor Unite, la Polonia, Republica Cehă şi Ungaria.

Din cauza lipsei unei perspective clare asupra procesului de extindere a NATO, politica *"uşilor deschise"* poate să-şi piardă cu uşurinţă credibilitatea, nu doar pentru aspiranţii la integrare, ci şi pentru cei care consideră că Alianţa nu trebue să mai primească noi membri într'un viitor previzibil, a avertizat Ministrul român, Victor Babiuc. Ministrul român a susţinut ideea că extinderea NATO în Sud-Estul continentului ar constitui un vector de stabilitate, prelungit spre regiunea Mării Caspice, în scopul asigurării rutelor pentru transportul către Occident al rezervelor de gaz şi petrol din regiune, potrivit comunicatului MApN.

NUMĂRUL COPIILOR ABANDONAŢI ÎN ROMÂNIA ESTE DE 70.000

Numărul copiilor abandonaţi este la ora actuală de peste 70.000, iar dintre aceştia numai 13% se află în plasament familial (foster).

Un raport al Asociaţiei Pentru Copiii Noştri (APCN) arată că peste 60.000 dintre copiii abandonaţi se află în orfelinate şi aproximativ 9.000 în plasament la părinţi ocrotitori. Comparativ cu România, în Irlanda, 73% dintre copii abandonaţi se află în plasament familial şi încredinţare, în Franţa 57%, în Anglia 40%, în Olanda şi Danemarca 50%.

SCANDAL ÎN FORMAŢIUNEA PNŢCD

Grupul auto-intitulat *"Corneliu Coposu"* care doreşte reformarea partidului Naţional Ţărănesc, a fost acuzat de Biroul de Coordonare, Conducere şi Control al partidului, că împreună cu alţi membri ai *"grupului dela Braşov"* încearcă să scindeze partidul. Deputatul PNŢCD Constantin Drumen, unul din liderii grupului, a luat decizia de a se autosuspenda pe o perioadă de trei luni din partid pentrucă a dat dovadă de neglijenţă în manevrarea unor documente de uz intern. Prin intermediul deputatului Drumen, voit sau nevoit, presa a luat cunoştinţă de componenţa grupului autointitulat *"Corneliu Coposu"* şi de intenţiile acestuia de a reforma partidul. Juriul de Onoare şi Disciplină al partidului va analiza această situaţie, a declarat purtătorul de cuvânt al PNŢCD Remus Opriş.

CORUPŢIA LA NIVEL ÎNALT VA FI SANCŢIONATĂ

Senatul a continuat dezbaterea proiectului de lege pentru sancţionarea faptelor de corupţie. Persoanele care exercită o funcţie publică precum persoanele care deţin funcţii de conducere într'un partid, sindicat, organizaţie patronată sau fundaţie vor fi pedepsite cu închisoare pentru trafic de influenţă. Sunt considerate infracţiuni şi sancţionate conform Codului Penal darea şi luarea de mită, traficul de influenţă, primirea de foloase necuvenite, acordarea de credite fără acoperire, stabilirea unor valori diminuate faţă de cea reală, efectuarea de operaţiuni financiare ilegale.

POLUL DREPTEI SPRE UN PARTID

Cel mai târziu la începutul lui Aprilie, Polul Dreptei se va cristaliza ca formaţiune politică, a declarat senatorul Paul Ghiţiu, membru în conducerea Partidului Alternativa Românieі. Viitorul nou partid se va forma pe scheletul actualului PAR, incluzând alte formaţiuni politice, oameni politici parlamentari şi neparlamentari, personalităţi ale societăţii civile, filiale sau organizaţii ale unor partide, de adulţi sau de tineret.

UDMR MAI ARE DOAR CINCI SECRETARI DE STAT

În urma restructurării guvernului Uniunea Democrată Maghiară din România a rămas numai cu cinci posturi de secretari de stat, din cele zece posturi pe care le deţinea.

ADRIAN NĂSTASE IA APĂRAREA LUI COZMA

Prim-vicepreşedintele PDSR, Adrian Năstase, a declarat că arestarea lui Miron Cozma este o mare înfrângere a democraţiei, iar actuala putere reuşeşte astfel să distrugă şi încrederea în procesul democratic din România. El a mai spus că problema nu este Miron Cozma, ci poporul care sărăceşte continuu şi este nemulţumit. După părerea lui Adrian Năstase, minerii vor mai constitui o forţă, chiar după arestarea lui Cozma, căci problemele nu au dispărut. Minerii vor avea timp să se organizeze şi că ei, nu au de pierdut decât lanţurile.

COMISIA SRI CERE SĂ SE CERCETEZE ROLUL UNOR LIDERI DE PARTIDE ÎN MINERIADA DIN IANUARIE

Comisia parlamentară pentru controlul SRI consideră că organele de cercetare penală vor trebui să stabilească, pe baza informaţiilor furnizate de SRI, dacă implicarea unora dintre liderii locali ai unor partide politice - PRM, PSM şi PS - în organizarea mişcărilor de protest ale minerilor din Ianuarie au constituit acţiuni în nume propriu sau dacă aceştia s'au conformat indicaţiilor primite dela conducerile centrale ale partidelor lor, se arată într'un comunicat al Comisiei.

NUMAI 14 MINERI REŢINUŢI PENTRU ULTIMA MINERIADĂ

Un număr de 14 mineri, în afară de Miorn Cozma (arestat), au fost reţinuţi pentru ultima mineriadă, a declarat procurorul şef al Secţiei I de urmărire penală şi criminalistică din cadrul Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiţie. Dintre aceştia, 11 mineri contravenienţi au fost reţinuţi pentru tulburarea liniştii publice, la Judecătoria din Craiova. Alţi trei lideri sindicali, împreună cu Miron Cozma, arestat, se află la Direcţia Cercetări Penale din Calea Rahovei, Bucureşti, acuzaţi de infracţiuni de ultraj contra bunelor moravuri, distrugere, instigare la distrugere, instigare la ultraj, a declarat procurorul şef, Augustin Lazăr. El a precizat că în momentul de faţă sunt audiate mai multe persoane care au participat la evenimentele dela Stoeneşti. În ceea ce priveşte mineriada din Ianuarie şi evenimentele dela Costeşti, soldate cu agresarea forţelor de ordine, atât procurorul general al României, Mircea Criste, cât şi şeful secţiei Militare din cadrul Parchetului de pe lângă CSJ, Dan Voinea, au spus că cercetările continuă, dar este foarte greu de stabilit gradul de vinovăţie al mai multor sute de persoane implicate.

DERULAREA ULTIMULUI MARŞ AL MINERILOR SPRE BUCUREŞTI

Minerii care îl susţineau pe Miron Cozma au fost lăsaţi să avanseze spre Bucureşti, pentru a căpăta încredere că vor reuşi să ajungă în Capitală, a declarat generalul Mircea Mureşan, secretar de stat în Ministerul de Interne, unul din comandanţii operaţiunii de oprire a minerilor.

Mureşan a arătat că minerilor li s'a dat un prim avertisment la Işalniţa, unde a avut loc o primă confruntare cu forţele de ordine, însă, în loc să se retragă, minerii au devenit mai violenţi. La Caracal, minerii au fost induşi în eroare şi li s'a dat senzaţia că vor reuşi, atunci când un baraj de jandarmi s'a spart în faţa lor. În acest fel, ei au ajuns acolo unde am vrut şi noi să ajungă, a afirmat Mureşan. La Stoeneşti, minerii au fost aşteptaţi de aproximativ 1.000 de jandarmi şi poliţişti dispuşi în baraje succesive, care au atacat din flanc şi din spate. Minerii au fost prinşi în ambuscadă pe un drum unde n'aveau cum să se întoarcă sau să se împrăştie. Simultan, a fost întreruptă comunicarea cu Bumbeşti-Jiu, astfel încât ei să nu se poată regrupa.

Strategia aplicată pentru oprirea marşului minerilor spre Bucureşti a vizat studierea poziţiei protestatarilor, superioritatea numerică a forţelor de ordine, discreţia asupra dispozitivelor şi amplasamentelor acestora. Întreg aliniamentul Râmnicu Vâlcea-Slatina a fost supravegheat şi toate podurile peste Olt au fost blocate. Minerii au fost înarmaţi cu cuţite, toporişti, bile, lanţuri. Mulţi dintre ei erau în stare de ebrietate. De cealaltă parte, jandarmii au avut asupra lor, în plus, faţă de dotarea obişnuită - cască, scut, baston, gaze lacrimogene şi gloanţe de cauciuc, pe care nu le-au folosit.

MIRON COZMA I-A TRĂDAT PE ORTACI

Pentru unul dintre cei cu pregătire militară, declară Ministerul de Interne, Constantin-Dudu-Ionescu, Miron Cozma şi-a trădat ortacii. El face aluzie la faptul că liderul minerilor din Valea Jiului, condamnat la 18 ani închisoare pentru subminarea puterii de stat în timpul mineriadei din Septembrie 1991, a fost identificat şi arestat într'un autobuz şi nu în fruntea masei de ortaci, acolo unde pretindea că îi este locul.

PETRE ROMAN CERE ADMNISTIEREA MINERILOR

Preşedintele PD, Petre Roman, a declarat că împreună cu colegii săi, va propune un proiect de lege de amnistiere a faptelor comise de mineri în Ianuarie 1999. Roman consideră că la mineriada trecută, minerii s'au lăsat antrenaţi în acţiunile împotriva ordinii de drept şi că, din acest punct de vedere, ar trebui judecate faptele lor. Sunt nişte oameni ca noi toţi, care au familie şi care trebue să câştige o pâine, a spus Petre Roman.

TREI CENTRALE SINDICALE SOLICITĂ ACHITAREA LUI COZMA

Liga Sindicatelor Miniere din Valea Jiului, Confederaţia Sindicatelor Miniere şi CNS Cartel Alfa au depus trei memorii la Parchetul de pe lângă Curtea Supremă de Justiţie (CSJ), prin care solicită promovarea recursului în anulare privind decizia CSJ de condamnare a lui Miron Cozma la 18 ani închisoare.

MINISTERUL DE INTERNE CONFIRMĂ ARESTAREA UNUI NUMĂR DE 543 DE MINERI

Constantin Dudu Ionescu, Ministrul de Interne a confirmat reţinerea a 543 de mineri, pentru verificări şi cercetări. Împotriva unora dintre mineri vor fi luate măsuri penale sau contravenţionale, a precizat Dudu Ionescu. Cea mai mare parte dintre minerii participanţi la evenimentele dela Stoeneşti, apoximativ 800, au fost deja trimişi, sub pază, la Petroşani.

O ÎNŢELEGERE ÎNTRE PD ŞI PDSR ÎN PROBLEMA MINERILOR?

Liderul Partidului Alternativa României, Varujan Vosganian, a declarat că cele două partide PD şi PDSR acţionează încă odată în spiritul FSN-ist, cu privire la iniţiativa preşedintelui PD, Petre Roman de a solicita graţierea minerilor care au participat la mineriada din Ianuarie 1999. Petre Roman a propus graţierea minerilor argumentându-şi poziţia prin condiţiile socio-economice care ar fi generat criza.

ARESTAREA LUI MIRON COZMA AR PUTEA CREA NEMULŢUMIRI

Vicepreşedintele Blocului Naţional Sindical, Dumitru Chiriţă a declarat că arestarea lui Miron Cozma ar putea genera în rândul susţinătorilor acestuia nemulţumiri care s'ar solda cu declanşarea unor noi acţiuni de protest, la care să se adauge şi alte organizaţii sindicale.

UNGURII ŞI MIRON COZMA

Cotidianul ungar *"Nepszabadsag"* consideră că nu Miron Cozma ar trebui închis pentru evenimentele din 1990 -1991, ci preşedintele în exerciţiu din acea perioadă, liderul PDSR Ion Iliescu, se arată în comentariul ziarului, dedicat anihilării ultimei acţiuni a minerilor din Valea Jiului. Cotidianul ungar îl acuză pe fostul preşedinte Ion Iliescu că între 1990-1991 l-a folosit şi l-a manipulat în mod deschis pe Miron Cozma. Pe de altă parte, este clar că în mişcarea condusă de Miron Cozma a ieşit la suprafaţă nostalgia faţă de sistemul comunist.

PNL ŞI PD SUNT DE ACORD CU AMNISTIEREA MINERILOR

După introducerea unui proiect de lege al Partidului Democrat (Roman) în Parlamentul României, privind amnistierea minerilor care au partcipat la mişcările din Ianuarie 1999, iată că şi liberalii, prin preşedintele Partidului Naţional Liberal, Ionescu-Quintus a afirmat în conferinţa de presă a partidului că este de acord cu amnistierea minerilor care au participat la *"mineriada"* din Ianuarie 1999. *"Masa minerilor a fost evident manevrată şi în Ianuarie şi acum şi ei au o răspundere penală forte redusă, chiar dacă faptele lor prezintă o gravitate deosebită. Răspunzători sunt însă cei care au iniţiat şi au condus aceste mişcări"*, a spus Ionescu-Quintus.

La Stoeneşti, poliţiştii arestând un miner.

din cele 3 colțuri ale lumii

RUBRICĂ de DAN PĂSTOREL

RAMBOUILLET-KOSOVO, ASPECT APROAPE DE EȘEC

Convorbirile din Franța dela castelul Rambouillet, după cum era de așteptat, au fost nu numai dificile, dar nu au dus la nici un rezultat pozitiv, ci doar o promisiune vagă de reluare pe data de 15 Martie tot în Franța.

Delegația sârbă condusă de Președintele Serbiei Milan Milutinovici, a rămas ferm pe poziția de a nu admite trupe NATO care să supravegheze aplicarea acordului propus de grupul de contact din care fac parte USA, Marea Britanie, Franța, Germania, Italia și Rusia. Acordul propus prevede o largă autonomie pentru Kosovo și odată semnat de partea albaneză și refuzat de partea sârbă, urmau să fie executate bombardamente aeriene NATO asupra diverselor puncte militare din Serbia. Din nou NATO a început să-și zăngănească armele. Iar vasele de război care se deplasează în M. Adriatică, iar avioane de luptă care sunt în alarmă.

Este interesant că Muntenegrul, singura republică rămasă cu Serbia ca să formeze Iugoslavia, a declarat că în caz de conflict cu NATO, ea rămâne neutră.

Scenariul n'a fost să fie acesta, fiindcă delegația albaneză a refuzat să semneze dacă nu este introdusă în documentul final și clauza că după trei ani să aibă loc un referendum asupra independenței pentru Kosovo, ceea ce este anatemă pentru Serbia, iar ideea nu este deocamdată acceptată nici de puterile occidentale.

Dramatismul ultimelor zile ale convorbirilor poate fi văzut din încercarea disperată a Americanilor de a convinge pe Albanezi să semneze. A fost făcut apel chiar la primul Ministru al Albaniei, Pandeli Maico, care a cerut celor cinci reprezentanți ai Armatei de Eliberare să accepte acordul.

Delegația Albanezilor din Kosovo era compusă din 16 reprezentanți care trebuiau să accepte în unanimitate semnarea documentului, dar în final Madeleine Albright nu a reușit să convingă pe cel mai intransigent reprezentant al delegației de cinci luptători de gherilă, Hașim Thaci, ca să fie de acord. Ea a anunțat că nu vor fi bombardamente NATO asupra Sârbilor, dacă Albanezii nu semnează documentul.

Pentru a convinge pe Albanezi, a fost adus dela Bruxelles chiar Gen. Wesley Clark, comandantul NATO, iar Albright a promis că se va înființa la Pristina un consulat al Statelor Unite, astfel că Albanezii nu vor avea nevoie să călătorească până la Belgrad ca să obțină servicii consulare. De asemenea, s'a promis că ofițeri ai Armatei de Eliberare vor putea fi trimiși în Statele Unite pentru antrenamente ca această formație de gherila să devină o forță polițienească.

În final, pe data de 23 Februarie, delegația albaneză a prezentat grupului de contact o declarație în care anunța că va semna acordul de pace după o consultare de două săptămâni cu poporul albanez din Kosovo.

Se pare că deocamdată eșecul convorbirilor din Franța se datorează și faptului că administrația americană nu a avut o idee clară de ce să facă, dacă partea albaneză nu va semna acordul propus. Acest lucru se poate vedea și din oscilațiile Președintelui Clinton, care Vineri 19 Februarie a declarat că ar fi o greșeală să se prelungească data ultimativă de 20 Februarie, pentru ca aceasta să fie totuși prelungită a doua zi cu 24 de ore, apoi din nou până Marți 23 Februarie, când delegația albaneză si-a prezentat declarația.

Robin Cook, Hubert Védrine și Madeleine Albright

Spre deosebire de Dayton, unde reprezentantul american Richard Holbrooke a avut rolul principal în convorbiri, sprijinit de trupe americane care urmau să soseasă, acum rolul principal l-a avut în negocieri un mănunchi de reprezentanți europeni care aparțineau grupului de contact și Uniunii Europene. La Dayton a fost chemat și Miloșevici, dar acum el a rămas la Belgrad iar Milutinovici nu a avut dezlegare să trateze direct. Acesta a făcut o călătorie la Belgrad, în timpul discuțiilor, ca să primească noi indicații dela Președintele Iugoslaviei. Milutinovici, referindu-se la Kosovo a spus: *"Acesta este pământul nostru și ne vom bate, chiar dacă NATO este mai puternică"*. El a avertizat că forțele NATO se pot îndrepta spre un Vietnam european, ceea ce suna cam neplăcut în urechile Americanilor.

Rolul principal l-a avut Franța, urmată de Marea Britanie, care au prezidat prin miniștrii lor de Externe Hubert Védrine și Robin Cook, iar negociatorii principali au fost Americanul Christopher Hill, Austriacul Wolfgang Petrisch și Rusul Boris Maiorski.

Între componenții grupului de contact au existat uneori deosebiri majore. Astfel Rușii au fost categoric împotriva unor bombardamente asupra Serbiei. Ministrul de Externe Rus Igor Ivanov a criticat Statele Unite că *"impun utilizarea forței și trec peste Consiliul de Securitate"*, iar Elțin a mărăit mahmur: *"nu vom lăsa pe nimeni să se atingă de Kosovo"*.

Rusia, care a dorit totdeauna să se amestece în Balcani, este în elementul ei în a tulbura apele și a demonstra că este încă o mare putere. Ca și în cazul Bosniei, Sârbii au simțit permanent ca au în spate pe Marele Frate dela Răsărit. La rândul ei Franța nu a fost întru totul de acord pentru bombardarea Serbiei. Francezii s'au opus ca la convorbiri să ia parte și reprezentanți NATO, cum au dorit Americanii.

Madeleine Albright a declarat în fața Comitetului de Relații Externe al Senatului: *"Sosind dela Rambouillet pot să vă spun că sunt zero șanse ca Albanezii să semneze acordul, dacă Statele Unite nu participă la aplicarea lui"*. La rândul său, Președintele Clinton a spus: *"Statele Unite sunt direct interesate dacă există o instabilitate în Balcani"*. Totuși, Senatul nu pare deloc entuziasmat de intențiile președintelui de a trimite 4.000 de soldați americani care să se alăture unei forțe NATO de 28.000 de oameni pentru supravegherea aplicării eventualului acord în Kosovo. Cheltuiala anuală pentru Americani ar fi de 2 miliarde dolari. Statele Unite au cheltuit până în prezent 10 miliarde de dolari pentru forțele lor din Bosnia, tot cu o cheltuială de 2 miliarde anual.

Miloșevici are toate motivele să jubileze. Al doilea atac NATO anunțat cu surle și fanfare, ca și cel din Octombrie, a fost anulat. Încă de pe data de 21 Februarie, când se acordase a doua prelungire, ziarul *Politika* din Belgrad anunța *"Grupul de Contact în derută"*. Miloșevici are tot timpul ca până la 15 Martie să încerce noi pătrunderi în Kosovo, fără a-i fi frică de atacuri ale NATO, care acum nu mai are o situație clară de acțiune, deși Ministrul de Externe al Angliei Robin Cook a declarat la sfârșitul convorbirilor că Secretarul General NATO Javier Solana este încă împuternicit să ordone atacuri aeriene.

La sfârșitul lunii Februarie Pentagonul a anunțat că Sârbii au masat la frontiera cu Kosovo 4.500 de soldați puternic înarmați, sprijiniți de 60 de tancuri, 50 care blindate și 70 piese de artilerie. O serie de monitori OSCE au fost hărțuiți, iar doi au fost chiar bumbăciți de Sârbi. Unele sate au început să fie bombardate, iar mii de refugiați se îndreaptă spre Macedonia, la ale cărei frontiere au fost masate trupe sârbești. Și aici situația se complică odată cu expirarea mandatului forțelor de pace ONU pe data de 1 Martie. Până acum, din cei 300.000 de refugiați din Kosovo, 10.000 au fugit în Macedonia, 23.000 în Albania și 30.000 în Muntenegru.

Albanezii au anunțat că se vor prezenta pe 15 Marie la reluarea convorbirilor din Franța. Cel mai intransigent lider politic al Armatei de Eliberare, Adem Demaci, care nu a fost în Franța, a demisionat și se crede că se va forma un guvern interimar sub conducerea lui Hașim Thaci. Acesta a fost intransigent la Rambouillet, în urma indicațiilor date de Demaci, cu care s'a întâlnit în Slovenia pentru consultații, cu încuviințarea Franței, în perioada convorbirilor.

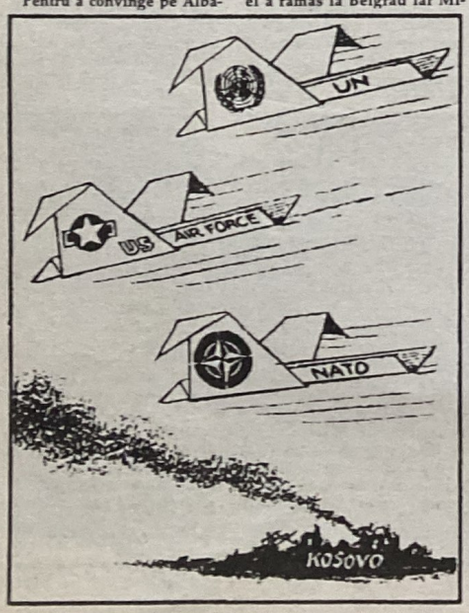

DUPĂ MOARTEA REGELUI HUSSEIN

Prin stingerea din viață a regelui Hussein I al Iordaniei, a dispărut unul din cei mai activi și respectați luptători pentru un proces de pace în Orientul Mijlociu. În Octombrie 1994, Iordania a fost primul stat arab, după Egipt, care a încheiat un acord de pace cu Israel, iar Regele Hussein a fost un neobosit și înțelept mediator în convorbirile de pace israelo-palestiniene până în ultima clipă a vieții sale. În Octombrie 1998 a părăsit patul din clinica Mayo, unde era tratat de o boală incurabilă, pentru a se deplasa la Wye, unde a avut un rol hotărîtor în a-l convinge pe intransigentul Prim-ministru Netanyahu, să semneze acordul cu partea palestiniană.

Regele Abdullah

Respectul și dragostea de care s'a bucurat în întreaga lume au fost clar arătate în ziua de 8 Februarie, când pe ultimul său drum a fost urmat de zeci de conducători de state.

Statele Unite au fost reprezentate de trei președinți, Clinton, Bush și Carter (dacă nu ar fi fost bolnav nu ar fi lipsit nici Reagan). Aproape toate țările europene și-au trimis conducătorii. Franța - Președintele Chirac, Germania - Cancelarul Schröder, Anglia - Premierul Blair și Prințul Charles. Și-a făcut o scurtă și nesigură apariție chiar și Boris Elțin, iar România a fost reprezentată de Președintele Constantinescu.

Au fost capete încoronate ca Regele Spaniei, Regele Norvegiei, Regele Suediei, Regele Belgiei, Regina Olandei. Chiar îndepărtata Japonie a fost reprezentată de Prințul Moștenitor și de Primul ministru.

Din țările arabe nu a lipsit Președintele Mubarak al Egiptului ca și Prințul moștenitor al Arabiei Saudite și cel al Marocului. Din partea Turciei a venit Președintele Demirel. În acest moment de doliu, s'au putut întâlnit atât prieteni, cât și dușmani. Astfel, în marea mulțime de participanți a putut fi văzut atât Premierul Israelului Benjamin Netanyahu, cât și Președintele Siriei Hafez al Assad.

Înainte de a muri, Regele Hussein a semnat decretul de succesiune la tron în favoarea fiului său mai mare Abdullah, pe care l-a avut după a doua sa căsătorie cu Englezoaica Toni Avril Gardiner, devenită apoi Regina Musa. De notat că Regele Hussein era căsătorit a patra oară cu Americanca Lisa Halaby, devenită apoi Regina Noor, cu care a avut doi băieți, Hamza și Hașem și două fete, Iman și Raiyah.

Dinastia Hașemită a Iordaniei are o origine foarte veche. Numele vine dela Hașim, un înaintaș al profetului Mohamed.

Noul suveran, Regele Abdullah a studiat în Statele Unite la Deerfield Academy în Illinois, apoi a urmat cursuri la Universitatea Georgetown din Washington și la Oxford. Ca și tatăl său a urmat cursurile de academie militară la Sandhurst, Anglia. În vârstă de 37 ani, înainte de încoronare, era General-Maior, fiind comandantul Forțelor Speciale, o formație de elită.

Noul rege a declarat că va urma politica externa a tatălui său. Problemele importante ale Iordaniei continuă sa fie cele economice. Țara a avut de suferit în urma sancțiunilor impuse Irakului, de unde importa petrol și exporta diverse bunuri.

Administrația americană a promis un ajutor de 300 milioane dolari, iar Arabia Saudită s'a oferit să ajute și ea. Israelul a discutat un împrumut de 200 milioane de dolari. La funerariile regelui Hussein, Președintele Clinton a făcut apel la vecinii Iordaniei, s'o ajute în timpul perioadei de tranziție.

După războiul din 1967, Iordania a pierdut Malul de Vest, dar în 1988, regele Hussein a renunțat la revendicarea acestuia în favoarea Palestinienilor și a emis ideea unei confederații iordano-palestiniene, idee salutată pe atunci de guvernul israelian care prefera o monarhie iordaniană în locul Organizației de Eliberare a Palestinei. Palestinienii, ca și Iordanienii s'au opus însă acestui proiect. Iată că acum Arafat, în mod neașteptat, a pus pe tapet vechea propunere, noului rege. *"Vrem să-i facem cunoscut că, Consiliul Național Palestinian este de acord cu o confederație cu Iordania"*, a spus președintele palestinian. Guvernul iordanian a răspuns că subiectul rămâne de discutat după *"terminarea ocupației"*, ceea ce insemnează după crearea unui stat palestinian.

Regele Hussein

RUSIA E SFÂRŞITĂ DAR NU RENUNŢĂ LA AMBIŢII

—Nicolae DIMA—

Redactrorul şef al revistei *US News and World Report*, Dl. Mortimer Zuckerman, îşi începe un articol publicat recent în revista sa descriind o vizită în Piaţa Roşie din Moscova şi la mausoleul lui Lenin. Atmosfera este deprimantă. Mândra Rusie de altă dată a fost îngenuncheată. Ruşii sunt acum un popor dezorientat şi disperat, iar speranţele lor într'un viitor mai bun se şterg pe zi ce trece. Ceea ce este însă şi mai grav, este imensul decalaj dintre noua clasă de privilegiaţi, parveniţi, şi paraziţi, şi marea majoritate a oamenilor care îşi trăiesc cu greu zilele. Însăşi existenţa Rusiei ca stat şi ca civilizaţie este pusă sub semnul întrebării. Câteva statistici în acest sens sunt grăitoare.

În numai opt ani, din 1990 şi până în 1998, longevitatea bărbaţilor, adică speranţa medie de viaţă a acestora, a scăzut dela 64 de ani la numai 59 de ani. Acest indicator demografic apropie Rusia de ţările lumii a treia. Circa 70 la sută din locuitorii Federaţiei Ruse trăiesc sub limita sărăciei. De asemenea, 40 la sută din copiii ruşi suferă de diferite maladii cronice, în timp ce tuberculoza şi alte boli contagioase fac ravagii în toate segmentele populaţiei. În plus, trei sferturi din sursele de apă potabilă ale Rusiei sunt poluate, sistemul de asigurări medicale s'a prăbuşit, alimentele dacă există au preţuri exorbitante, iar liderii conştienţi ai ţării se întreabă cum va supravieţui poporul rus ?

Nici nu este de mirare, continuă articolul din *US News and World Report*. Venitul real pe cap de locuitor a scăzut cu 80 la sută, iar produsul intern brut a scăzut cu 55 la sută, fiind în prezent echivalent cu produsul intern al Olandei. S'a calculat de fapt că încasările anuale ale statului rus echivalează cu încasările statului american pe o singură săptămână. Şi în anumite ramuri, precizează observatorii avizaţi, statul rus cheltuieşte două ruble pentru fiecare rublă pe care o colectează.

Economia rusă funcţionează în prezent în mare măsură pe bază de troc, iar numeroase întreprinderi industriale în loc să adauge valoarea materiilor prime pe care le prelucrează, le reduce valoarea pe parcursul procesului industrial. Dacă asemenea uzine mai funcţionează, este doar de teama unui şomaj de proporţii explosive. În timp ce oamenii de rând şi-au pierdut orice speranţă, o mână de magnaţi au deturnat toate avuţiile fostului stat sovietic. S'a calculat că din această avuţie, o parte a fost folosită pentru construirea unor vile somptuoase şi pentru finanţarea unui mod de viaţă de care numai multi-milionarii beneficiază în Occident. În acelaşi timp, exorbitanta sumă de 300 de miliarde de dolari a luat drumul unor conturi secrete din bănci occidentale.

Armata Rusă, rămăşiţele mult lăudatei armate roşii de altă dată, a ajuns şi ea la sapă de lemn. Soldaţii nu îşi primesc soldele. Cantinele militare rămân foarte des fără alimente, iar depozitele de arme şi muniţii sunt de multe ori nepăzite. Să adăugăm la toate acestea faptul că nimeni nu mai are încredere în forţele de ordine; că în faţa acestei prăbuşiri sociale tribunalele sunt paralizate, şi că legile sunt ignorate. Oficialităţile au anunţat, de exemplu, că nimeni nu îşi poate deschide nici cel mai mic chioşc ori magazin fără să plătească sume mari de bani noii mafii. Ca pe vremea lui Al Capone, aceste mafii acordă protecţie împotriva... propriilor lor membri. Pe deasupra, şeful poliţiei moscovite a recunoscut că 95 la sută din poliţiştii săi sunt vinovaţi de luare de mită. Încotro se îndreaptă deci Rusia şi cine o mai poate salva?

În faţa unui dezastru de asemenea proporţii, Occidentul îşi dă seama că trebue să continue să acorde asistenţă financiară şi umanitară Rusiei, deoarece altfel consecinţele ar putea fi grave şi globale. În totală disperare, ori în lipsa unui control ferm, Rusia ar putea scăpa controlul armelor nucleare, care pot încăpea pe mâinile unor state revoltate ori pe mâinile teroriştilor. Acesta este principalul motiv pentru care America şi Occidentul nu vor să lase Rusia să se prăbuşească în haos. În cele din urmă, Rusia trebue să-şi găsească însă forţa morală şi economică să se salveze singură. Cum se poate scutura însă ţara de noii oligarhi care i-au jefuit resursele şi care de acuma dispun de adevărate armate de *body-guards*? Cum poate evita Rusia o conducere şovinistă şi disperată care continuă să vadă în Occident principalul ei inamic?

Primakov, actualul Prim-ministru, fost şef al KGB-ului, şi aspirant la preşedinţia ţării, este de părere că un atac frontal împotriva noii clase de afacerişti ar putea duce la o adevărată baie de sânge. O întoarcere la vechiul sistem comunist centralizat nu mai este posibilă. Însuşi şeful comuniştilor ruşi, Ghenady Ziuganov, a declarat că ar vrea să menţină noile libertăţi post-sovietice, dar a adăugat pe o notă de avertisment că dacă actualul guvern eşuează, următorul ar putea să fie un guvern militar.

Din punct de vedere românesc şi uman, este interesant că şi în acest ceas al 12-lea, pentru însăşi existenţa Rusiei, liderii moscoviţi nu acceptă nici o clipă să cedeze controlul asupra fostelor ei domenii, să renunţe la Basarabia, ori să intervină pentru eliberarea lui Ilaşcu şi a camarazilor săi întemniţaţi în Transnistria. Delegaţia parlamentului dela Chişinău care a vizitat Moscova la începutul lunii Februarie a fost tratată cu aceeaşi mentalitate ca pe vremea Uniunii Sovietice, iar pe 14 Februarie Vladimir Jirinovschi a declarat că nu i se va permite nici odată României să realipească Basarabia. Parcă le-a luat Dumnezeu minţile!

VIZITA ISTORICĂ A PAPEI IOAN PAUL AL II-LEA ÎN ROMÂNIA

—Dan BITU—

Cetatea Vaticanului a anunţat oficial că Suveranul Pontif, Sanctitatea Sa Papa Ioan Paul al II-lea va face o vizită oficială în România, mai mult ca sigur perioada acesteia fiind 7 - 10 Mai a.c.

Anunţul Vaticanului privind vizita papală a survenit la nici 12 ore dela trimiterea invitaţiei oficiale a Prea Fericitului Patriarh Teoctist, şeful Bisericii Ortodoxe Române, ceea ce arată interesul manifestat de Sfântul Părinte faţă de vizita în România. De fapt, cum au precizat surse dela Vatican, Papa aştepta de mult invitaţia oficială a Patriarhului pentru a-şi anunţa vizita în România. Fără această invitaţie, Papa nu ar fi putut să facă voiajul spiritual în ţara noastră, pe care îl dorea încă din 1995.

Se poate spune că vizita Sanctităţii Sale în România va fi evenimentul anului pentru ţara noastră. Acest lucru din diferite motive. În primul rând este prima vizită a Papei într'o ţară cu majoritate covârşitoare ortodoxă. Acest fapt semnifică un semnal dat privind împăcarea Bisericilor, aşa cum subliniau surse dela Vatican. Dincolo de orice, chiar dacă Papa nu va binecuvânta politic România, Papa va da un semnal politic important. Acelaşi lucru a fost valabil şi în cazul Cubei comuniste a lui Fidel Castro. După vizita Papei, regimul comunist al lui Fidel a obţinut o oarecare clemenţă din partea Washingtonului, chiar o reducere a sancţiunilor economice, ceea ce spune mult despre influenţa unei vizite papale. La o imagine mult mai bună a României în străinătate se aşteaptă şi observatorii politici dela Bucureşti, care speră că astfel să fie recâştigate puncte importante în bătălia mediatică externă, unde România a pierdut câteva examene importante în ultimii doi ani şi jumătate.

Bineînţeles că de rezultatele vizitei Papei depinde şi atitudinea pe care o va avea societatea civilă din România. Există la Vatican anumite temeri că fundamentaliştii ortodocşi ar putea crea un oarecare climat de încordare în timpul vizitei. Surse amintite au menţionat reacţiile faţă de o vizită a Papei venite din anumite cercuri influente ortodoxe (pe care nu le vom preciza acum) de unde se simte o adversitate şi violenţă de limbă greu de înţeles.

Nu în cele din urmă, marele câştigător al vizitei Papale va fi Patriarhul Teoctist. Sprijinitor al regimului comunist pe timpul lui Ceauşescu, Teoctist a fost continuu contestat după Decembrie 1989, în special de exilul românesc, care nu obosește de nouă ani să-i ceară capul. Între timp Teoctist a făcut un adevărat joc echilibristic pentru a-şi consolida puterea. A dat tot onorul şi recunoaşterea Regelui Mihai ca uns al Domnului, deci o recunoaştere implicită a faptului că Suveranul exilat este şeful de stat legitim. A uns-o pe Ana de Bourbon Parma ca Regină. A făcut gesturi de deschidere faţă de intelectualitate şi faţă de foştii deţinuţi politici. Acum Teoctist joacă şi cartea cea mare: vizita Papei. El speră ca astfel să poată intra în istorie ca un iniţiator al împăcării istorice dintre cele două Biserici, fapt care l-ar face să-şi spele *"păcatele"*.

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE/LA VOIX ROUMAINE

pentru orice schimbare de adresă, anunţaţi redacţia ziarului cu cel 4 săptămâni înainte

EFEMERIDE

SE POATE!

Miron Cozma a fost condamnat la 18 ani închisoare şi urmează celelalte procese rămase în adormire, minerii au fost bătuţi măr la Stoeneşti, iar în procesul Ţigareta II s'au dat 152 ani de închisoare. Deci, se poate!

Se putea şi înainte. După condamnarea Ceauşeştilor la moarte - într'un proces după care a respirat uşurată o mulţime de mărimi indigene, dar mai cu seamă unele înalte personalităţi internaţionale - era normal ca procesele tuturor celor care s'au făcut vinovaţi de chinuirea unui popor întreg şi au devastat o ţară timp de aproape 50 de ani, să urmeze în ordinea vinovăţiilor. N'a fost aşa. Nu pentrucă Europa şi lumea liberă ar fi protestat şi nu am fi fost primiţi în NATO şi alte găselniţe de acest fel, cum au încercat şi încearcă încă să ne mintă politicienii din România. Democraţia adevărată nu poate fi realizată fără o justiţie dreaptă şi puternică.

Din Decembrie 1989, în România se pretinde că s'a scăpat de comunism printr'o revoluţie sângeroasă, dar cei vinovaţi de dezastrul ţării continuă să fie tot în posturi de conducere.

După 23 August 1944, guvernele care au urmat au trecut imediat la arestarea şi condamnarea celor care au avut doar funcţii în regimul antonescian, împărţindu-i în două mari categorii: *"criminali de război"* şi *"vinovaţi de dezastrul ţării"*, deşi ţara s'a aflat în situaţie economică şi financiară, incomparabil mai bună decât cea din Decembrie 1989. Legile de pedepsire a celor cu funcţii sub regimul antonescian au fost votate înainte de 30 Decembrie 1947, când a fost abolită monarhia, partidele ţărănesc, liberal şi social democrat erau legale, trăiau şi Iuliu Maniu, Dinu Brătianu şi Titel Petrescu şi nu s'au opus când au fost condamnaţi - în afară de grupul mareşalului Antonescu - mari personalităţi ca Mircea Vulcănescu, Radu Gyr, prof. Petrovici, Dr. Simionescu, Aurelian Pană, Petre Strihan, Gheron Neta, Ilie Rădulescu şi alţii şi se lansase mandat de arestare pentru Nichifor Crainic, condamnat în contumacie. N'am pomenit aici pe toţi generalii arestaţi şi condamnaţi tot în cadrul aceloraşi legi.

Privind în urmă la condamnările de atunci, dintre care cei mai mulţi au murit în închisori, faţă de iresponsabila clemenţă acordată adevăraţilor criminali, de guvernele de după 1989, nu poţi să nu te întrebi, ce legătură ocultă există între Puterea actuală din România şi puterea internaţionalei comuniste. Ce au aşteptat Ion Iliescu şi Petre Roman după Decembrie 1989, de nu i-au arestat pe Alexandru Drăghici, Nicolschi, Coler, şefii regiunilor de Securitate, anchetatorii securişti, directorii închisorilor politice de după 23 August până la Revoluţia din 1989, directorii spitalelor de psihiatrie, unde erau aduşi oponenţii politici, şi mulţi alţii, care prin funcţiile pe care le-au avut în pcr sau la stat, au regizat şi au condus Genocidul din România?

Nu doar că n'au mişcat un deget, dar după cum scrie un Român din Suedia, imediat după Decembrie 1989, în Suedia a năvălit un mare număr de foşti securişti din România, care au cerut azil politic şi ceea ce este de necrezut - l-au obţinut cu mare uşurinţă. La protestul Românilor exilaţi adresat guvernului suedez, li s'a răspuns că viaţa lor (a securiştilor) se află în pericol în România şi în acest caz li se acordă azil politic.

Există o imprescriptibilitate a crimelor de război şi a crimelor împotriva umanităţii şi o obligaţie de extrădare a criminalilor dovediţi în aceste încadrări. Ne întrebăm: dacă pentru securiştii ale căror crime sunt încă proaspete, guvernul suedez le acordă azil politic, ar avea curajul - acum, după jumătate de secol dela terminarea războiului - să refuze Israelului extrădarea unui individ identificat doar că a fost funcţionar la Auschwitz sau Buehenwald? În România însă toate merg pe dos.

Datorită politicii economice iniţiată de Petre Roman când era prim-ministru şi continuată de urmaşi, dolarul a ajuns la peste 15.000 lei, o inflaţie unică între toate fostele ţări comuniste, dar Petre Roman este şef de partid şi preşedintele Senatului, Iliescu este senator cu imunitate parlamentară, iar Miron Cozma - în prostia lui - trage singur ponoasele.

Mineriadele nu trebuesc judecate în numărătoare inversă, ci luate în ordine. Atâta timp cât organizatorii mineriadelor destabilizatoare: Gelu Voican-Voiculescu, Petre Roman şi Ion Iliescu nu sunt alături de Cozma după gratii, parodia cu condamnarea unuia singur, reactualizează procesul Ceauşeştilor. O răzbunare de tip mafiot, dar pericolul pentru ţară rămâne deschis, pentru alt eventual Cozma. După lovitura de tip stalinist dată de Petre Roman în cazurile: Valeriu Stan şi Victor Ciorbea, Miron Cozma este idiotul util care, prea încrezut, a alunecat pe o coajă de banană, aruncată de tovarăşii de drum.

În ultra-democratica Franţă, după cel de-al Doilea Război Mondial au fost arestaţi, judecaţi şi condamnaţi o mulţime de Francezi pentru simplul fapt de colaboraţionism. În România nu s'a demarat nici pentru vechile crime de genocid, nici pentru cele mai noi de uzurpare a autorităţii de stat, legal alese. Poate sentinţele date în Februarie din acest an să fie începutul, pentrucă ele au demonstrat că: SE POATE!

Zahu PANĂ

CRONICA VREMII

"REINVENTAREA POLITICII" DE VLADIMIR TISMĂNEANU

-X-

—Ion BOIERU—

"Fatalitatea istorică reprezentată de proximitatea îngrijorătoare a imperiului rus şi german i-a făcut pe intelectualii din Europa Centrală să privească neîncrezători promisiunile milenare ale ideologiei radicale cum erau comunismul şi fascismul", pag.36.

Unii intelectuali - Georg Lukacs (Ungaria) Panait Istrati (România) şi Alexandru Wat (Polonia) *"au îmbrăţişat comunismul pentrucă se simţeau înstrăinaţi de mediul lor originar burghez şi care au încercat să-l dispreţuiască prin adoptarea mesianicului crez al leninismului"*, pag.36. *"Mai târziu, când au realizat că fuseseră traşi pe sfoară, mulţi au rupt-o cu credinţa totalitaristă şi au devenit criticii ei cei mai severi"*, pag.36. Exemplul lui Panait Istrati cu motivarea înstrăinării lui de *"mediul originar burghez"* este şubred, şi pe de altă parte, mai complex, în cuprinsul culturii româneşti. Dar, nu este un subiect de actualitate şi, în nici un caz în acest context. Tot şubred este şi exemplul scriitorului polonez Wat. Mai ales explicaţia asocierii lor cu comunismul, este imposibil de acceptat în cazul unor intelectuali autentici şi mai cu seamă după ce Tismăneanu însuşi explică faptul că, în Polonia, Ungaria, Cehoslovacia şi România, *"intelectualii au jucat un rol crucial în articularea valorilor şi apărarea memoriei culturale a naţiunilor îndelung văduvite de o existenţă statală"... "Mai mult decât oriunde în altă parte, intelectualii din Europa Centrală* (sic) *au fost consideraţi a fi, şi s'au comportat ca nişte modele ale cauzelor naţionale şi sociale"*, pag.36.

După această indicaţie a autorului nu mai poţi accepta explicaţia Polonezului Alexandru Wat, pe care şi-o însuşeşte şi Tismăneanu.

Este chiar ridicol să faci acest lucru.

Iată ce spune Wat: *"atracţia pentru comunism a multor intelectuali a fost asociată în prima fază cu abilitatea acestuia de a veni în întâmpinarea dorinţei umane de solidaritate şi frăţietate: Căldura frăţiei. Fraternitate... totul începe cu frăţietate. Dar era limpede că nici un alt partid, nici o biserică n'o putea asigura. Biserica era prea largă, prea rece, rituală, ornamentală. Biserica comunistă a avut înţelepciunea, asemenea primelor comunităţi creştine (deşi îmi displac foarte mult analogiile cu creştinismul timpuriu; asemenea analogii sunt aproape întotdeauna înşelătoare), să se bazeze pe celula în care fiecare îl cunoştea pe celălalt şi fiecare îl iubea pe celălalt. Şi, căldura, iubirea reciprocă greşită în acea mică celulă înconjurată de o lume ostilă, au dus la o puternică legătură"*, pag.36.

Această explicare este absurdă, anormală şi lipsită de orice bază de adevăr. Şi o lipsă de decenţă să faci o asemănare cu Biserica creştină, a unei ideologii marxiste, întemeiată şi structurată pe valori negative şi imorale.

Dan Pavel ne face revelaţii despre ipoteza care ne învaţă că *"ideile pot schimba şi chiar schimbă soarta lumii"*, pag.7. Oare, nimeni nu ştia asta?

Ce fel de intelectuali plini, de căldura solidarităţii de celulă au fost oare *"aceia care au acceptat verdictele criminale ale lui Stalin, fără nici un murmur"*, pag.37, cum afirmă Tismăneanu?

Cum de înşişi Dan Pavel şi V. Tismăneanu s'au asociat cu comunismul din România, în anii lor de tinereţe, care astăzi, într'un fel sau altul au acoperit, prin diversiuni, încearcă să-l ascundă, măcar în parte, căci ei înşişi s'au rupt, dar au încă multe reziduuri, mai ales în optica lor de a privi lucrurile şi evenimentele, şi pe alţii, a căror duşmănie nu au uitat-o, căci s'a format în celulele UTC-iste din adolescenţa lor şi aceste reziduuri călăuzesc viaţa lor şi astăzi, căci este greu să te desparţi de valorile însuşite în climatul începuturilor de viaţă, de care greu va mai scăpa în viitorul existenţei sale. "La capătul celălalt al spectrului politic din regiune, aveau loc puternice mişcări populiste de dreapta în care, la început, au fost atraşi ţăranii şi grupurile sociale recent urbanizate, folosindu-se valorile şi simbolurile şoviniste şi mistice. Spre deosebire de comunişti, care criticau status-quo în numele unei totale angajări în apărarea Uniunii Sovietice, pretinsa *"ţară mamă a proletariatului mondial"*, extrema dreaptă critica democraţia şi capitalismul pentru eşecul acestora de a crea un *"corp naţional organic"*, pag.38.

Este de observat o diversiune specifică a lui Tismăneanu. Extrema dreaptă ataca democraţia şi capitalismul, în timp ce comuniştii se presupune că nu le atacau; comuniştii criticau numai în numele unei totale angajări în apărarea Uniunii Sovietice, pretinsa *"ţară mamă a proletariatului mondial"*. Oare, numai criticau status-quo-ul, nu îl şi subminau şi agitau steaguri revoluţionare şi ameninţau cu tragerile în ţeapă ale lui Vad Ţepeş şi Karl Marx?

Democraţia şi capitalismul, care erau o creaţie a burgheziei şi extrema dreaptă le atacau ca forme de viaţă încărcate de vicii, ce trebuiau înlocuite.

Muncitorii încadraţi în extrema dreaptă erau necalificaţi, zice Tismăneanu; asta ne dă să înţelegem că *"lumpen proletariatul"* comunist era calificat, poate deosebit de calificat, dar nu ne spune în ce.

Extrema dreaptă avea o atitudine *"antioccidentală, antisemitică şi antiintelectuală"*, pag.38.

Iată cum falsifică Tismăneanu, fără ruşine, adevărul istoric.

Extrema dreaptă, în sensul adevărat al cuvântului nu era antioccidentală, ci urmărea întocmirea unui stat naţional, pe temeiul unei viziuni româneşti; *"idealul (dreptei)* spune Tismăneanu, *era formarea unei comunităţi politice bazate pe valorile românismului şi ale ortodoxiei"*, pag.38.

În orice caz, valorile românismului şi ale ortodoxiei erau morale, nu imorale şi destructive, genocidale ca ale comunismului.

Chestia cu terorismul extremei drepte este o glumă, pe care nici nu îndrăznim să o comparăm cu terorismul permanent al barbariei bolşevice, din ţările unde s'au instaurat regimuri comuniste şi datele statistice ne oferă milioane şi milioane de victime. **(Va urma)**

ULTIMA ORĂ

UN NOU SCANDAL ÎN COALIŢIA GUVERNAMENTALĂ ?

Între Premierul Radu Vasile, şi Petre Roman, preşedintele PD, a izbucnit un nou conflict de interese cauzat de faptul că premierul doreşte să îşi asume responsabilitatea pentru un pachet de legi pe care să nu le mai treacă prin Parlament. Divergenţele ar fi legate de Legea proprietăţii, Legea funcţionarului public şi Legea privatizării. În cazul în care premierul nu dă înapoi...reizbucneşte scandalul care acum arde mocnit.

ACORDUL CU FMI S'A AMÂNAT

Evenimentul mult aşteptat, nu s'a realizat.

Semnarea acordului cu Fondul Monetar Internaţional, sperată de Guvernul român pentru sfârşitul lunii Februarie, s'a amânat, au declarat la Bucureşti în exclusivitate pentru *"Cuvântul Românesc"*, surse apropiate delegaţiei FMI. Un acord, dacă va fi semnat va face ca suma de bani promisă pentru susţinerea reformei să vină efectiv abia la toamnă.

Acordul de finanţare nesemnat cu FMI înseamnă o imagine proastă pentru România în cercurile financiare internaţionale. Oficialii ai FMI au precizat că deocamdată la Washington se aşteaptă ca guvernul dela Bucureşti să pună lucrurile în mişcare în economia românească şi mai ales acoperirea *"găurilor negre"*.

CUVÂNTUL ROMÂNESC
The Romanian Voice / La Voix Roumaine
ISSN 0705-8365
Redacţia şi Administraţia:
P.O.BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO
CANADA
L9C 7N5
TELEFON: (905) 387-1832
FAX: (905) 388-4651

CUPON DE ABONAMENT

COMPLETAŢI CU LITERE DE TIPAR

☐ NOU ☐ REÎNNOIRE

NUMELE DE FAMILIE.....

PRENUMELE.....

STRADA/ Nr. .....

ORAŞUL.....STATUL/PROVINCIA.....

CODUL POŞTAL.....ŢARA.....

PREŢUL ABONAMENTULUI ANUAL:

PESTE $ 50 ABONAMENT DE SUSŢINERE
$ 40 ABONAMENT INSTITUŢIONAL
$ 35 ABONAMENT INDIVIDUAL (TOATE ŢĂRILE)

NOTE ŞI COMENTARII

MINCIUNILĂ

In sfârşit, tragi-comedia ce s'a desfăşurat sub cupola senatului american s'a terminat. Eroii principali, William Jefferson Clinton şi *"femeia aceea"*, adică Monica Lewinsky, pot dormi liniştiţi de aici înainte. Cortina a fost trasă peste ultimul act *"Judecata Preşedintelui"*. Şi Bill a ieşit - deşi feştelit - nevinovat. Deşi purta dangaua de mincinos, anii ce au mai rămas din preşedinţia dumnealui, o să-i petreacă tot în Casa Albă.

A fost pentru a doua oară când un preşedinte a fost târît în faţa senatului şi dat în judecată pentru fapte incompatibile cu poziţia ce ocupa, dar a fost pentru întâia oară că a fost dată în vileag viaţa sexuală. Deşi au mai fost şi alţi preşedinţi care nu au fost fideli consoartelor lor punându-le *"coarne"* cum zic Românaşii noştri şi despre viaţa sexuală a cărora, s'a aflat numai după moartea lor cum a fost preşedintele Roosevelt care, în timp ce soţia lui făcea dragoste cu o altă femeie, el îşi adăpostea iubita într'o aripă mai discretă a Casei Albe, sau Eisenhower care, în timpul războiului se iubea cu altă femeie, sau Kennedy care se îmbăia cu actriţa Marilyn Monroe la pielea goală. Toţi însă au trecut pragul căsniciei mai *"pe ocolite"* mai discret cum s'ar zice. William Jefferson Clinton a făcut-o în aşa fel ca întreg mapamondul să afle şi a ascuns-o după aceea, minţind în faţa instanţelor judecătoreşti ca pisica care îşi ascunde neruşinarea sub covor. Prea târziu însă, că lumea luase cunoştinţă de *"poftele"* perverse ale lui Billy Boy. Ştiau desigur şi senatorii americani care au votat în număr de 55 găsindu-l *"nevinovat"*, iar 45 aflându-l vinovat de jurământ fals - sperjur - în depunerea făcută în procesul Paula Jones. Senatorii americani simpatizanţi, cereau dovezi tari, cu toată cazna menagerilor din Camera Deputaţilor care făcuseră o acuză, dovedind, cu vârf şi îndesat, pe zile şi ore vinovăţia inculpatului, democraţii din senat şi câţiva republicani, cereau dovezi, dovezi şi iar dovezi, fiind nemulţumiţi cu ceea ce acuzatorii o dovediseră deja. Şi aşa, domnul *"prezident"* a fost făcut nevinovat şi tragicomedia s'a încheiat...

Însă verdictul final în acest proces, urmează ca să-l dea istoria şi ea istoria va fi nepărtinitoare, de asta pot fi siguri şi cei ce credeau în nevinovăţia lui.

Dacă pentru prima gafă făcută de preşedinte, se poate spune că votul a fost bilateral, votul pentru gafa a doua, adică mistificarea şi umblatul cu cioara vopsită, ceea ce vede şi orbul, este că voturile de 50 la 50 au fost partinice. Senatorii republicani nu au reuşit să câştige de partea lor necesarul pentru alungarea lui Bill Clinton din Casa Albă şi dela preşedinţie. Cenzurarea preşedintelui, la care republicanii s'au opus considerând-o neconstituţională, a căzut dela sine, nefiind nici cel puţin discutată, cu toate că preşedintele se exprimase de a fi de acord... nu ştiu ce Constituţie o fi fost cea citită de senatorul Kennedy, când a apărut la televizor spunând ca rezultatul judecăţii preşedintelui a însemnat, nici mai mult, nici mai puţin decât o victorie a Constituţiei. Poate Constituţia citită de dânsul a fost una chinezească sau patagoneză...

Şi aşa *"prezidentul"* a ieşit basma curată, deşi fusese terfelit ca nimeni altul. Făcut mincinos şi spălat cu toate apele pământului, ceea ce a determinat o foaie londoneză să imprime, peste fotografia lui cuvintele *"liar"..."liar"... "liar"*, adică, mincinos, mincinos, mincinos. Şi Noi ne întrebăm: cum au putut aleşii poporului, pe care îi considerăm ceva mai deştepţi decât restul populaţiei, să nu vadă că avem un preşedinte care nu merită scaunul pe care îl ocupă, care a făcut ţara de râsul lumii, care a compromis poziţia ce ocupă, care şi-a bătut joc de tot ce Americanii aveau mai de preţ. America era o ţară la care toată lumea privea cu gelozie, pentru ca acum, când s'a dovedit că mai erau unii care datorită poziţiei ce ocupau, s'au considerat deasupra de orice lege.

"Judecata aceasta şi verdictul ei, vor rămâne istorice". De asta rămânem convinşi. Cum zicea Ion Luca Caragiale: ruşine pentru acest sfârşit de secol, ruşine, de trei ori ruşine!...

William Jefferson Clinton va intra în istorie purtând numele de... MINCIUNILĂ.

Nicolae NOVAC

CĂTRE CITITORI

SPRE CUNOŞTINŢĂ: Ţinem să facem cunoscut că Redacţia acestui ziar nu împărtăşeşte întotdeauna ideile şi punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.